

MAGYAR NŐK LAPJA

I. ÉVFOLYAM 20. SZAM

SZERKESZTI PAPP JENŐ

BUDAPEST, 1939 JÚLIUS 10

FOTÓ : ANGELO. IV., VACI-UTCA 24

ANGELO
PHOTOS

NEMES BANGHA MARGIT, NEMES BANGHA IMRE ALTABORNAGY LEÁNYA

A «MUL» kézimunkaboltja, Budapest, VI., Teréz-körút 6. ☎ Telefon: 12-13-19. Szeretettel várja e lap kedves előfizetőit és olvasóit. Postán történt rendeléseket a legrövidebb időn belül szállítja.

MAGYAR NŐK LAPJA

I. EVFOLYAM, 20. SZÁM

BUDAPEST, 1939 JÚLIUS 10

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, DIVAT, KÉZIMUNKA ÉS HÁZTARTÁSI FOLYÓIRAT

Megjelenik havonta háromszor: 1-én, 10-én és 20-án. Posta-
takarékpénztári csekk száma: 41.490. Előfizetési ár: Ma-
gyarországon egész évre, egy darab előrajzolt kézimunká-
val együtt, 24 P. félévre 12 P. negyedévre 6 P. Belgium-
ban, Franciaországban, Németországban, Svájcban és
Olaszországban: egész évre, egy darab előrajzolt kézimun-
kával együtt 30 P. félévre 15 P. negyedévre 7.50 P.

S Z E R K E S Z T I

PAPP JENŐ

Romániában: egész évre, egy darab előrajzolt kézimun-
kával együtt 900 lei, félévre 450 lei, negyedévre 250
lei. Angliában és Amerikában: egész évre, egy darab
előrajzolt kézimunkával együtt, 40 pengő, félévre 20
pengő. Egyes szám ára 80 fillér. Előfizetési ára az
ingyenes gyermekrovtalmellett együtt évi 24 pengő.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV., FERENCIEK-TERE 7. II. EMELET 6. AJTÓ. TELEFONSZÁM: 18—73—42

PAPP JENŐ

Együtt?... vagy külön?...

Hogy együtt nyaraljon-e ön, asszonyom, a kedves férjével, vagy külön-külön utazzanak el pihenni: ebbe nagyon nehéz harmadik embernek beleszólni. Ön, igen okosan, nem is arra kér, hogy ezt döntsem el, mert érzi, hogy még az összes körülmények ismeretében se vállalkoznék arra, hogy előttem — sajnos — ismeretlen házastársak nyári üdülését és felhívását páholyból szabjam meg. Ez a beavatkozás szerénytelenség és fölületesség volna részemről. Csak elvben mondhatom el a magam igénytelen nézetét. S ezt a következőkben foglalhatom össze:

Leáldozóban van az erősen egyéni hajlamok és vágyak nagy kultusza. Mindennapi nyelvre lefordítva azt is mondhatnám, hogy nem divat már a nagy egyéniség-hajszolás. Az eddigi külön nyaralások alapja részben az volt, hogy a férj is és a feleség is hadd fűjja ki egy kicsit magát, legalább nyáron ne legyenek együtt s élhessenek idegenben egy kissé külön-külön önmaguknak. Nem titok, hogy e gyöngéd magyarázatok és szép indokok mögött majdnem mindig meglapult néhány flört, pár apróbb siker, hódítás, hangulat és ha őszinték akarunk lenni, akkor meg kell mondanunk, hogy sok csalódás is. A házastársak, akiket becsületes szerelem fűz össze s akik külön-külön nyaraltak: egymás iránt egyre nagyobb tisztelettel tértek vissza az egyéni kirándulásokról a közös kedves fészekhez. Megértették, hogy nagybecsülést csak egymástól kaphatnak. Már pedig kölcsönös megbecsülés nélkül nem lehet élni. S ezek a külön utakon való délibáb-kergetések nem egyszer vezettek oda, hogy a házasság felbomlott. Az anya elfelejtkezett először az uráról, aztán gyerekeiről s végül önmagáról is. Valami szép haszontalanságért, ami talán nem is volt bűn, csak csábító hangulat, egy tánc, vagy egy forró hazugság káprázata, esetleg egy sablonos udvarlás. A lélek szoszor gyöngye, asszonyom. Szégyen, megbánás, keserű szájjal jár utána. Nem éri meg.

De nemcsak hogy nem éri meg, hanem minden házastárs súlyosan rá is fizet ezekre a külön utakra. Ön nem költő s nem nyugtalan művész, hogy örökké új és új benyomások után szaladjon. A rendes embernek, mint amilyen ön is, nincs szüksége arra, hogy szüntelen izzásban éljen. Ezek a kivételes

egyéni ségek is felőrldnek a folytonos érzelmi izgalomban, a színek, a képzelet, a szellem és az álomkergetés szakadatlan hajszájában. Amit ők visznek véghez, az nem normális élet, hanem a versenypálya pokla, amelytől nem tudnak megszabadulni, mert a tehetségük odaláncolja őket s a becsütség véresre korbácsolja nyomorult testüket. A ragyogó képességű művészek a halhatatlanságot üldözik, ezt a képzelet boldogságot, száz és száz új helyzetet és szerelmet át. Valamit tényleg visszaadnak belőle műveikben, míg maguk üres kézzel, elhagyatva s egy kórházi ágyon fejezik be a lendületes életet. Tempójuk, sok külső szokásuk megtéveszti és magával ragadja a polgári lelkek egész seregét is, utánozzák őket az élvezetekben és örömeikben, amelyeket az igazi művész narcotikumnak használ a belső lázongás megfékezésére. A művészek halálos méreg minden földi gyönyörűség s ennek kínjaiban is az eget s az elérhetetlent ostromolja. A szép, a tiszta és hűvös harmóniáért pusztulnak el. Ezért maradnak átkozottan egyedül.

Bocsásson meg, asszonyom, hogy látszólag ennyire eltértem a tárgytól. Ön azonban már most sincs egyedül, mellette van a férje s nem volna tanácsos, hogy nyáron egyedül kezdjen el kószálni a világban, mert körülbelül ez az az út, amely egy normális lelket végül is kiábrándult magányba taszít bele. Gondoljon csak a korra s annak levegőjére, amely már is erősen telítve van az egymás iránti önfeláldozás vonzó szépségével. Ha ön és kedves férje megérdemlik egymást, ha méltók egymáshoz, akkor tudomásul kell venniök, hogy elérték az életben a legnagyobbat. Tovább semmi sincs. A művész, aki szemétdombon pusztul el, ennyit soha nem érhet el, mert az eszménykép soha nem fogja a szerencsétlennek sem a nyakát átölelni két szép szellemkarjával, sem az ebédjét megfőzni. Ismétlem, hogy csak elvben szólhatok hozzá az esethez s továbbra is ugyancsak e magasabb szempont alapján mondhatom, hogy ragaszkodjék az együttnyaraláshoz, mint egyetlen okos fix ponthoz.

Tartsa kézben a pórázat. Igenis, tartsa kézben és ne eressze szabadon a bestiát, mert az is ember és éppen azért ő is kiszámíthatatlan.

Kaffka Margit memeniója

IRTA SZ. SOLYMOS BEA

„Rettentő lenne, a legutolsó végre jutni — kihullani az idők rostáján és majd nem veszik észre, hogy kihullottunk.“ (Kaffka)

Húsz esztendőnek kellett leperegni, míg a Farkasréti-temetőben egy szerény fakeresztet kicserélt a „hálás utókor“ egy kőből faragott művészi síremlékre. Kaffka Margitot, a század elejének ünnepezt írószénijét a háborúk, politikai zajlások, új eszmeáramlatok vihara maga alá temette. De most exhumálták szellemét. Lehet, hogy csak tetszhalott volt, hisz műveiről, művészi fejlődéséről, prózájáról, verseiről újabb és újabb tanulmányok indulnak feltámasztó munkára. A *Szűnek és évek* c. regényét egyik nagy könyvkiadóvállalat új magyar és német kiadásban jelenteti meg. Irodalmi estéken újra divatba jöttek a lélekbeszendülő Kaffka-versek, e hónapokban rendezik sajtó alá Kaffka Margit monumentális életrajzát, a Kaffka Margit Irodalmi Társaság fiatal köre levelezéseit gyűjti kötetbe. Most pedig 20 év előtti halálának mérföldköveként a Kaffka Margit Irodalmi Társaság, a főváros és a Franklin Tarsulat karöltve, gyönyörű síremléket állított fel s ünnepélyesen felavatta Kaffka sírján kőbefaragott szimbolikus mását, az — Örök Asszonyt. Ez a most leleplezett síremlék a legnagyobb magyar szobrászónak, Kövesházi Kalmár Elzának egyik legsikerültebb alkotása.

Az a kor, amelyikben Kaffka Margit elindult az irodalmi mezők felé, a békeévek utolsó, boldog akkordjaiban, a biztonság és könnyű megélhetés gondtalanságában kérődzött. Azonban voltak embercsoportok, amelyek a közelgő vérzivatar előszelétől borzongtatva, új utakat kerestek. Az új kor-szellemnek előcsatárai voltak Ady, Juhász, Kosztolányi, Babits, akik a vidéken élő Kaffka Margit lázadásra hajló lelkébe is elvetették a magot. A vidéki társadalom sokkal előbb szokta meghallani az új virradat kakasszavát és felfigyel. Onnan indult ki ez az avultságokat és dohosságokat elűző, társadalmat tisztító ciklon is.

Kaffka Margit erjesztő, forradalmi tehetsége szétvetette korlátait. Teret követelt. Meg akart bilincseitől szabadulni és utakra kívánczolt. Akkor írta ezeket a sorokat:

*Szörnyű, hogy itt zátonyra jutva várjam,
Míg rámfut a repkény, beszó a pók.*

Nagy Istenek, szedjétek össze nekem

A csillogó, gyilkos napokat.

Abbul szűrjétek az életek éltét.

Szíkrazzon, égjen minden pillanat!

A próza és versírók is eldobták Kaffka szárnybontása idején az akadémikusok és klasszikus iskolák mankóit és kezdtek a maguk lábán járni. Meg merték írni, amit saját fülükkel

Kaffka Margit síremléke

hallottak s amit lázadó szívük érzett. Ekkor sodródott bele Kaffka Margit is a naturalisták, impresszionisták és veristák forगतagába s a saját lelkéből vetítette a század elejére korának új asszonytípusát. Merész, tisztaszemű, biztoskezű írások voltak ezek. Különösen a nő sorsa érdekelte, a 19-ik századvég és a 20. század kezdetének asszonytípusai. Harcolni akart értük, mert fáj a sorsuk. Fáj a házimunkák igájába s a férfifölény megaláztatásába, a házigond, a gyermekszülés

és a kevéspénzség sorvasztó malmába örölt asszonyéletek tört cserepeit látni. Az akkori asszonysors tarthatatlanságát lázadó daccal sikoltotta bele „Szűnek és évek, — „Berekesztett utak“, — „Csendes válságok“, — „Mária éveit“, — „Hangyaboly“ és „Két nyár“ című regényeibe s novelláiba is.

Próféták sorsa, hogy környezetük-ből kinőve, sehova se tartozzanak, a gúny nyila és a megnevértők kődobásai Kaffka Margitra is rázaporoztak, de meg nem sebezhették. Írók, kritikusok boncolgatták, tanulmányozták ezt az új írószénit. 15 éves írói munkálkodása alatt 23 művét adták ki kötetekben s novellái, tanulmányai, versei is kitesznek párszázat. Irodalmával idáig 110 mű keretében 70 jeles magyar tollforgató foglalkozott.

Kaffka Margit írói művészete, lélekboncoló készsége, témaköre, stílusa szinte hipnotikusan hatott olvasóira. Ezt érdekesen világítja meg az az eset is, mikor a „Mária éveit“-nek főalakját megrajzolta, az élő modell úgy belételelta magát Kaffka által megteremtett életbe, hogy a regény hősnőjéhez hasonlóan öngyilkossági kísérletet tett. Be akarta Kaffka sorsát teljesíteni. Az író nő alig tudta őt ebben megakadályozni.

Kaffka Margit kritikusaiknak jellemző hírlálataiból ragadjuk ki: „Nagyon éles, penetráló intelligencia hűvös fénye érvényesül írásaiban... Nyelv-művész, nyelvetremető fantáziája páratlan... kifejezései nem a struktúrában, hanem az akusztikán épülnek fel. Ezt az impresszionista ömlés gátlástalansága okozza...“

Meghatók Kaffkának az anyasággal kapcsolatos költeményei is. Ilyen pl. amikor Lacó kisfia megszületett:

*Jött egy csoda. Harmatlágy pici jószág,
Édes, lihegő, bimbószínű lény.*

*Vér lüktet benne, — Eleven valóság
S nézem kétkedve — tanakodva... én.*

Kaffka Margit a 18-as évek spanyol-lázának lett az áldozata fiatalon, 37 éves korában. Alig temették el, a járvány elragadta 10 éves kisfiát, Lacó-kát is.

Amikor a síremlék felavató ünnepen feltámadt az emlékezésben Kaffka Margit, érdekes, verses végrendelezése csengett mindannyiunk fülébe:

*„Csak meddő jajszót, csak szennyes
kőnyeket ne,*

*A két hideg kezem tegyék keresztbe
S mormoljanak halk, su'togó imát...“*

CSEVEGÉS

Van egy meggyőződés, amelyről már sokat vitakoztam, amelyért már sokszor kinevettek, de amelyet sehogyszem lehet kiverni belőlem: az emberek jók, — legalábbis korántsem olyan rosszak, mint általában hiszik. Amivel egyáltalában nem akarom mondani, hogy jellemesek is együttal.

Vagyis: jók, ha ez a jóság nem kerül nekik semmibe. De áldozatot hozni jóságuknak nem hajlandók. Pedig az altruizmus fölötté áll a jóságnak: önmegtagadást, bizonyos lelki nagyságot, nemességet, előkelőséget kíván, amit hiába keresünk az átlagemberben.

Különösen hangzik: az emberek általában jók, de cselekedeteikben mégis a legtöbbször rosszak. Pedig a magyarázat egyszerű. Az emberi gonoszság annyira átment a köztudatba, hogy a jóság teljesen hitelét veszítette. Mi több: a jóság gyanússá vált. Valaki különösen kedves, vagy jó veled, — azonnal felöltik benned a gyanu: «Vigyázat... ez akar tőlem valamit!»

Sajnos, ez így van. Es nem is csodálatos, hogy így van, amikor már kiskorában arra tanítják a gyereket: «Vigyázz, fiam, az élet nehéz, az emberek rosszak...» Hát nem, és nem, és nem! Nem igaz! Vétkeznek a szülők, amikor ezt a lelketlőt, energiátbénító és ráadásul hazug pesszimizmust adják útravalóul gyermekeiknek, amikor megölik bennük az élet szépségében és az ember jóságában való szent hitet, amikor gyávákká, bizalmatlanokká, gyanakodókká teszik őket már a megindulásnál. Negyvenéves vagyok, húsz férfiévet éltem, az emberi történet igen válságos korszakában, s mégis szeretem az életet és bízom az emberben!

Már-már odajutottunk az emberi gonoszság legendája folytatán, hogy igen nehéz jónak lenni. Mulatságos példa erre:

...Egy novemberi éjszakán, úgy két óra tájban, barátom autóján megyek Pestről Budára. Egyedül ülök a kocsiban. Árpád, az öreg soffőr, régi ismerősöm. Itéletidő van. Sűrű havas esik s a dühöngő északi szél oly fergeteges erővel csapja szélvédőnket a csatakos hóban, hogy alig látunk valamit s csak kúszva haladunk felfelé a hídon. Reflektorunk világít; tapogatódzva keresi az utat. Egyszerre rátéved egy szánalmas kis női alakra: birkózva küszködik a rárohanó fergeteggel, haját, szoknyáját tépdesi a szél, két behajtott könyökét oldalához szorítja, nyakát behúzza vállai közé, melyekre bőrként tapad rá az ázott fehér blúz. Megindító látvány volt, a maga vergődő tehetetlenségében.

Előrehajlok a soffőrhöz: — Árpád, — kiáltom: — hajts ahhoz a nőhöz. Felveszszük szegényt.

Megállunk mellette. Kikiáltok az ablakon, olyan hangosan, ahogyan csak bírok, hogy túlűvöltsem a vihart.

— Szálljon be gyorsan!

Nem hallja? Még jobban összehúzódik s mintha meggyorsítaná lépéseit.

— Hallja! Szálljon be! — kiált rá most Árpád, egészen melléjevezetve az autót.

Nem felel; a hid korlátjához húzódik, elfordítja fejét és még jobban siet. Mintha menekülne valami elől.

Bosszankodni kezdek. Kiugrom az autóból, ki a havas fergetegbe, odaszaladok hozzá és úgy kérlelem:

— Szálljon be, kérem. Hiszen halálra fázik egy szál ruhában... Gyorsan!

Rám se hederít, tudomást se vesz rólam, csak fut, ahogy bír, ahogy engedi a szél. Látom: csúnya kis varrólány, vagy cseléd. Aszfaltbetyárnak tart!

Utánafutok. Eszelős macakassággal.

— Ne tréfáljon! — kiáltok rá most már dühösen. — Egykettő, beszélni! Mitől fél?...

— Hagyjon...

S ahogy egy pillanatra felémfordul, látom sírással küszködő, rémült arcát.

Tovább kérlelem, mint valami rögeszmét, összefacsarodó szívvel, mint akit megfricskáltak jóságában.

Árpád meglegelte a komédiát. Leugrik ő is, odarohan a lányhoz és ráivall:

— Mars be a kocsiba, te liba! Nem hogy megköszönnéd.

Még megfázik miattad a nagyságos úr...

S amikor ez se használ, megragadja a lányt, felnyalabolja két hatalmas karjába s úgy viszi a kocsi felé.

A lány vergődik, rugdalózik, sikít:

— Segítség!... Segítség!...

Ijedten körülnézek: ha véletlenül egy rendőr...

— Hallgass, te nyavalyás! — förmed rá Árpád és bedobja a kocsiba. — És meg ne merj moccani!...

Ez hatott. Elhallgat. Riadt, kerek szemekkel néz ránk, mint aki megadja magát elkerülhetetlen sorsának. Engedelmesen tűri, hogy Árpád beburkolja a hatalmas pokrócba, s látom szemében a csodálkozást, amikor én, ahelyett, hogy melléje ülnék a kocsiba, a soffőr mellé telepszem.

— Hová vigyem? — kérdezem csendesen.

Alig tudja kinyögni:

— A Határ-utcába...

S ahogy lopva hátranézek, látom: tátott szájjal, szinte átszemlélt arccal mered a hátamra. Könnyes szemében álmélkodás, áhitat: nem tudja megérteni...

Ez a semmi kis történet (valóban megtörtént) csak egy fájdalmas példa a sok közül annak illusztrálására, hogy az érdektelen jóság milyen gyanússá, valószínűtlenné vált manapság. Sőt továbbmegyek: ma már nemcsak nehéz jónak lenni, hanem veszélyes is. Veszélyes? Miért?

Mert a «jó ember» a mai közhit szerint, vagy ravaszsgából, vagy butaságból jó, vagy — ami a legvalószínűtlenebb — csakugyan jó, de, amint látni fogjuk, még ennek a feltevésnek is megvannak a maga veszélyei.

Tehát: vagy akar tőlem valamit az a bizonyos jóságot színlelő ember, jósága ügyes taktika, báránybőrös álarc, amely mögött galád farkasszándékok rejtőznek, olcsó tőkebefektetés, amelyet uszorakamatra szánt. Ez a feltevés vezetett arra, hogy ha találkozol valakivel az utcán, akivel valaha valami jót tettél, rendszerint átmegegy a tulsó járdára, vagy legalábbis elfordítja fejét. Mintha a hitelezőjét látná. Mert lekötöleztettek, adósnak lenni fészélyező érzés.

A második feltevés: butaságból vagy jó. Hiszen ismerik a «jó» jelzőnek ezt a csúfondáros mellékértelmét. Tudjuk,

mit gondoljunk a «jó fiú»-ról, a «jó férj»-ről, a «jó asszony»-ról. Van-e lesújtóbb vélemény, mintha valakiről semmi egyéb jót nem tudunk mondani, mint éppen csak, hogy jó? Magyarra fordítva: az illető gyámoltalan, tehetségtelen, szürke átlagember, jelentéktelen kis féreg, semmiféle kvalitása nincs.

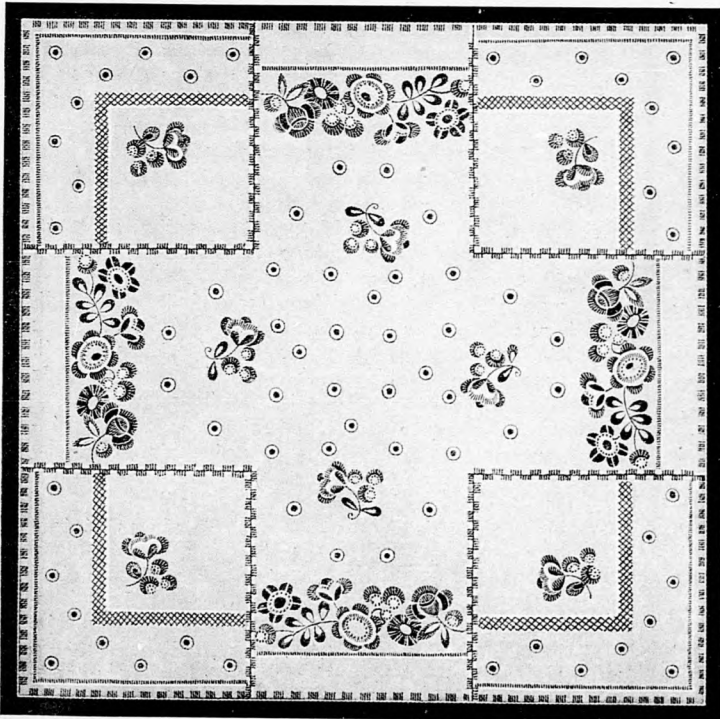
De nem kevésbé veszélyes, ha elismerik rólad, hogy csakugyan jó vagy — nem ravaszságból, nem is butaságból, hanem meggyőződéssel, filozófiából, emberszeretetből, vagy egyszerűen természetnél fogva, — hogy jó vagy, mert jónak születél, mert nem tudsz rossz lenni. Ebből ugyanis helyes logikával arra következtetnek, hogy ártalmatlan lény vagy, aki nem állsz bosszút, ha bántanak, aki nem gázolsz keresztül egzisztenciádon, ha érdekeid úgy kívánják, szóval: nem kell tőled félni, nem kell rád tekintettel lenni, nem kell a kegyedben járni, bátran fűtyülhetnek rád, hiszen jó vagy velük akkor is, ha kutyába se vesznek. Egy mondatba leszűrve: a jó embert nem respektálják. A színházi világban így hangzik e tétel: «A legrosszmájúbb kritikus kapja a legtöbb szindarab fordítását.» Vagy ahogy szegény Mikes Lajos mondta nekem évekkel ezelőtt: «Fiam, nem sok jövőt jósolok neked... Túlságosan jó vagy kollegáiddal szemben, túlságosan elnéző, megbocsátó... És az a baj, hogy ezt tudják is rólad. Félelmet kell gerjeszteni az emberekben, ha azt akarjuk, hogy ne bántsanak. De, mondd, ki fél tőled?...»

Csoda-e ezeketán, hogy az emberek titkolják, leplezik jószágukat, mint valami rájuk nézve kártékony jellembeli fogyatékoságot? Hogy a legvajszívűbb is igyekszik köszívűnek látszani, mert ez így hasznosabb a számára.

Bármily fonákul is, én csakugyan hiszem: hogy szerte a világon csupa jó ember szaladgál, csak a gonoszság vasálarca mögé rejtik megdöbbent jószágukat. Csupa farkasbőrbe bújtatott bárány.

Mert valahányszor az életben megismertem egy közismerten «gonosz embert», amint kissé közelebb férköztem hozzá, tüstént kiderült róla, hogy ugyanolyan esendő, szenvedő, szerető ember, mint akármelyik embertársam. Csak rejtegeti, szegyéli a jószágát.

Egyik angol lapban olvastam a minap: egy gyönyörű fiatalasszony elcsúfította magát, hogy a férfiak ne üldözzék szépsége miatt. Így vagyunk mi is: felöltjük a gonoszság álarcát, hogy az emberek ne bántsanak jószágunk miatt.

Színes hímzésű milítő. Leírása kézimunkarovatunkban.

MINDENNEK A KUTYA AZ OKA!

Regény 8 levélben

1. LEVÉL:

„Mélyen tisztelt Uram!

Ma délután az Ön kutyája behatolt a mi kertünkbe és összetaposta a virággyákat. Felkérem, akadályozza meg, hogy a jövőben hasonló kellemetlenség érjen minket.

Tisztelettel: *Molnár Matild.*”

2. LEVÉL:

„Mélyen tisztelt Kisasszony!

Végtelenül sajnálom a történeteket és kiadtam az utasítást, hogy a kutyát kössék láncra, amikor nem vagyok itthon. Nagyon kérem: közölje velem, mi-féle és mennyi kárt okozott, hogy jövöhessenem a dolgot és legalább az anyagi kárt megtéríthessem. Megkülönböztetett tisztelettel: *Péter Kálmán.*”

3. LEVÉL:

„Mélyen tisztelt Péter Úr!

Köszönöm kedves sorait, de semmi szükségét nem látom annak, hogy Öntől kártérítést fogadjak el. Ha az Ön kutyája a jövőben nem hatol be a kertembe, teljesen meg leszek elégedve.

Öszinte tisztelettel: *Molnár Matild.*”

4. LEVÉL:

„Mélyen tisztelt Molnár Kisasszony!

Végtelenül sajnálom, de nem fogadhatom el, hogy Ön éniattam, helyesebben: az én kutyám miatt, bármilyen kárt szenvedjen. Engedje meg tehát, hogy még ma tiszteletemet tegyen Önél és szóbeli tárgyalás útján rendezzem ezt a kényes ügyet. Hódolatteljes üdvözléssel: *Péter.*”

5. LEVÉL:

„Tisztelt és kedves, Nagyságos Kisasszony!

Tegnap látogatásom alkalmával örömmel állapítottam meg, hogy Ön mennyire szereti a zenét és mennyire ért is a zenéhez. Éppen ezért engedje meg nekem, hogy mellékeltlen csatoljak és felajánljam Önnek egy jegyet, a mai filharmónikus hangversenyre.

Abban a reményben, hogy újra fogom látni, maradtam hódolatteljes kézzel: *Péter Kálmán.*”

6. LEVÉL:

„Kedves Matild Kisasszony!

Sürgősen szeretném Önrel élőszóban közölni, milyen boldog voltam tegnap, amikor Ön mellett ülve gyönyörködhettem a hangverseny szépségeiben. De még ezenkívül is sok, nagyon sok és nagyon fontos mondanivalóm van! Nem volna kedve velem holnap kicsit autózni?

Mind a két kezeeskéjét csókolja az Ön:

Péter Kálmánja.”

7. LEVÉL:

„Életem Eseményképe! Szerelmem!

Házasságkötésünk most már feltétlenül megtörténik július 1-én. Olyan boldog vagy-e Te is, mint amilyen boldog vagyok én?!... Ezeket a sorokat a kutyámmal küldöm át Hozzád! Hadd vigye el ő a leveletem, mert ez a kutya volt — remélem: emlékszel? — ami ismeretségünk elindítója. Légy hát jó szívvel kérlek a drága kutyához!

Nekem pedig engedd meg, hogy a Te édes szádat csókolja a Te örökké szerelmes és hűséges:

Kálmánod.”

8. (UTOLSÓ) LEVÉL:

193... szeptember 1.

„Kedves Barátom!

Nagyon kérek, légy oly jó és közöld lapodban a következő hirdetést:

„Nagy juhász-kutya azonnal eladó,
cím a kiadóhivatalban.“

Nem bírom elszenvetni ezt a kutyát! Hiszen ő az oka, hogy megnősültem! Hogy feleségül vettem Molnár Matildot!

Szeretettel ölel a Te boldogtalan: *Péter Kálmánod.*”

Édes víz és más egyebek

Füüdölevél a Quarneroról? Nincs ahhoz a Quarnero nagyon közel? Hát persze, hogy közel van és nincs benne semmi titokzatosság. Dehát a közeli dolgok néha érdekesebbek és fontosabbak, mint a távoliak. Olyan az Adria a nyár fényében, mintha a valóságos napsütést valami belső sugárzás tenné még csillogóbbá. Fecsegés, nevetés. Új autóforma került forgalomba. A «Topolino». Olyan kicsiny, mint az egérke. Nyolcezer lirába kerül. Megveheti részletre egy szorgalmas kereskedősegéd is. Meg is veszi. Beleül nyitottnyakú nyerselyemingében és repül valamerre a serpentinén a hegyek között, ahol még kap egy kis esti napsugarat.

Találkoztam olyan quarnerói patriotával is, aki nem lépett ki a nagyvilágba. Elég volt neki, hogy a Riviérát szidta és Abbáziáért rajongott. Mit henecegnék annyit a Riviérával? Mi van ott? Semmi! Az egész nem más, mint egy unalmas, kék anzikszkártya, a tenger egyenes vonalával, egy csomó bűdös virággal és az életveszélyes chemin de ferrel. A Quarnero egészen más. Itt a vízen kívül hegyek is vannak. Szigetek.

Bükk, tölgy, babér és pálmák. És este a déli síroccot a havasok tramontánája fűti le... Abbazia! Akarom tudni, hogy mi Abbazia? Hát hallgassanak meg egy erre nézve jellemző történetet... figyeljenek.

A história csakugyan nagyon kedves. Tovább is adom ezenel, ha nem veszik rosszszéven.

Kezdődik még a mély békében, egy kitűnő vendéglő leírásával, amely Abbaziának a Nord Strand felé eső részén volt. Ebben az olasz-osztrák-horvát jellegű vendéglőben mindig lehet kapni remek bécsi süteményeket, isteni halféléket.

Természetes ezek után, hogy a vendéglő tulajdonosa magyar ember volt. Mégpedig nem szakmabeli vendéglős, hanem végzett «úr», tönkrement földbirtokos.

Magyar volt, úr volt, a boltja is jól ment. Világos dolog, hogy a vendéglősnek megvolt a luxuszigénye, hogy minden évben kivigye a maga egyhavi szabadságát és elutazzék valahová pihenni és mulatni.

El is utazott. Minden június elsején bepakkolt, fiakert hozatott a vendéglő elé, fölrakatta a kocsi a bőröndjeit, érzékenyen elbúcsúzott a családjától és elhajtatott a Stefániához, amely két percnyre volt a lakásától. A Stefánia-szálló kapujánál a londiner levette a fiakerről a csomagot. A magyar bement a recepcióba. Szobát vett, kipakkolt, porcellánadrágot húzott. És egy szempillantás alatt átvedlett tőkéletes fürdővendéggé. Udvarolt a körzetében előforduló szép nőknek, mint korrekl szalmaözvegy. Járt az Angiolinába fürdeni. Táncolt, bridgelt. Nem törődött az üzletfeleivel, a familiáját nem is látta. Sőt képeslevelezőlapokat írt a feleségének. Szóval nyaralt. Elutaz-

ván Abbaziából — Abbaziába, valami halvány fogalmat nyújtva arról, hogy mit is jelenthetnek tér és idő különböző dimenziói.

Azután, amikor letelt a szabadság, bepakkoltatott a szobalánnyal. Kifizette a számláját. Levette a porcellánadrágot. És bőröndjeivel együtt hazafikerezett, háromszáz lépésnyire a vendéglőjéhez, amely előtt a család olyan hallelujával fogadta, mintha a Fjordokról tért volna vissza.

A helyi hazafi diadalmasan mosolygott:

— Ime, így lehet szeretni Abbaziát! Ez az eset jellemző a legjobban erre a kánaáni helyre.

És ha már idehaza vagyunk a magyar karakterben, hadd említsek meg egy másik honi dolgot.

Mégpedig azt, hogy Abbaziában, az egyik utazási iroda kirakatának fürdőreklámjai között megláttam Siófok színes plakátját. Azt a bizonyos, zöldtrikós, karcús nőt, aki benne állva bokáig a kék tóban, olyan csábítóan nyújtózkodik.

Nem akartam hinni a szememnek, az orromat a kirakat üvegéhez nyomtam, úgy néztem a plakátot. Hogy lehet elbizakodott, hogy itt próbáljon vendégeket verbuválni, ezen a babérrilatú, kék és arany helyen. Velence közelségének mámorító lehelletében. Egy kis szürke tó, a sós tenger azur partjain. Hiszen ebben van valami olyan furcsaság, mintha az ember a Gizella-téri Gerbeaudban egy eldugott kis cukrászda hirdetését látná meg. Bementem az üzletbe. Megkérdeztem, puhatolódzó hangon:

— Mi értelme van ennek a balatoni plakátoknak? Ki megy innen a Balatonhoz?

— Sokan mennek! — felelte a tisztviselő. — Tegnap is mentek, tegnapelőtt is. Holnap két család utazik a Balatonhoz.

— Miféle emberek?

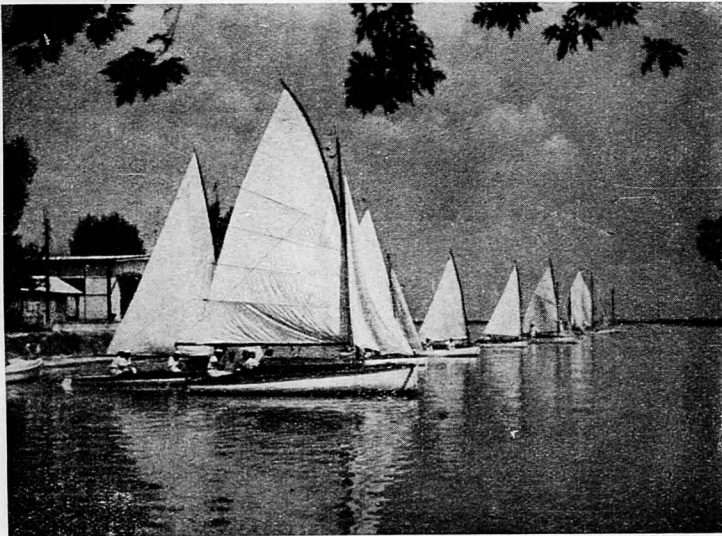
— Bennszülött fiumei és abbaziai olaszok. Itt szeretik a magyarokat.

— Ez frázis! — mondottam hangosan, mert kíváncsi voltam az ellenvetésre.

A tisztviselő szemrehányóan nézett rám:

— De igen, kérem, itt szeretik a magyarokat. Meg a koszt is számít. A változatosság utáni vágy. Azután fontos dolog az édes víz. Aqua dolce. Sokan vannak, akiknek a bőre nem bírja a sós tengervizet.

Kimentem a boltból. Meg voltam hatva. Milyen bolond dolog, hogy történik valami csekélység és az ember elveszítve minden nyugalmát, olyan honvágat mer érezni Abbaziában, pedig ez a hely részleteiben nem más, mint egy kis pesti lerakat, amilyen nosztalgia egy angolt foghat el, valamelyik távol gyarmaton, a hazáé, a szigetország, London városa után.

Siófoki vitorlások kikötője

Sétáltam a pálmák és babérok között és egész erőmmel kívántam, hogy az idegenek, akik ott nyaralnak a Balaton mellett; szeressék meg a lány, szőke, napsütött vizet. Szinte láttam, hogy úszik a Balatonban a tengerhez szokott olasz, hogy csap végig arcán a hullám. Vegye észre, tessék neki, hogy csakugyan édes, nincsen benne só... Esteledik. A telepi vendéglő fölött megjelenik a vajban sült fogas meleg parfómje. Nincs a világnak az a tengeri hala, amelyik versenyezhetne a balatoni fogassal. És a magyar gyümölcs! Szurkolok innen a távoból, hogy jól be legyen hűtve, elég vékony héjú, nemesen zamatos legyen a hevesi sárgadinnye, amit majd odatesznek az én csereolaszom elé.

Itt a part csupa villa és fürdő. Nem muszáj senkinek jegyet váltani, kabinban verkezni. Az ember felveszi a szobájában a trikóját. És úgy, ahogy van, fürdődresszben, lemegy a partra. Sziklát, öblöt hódít magának, fürdik. Az egész sziklavonal csupa napsütött bőr, csillogó, egészséges mezítelenség.

A szomszédomban, az egyik sziklacsoportot egy olasz borkekedőcsalád tartja megszállva. Roppant vidám család, rigók és tündérek keresztezése. Operarészleteket énekelnek, füttyölnek, kacagva spriccelik egymást vízzel. Tudom, hogy villájuk ott van közvetlenül a hátuk mögött elbujva egy pálmából, babérból és enciánból kombinált lugasban. Sőt azt

is tudom, hogy a familiából az egyik fiú a Balatonnál nyaral a felesége miatt, akinek a bőre nem bírja a tengervíz maró erejét.

Félegykor a szobaleány kijött a házból. Valami papírdarabot mutogatott a sziklán sütkérező család felé. Távirat érkezett.

A sok mezítelen ember aggódva összebujt a sürgöny fölött, aztán örömteli, nagy csicsérgéssel magyarázni kezdték valamit egymásnak.

És a pletyka ősi postáján végigfutott a szomszédok között a hír, hogy a fia táviratozott, aki a Balatonhoz utazott a feleségével, az «édes víz» miatt. Majd eljutott hozzánk maga a távirat. Kézről kézre adták az ismerősök. Elolvashattam én is. Ott adták föl a Balatonnál, megnéztem.

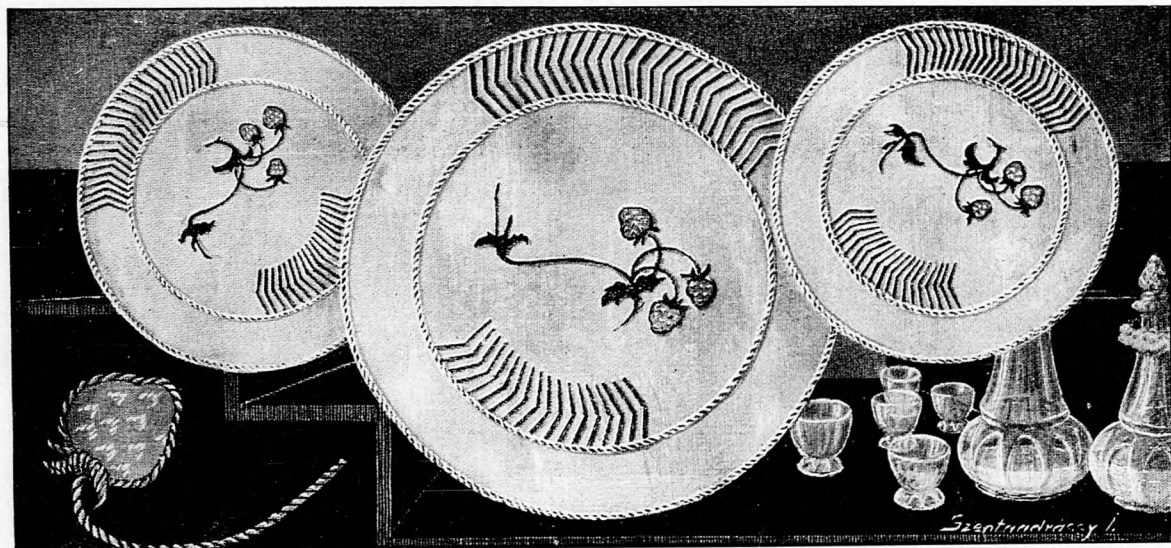
Minden olasz művész egy kicsit. Ez a sürgöny is költői módon volt megfogalmazva:

«confermo che veramente aqua dolce — Pietro»

«bizonyítom, hogy ez a víz csakugyan édes — Pietro».

Pietro tehát jól érzi magát nálunk. Ez az ő kritikája. Az Adria mosolya a Balaton felé. Dagaadt a mellem a büszkeségtől a vizes trikóban, mintha valami személyes sikert arattam volna. Aztán elszégyeltem magamat.

Mi érdemem van abban, hogy az édesvízű, drága tó, ott van a Dunántúl halmai között, hazámnak földjén?

Tálcaekendék. A MUL kézimunkaboltjának eredeti modelljei

DERŰS HISTÓRIÁK

A MENETTÉRTI JEGY

Az ifjabbik *Dumas* lovagias ügybe keveredett és párbajoznia kellett. A segédek úgy döntöttek, hogy az első hajnali vonattal kimennek Versaillesba és ott történik meg a párbaj.

Amikor a megbeszélt reggelen a vasúti pénztár előtt találkoztak, *Dumas* csupán odautazási jegyet váltott, míg ellenfele menettérti jegyet vett.

— Azt gondolja, mester, hogy nem fog visszatérni? — gúnyolódott vele az ellenfél egyik segédje. — Az én felem hasonló esetben menettérti jegyet szokott váltani — Semmi szükségem rá! — vágott vissza hűvösen *Dumas*. — A párbaj után úvansin mindig magamhoz szoktam venni ellenfelem visszautazási jegyét.

A VALÓDI SZAMÁR

Szuorov, a híres orosz generális (1729—1800) egy alkalommal kis lengyel városkában szállott meg. Szálláshelyül azt

a vendégfogadót választotta, amely a «Szürke Szamárhoz» címet viselte. Ott tartózkodásának az lett az eredménye, hogy minden vendég a «Szürke Szamárhoz» címzett vendégfogadóba ment, ami nagyon felbosszantotta a másik vendégfogadó tulajdonosát, holott annak büszke cégtáblája az «Arany Tyúkhöz» címet viselte. A «Szamár» tulajdonosa viszont olyan népszerű lett, hogy most már nem érte be ezzel a címmel, hanem fogadóját átkeresztelte «Szuorov generális-hoz» névre. Így akarta elérni, hogy a városka minden lakója rögtön tisztában legyen azzal, melyik vendégfogadóba kell megszállnia, ha világhírességek nyomdokaiba akar lépni.

Amikor ezt megtudta az «Arany Tyúk» fogadósa, elhatározta, hogy átalakul «Szürke Szamár»-rá és hamarosan át is pingáltatta a cégtáblát. Ez viszont az eredeti «szamár» gazdáját dühítette, mert régi vendégei közül többen szálltak meg

az új «Szamár»-ban. Sokkal fősvényebb volt, semhogy *Szuorov* generális képét eltüntette volna a cégtábláról, a súlyos problémát tehát úgy oldotta meg, hogy pontosan a generális képe alá rápingáltatta ezt a feliratot:

«EZ A VALÓDI SZÜRKE SZAMÁR»

A KALAP

G. B. Shaw London egyik híres klubjának tagja. Egyik este, amikor néhány órán át unatkozott a pompásan berendezett termekben és haza akart már menni, a ruhatáros idegen kalapot adott neki.

— Ez a kalap nem az enyém! — utasította vissza felháborodva *G. B. Shaw*. — Hogy merészel rámerészakolni idegen fejfedőt?!

— Lehetséges, sir, hogy ez a kalap nem öné — válaszolta végtelen nyugalommal a ruhatáros férfi. — Annyi azonban bizonyos, hogy a klubba ezt a kalapot meléltóztatott magával hozni!

TANYAI DONJUAN

A kutyák néhányszor megkerülik a kastélyt, majd elbóklásznak. Atibotícna a bozóton s a jegenyesorba kanyarodnak.

Az út közepén fekszik az ember. A hold sugarai egyenesen hullanak rá. A hátán fekszik szépen elterülve a porban. Felsőteste csupaszon hullanak a fénylik. Szikár, szép izmú, napbarnított. Dús barna haja félig eltakarja arcát, szája kicsit megnyílik, fehér fog-sora elővillan. Acsa jobb felén kis horpadás, melyben az a különös, hogy színültig van mosollyal. A kutyák megállnak mellette s tán furcsálják az esetet, mert egymásra néznek, mintha tanakodnának. Jóval később megelevenednek, néhány vakkantással szót váltanak, elfutnak, meg vissza, majd hatalmas araszokkal húznak át a kökény bozót felett.

Az oszlopos tornácban kormosodik a lámpa üvegje. Az intéző lába hosszan elnyujtva a csizmasarkon támaszkodik, keze a zsebbe mélyed s mellreeseit fejfel szundikál.

A nyurga segédtisztek lovai a kastély mögött várakoznak, ók kényelmesen ballóklóznak a lovak felé, csak mikor nyeregbe pattannak s elvágóznak toronyirányába, akkor látja az ember, hogy milyen sietős dolgok lehet a pusztai éjszakában. A lódobogás is eltávolodik s egészen elmélyül a csend. Aludni készül s hamarosan alszik is a puszta. A kastély magas köfala mögött fák sötétlenek. A jegenyék, mintha tartanak az eget, hogy le ne essen. A lombok közt befolyik a holdfény s ezüst töcsákbán villózik a homokon. A gazdasági udvarban előremeredt rúddal álldogálnak a szekerek, hosszú sorban az ekék s egyéb földművelő eszközök. A cselédházak ablakai- ban egymás után huny ki a gyér világozottság. A vén Gencsi még a kertben motoszkál. A szerszámokat cipeli az üvegházba. Az öntözőcsövet maga után húzza. A nagy henger üresen marad. Vén Gencsi rég nem bírja felcsavarni a csövet. A sarokban feteződik, mint óriási gyögy. A magtáros zárkózik. A konyha ablaka világít legtovább. A szolgálók mosogatták a vacsora-edényt. Lidi kovást tesz a hajnali kenyérsütéshez, mikor a val is elkészül, bevonul a kamrájába és gyertyavilág mellett vetkőzik.

A kutyák, a kastélyba érve, éktelen lármát csapnak. Tudják a módját, hogyan kell a gazdát kicsalogatni még az ágyból is, ha szerintük titokzatos dolog történik a major körül. Így esik, hogy a majoros kimegy a jegenyékbe és szuszogva becipeli az embert.

Az intéző keserűpálinkát önt a szájába s addig mesterkedik, hajtogatja a karját, dörszöli a szíve felett, amíg megmozdul és szép ébredéssel ráeszmél, hogy e világon van. Az intéző álmos is, meg szűkszavú; nem is valami kíváncsi természet, nem kérdézet, nagyokat ásit és befelé indul:

— Messziről gyöhetett! Más baja nincs, csak igön kimerült. Fektesd le — mondja a majorosnak —, a többire ráérünk hónap is. Fő, hogy él! Nem szeretöm a csendörök a major táján.

Lidi vizeskorsóval gajdol az ember mellett. Segít lábragyámoltani s a majorossal együtt lekíséri a szénopaitához s bebocsátják szállására a jövevényt; lakatot tesznek a nagy ajtóra, aztán megint csend, csak a majoros hümmög.

A kutyák hamar körüljutják a majorit és visszatérnek a szénapajta elé. Újból tanakodnak, majd lehevernek, állukát elnyujtják a lábukon. A hold apró fehér felhők mögött bujkál. A kutyák nem hunyják be szemüket, hunyorognak, tünődnek ...

— Kertész, az nem rossz! Ha itt akarsz maradni, maradhatsz. Bejelentem a gróf úrnak. Gencsi igen kivénült a szolgálatból, a fiatalok mög szoknek innen. Igön meszsze esik az élet ...

Az intéző nem bőbeszédű, de az ember még szűkebbszavú s így az intéző gyér beszéde is soknak számít:

— Furcsa szörzet vagy. Mintha hibádná benned valami ... Hm, s a kutyák ajállok- tak be. A böcsületös nevedet is alig tudod mögmondani, mindig csak mosolysz, akár MIMÓ. Csirkefogó is iohetsz, he? Tán híros is, akár a bajmódi bál s egyszerű csak mögkeresnek a csendörök ... No, de akit a kutyám ajáll, azt nem küldhetöm tovább. Mönj s találd mög a dolgod ... te, Mimó ...

Igy esik, hogy az ember ott marad Lepke-pusztán s hogy a nevét, amit feljegyezett az intéző, hamarosan el is felejtik s a répkapásokig mindenki Mimónak hívja a majorban.

— Biza, hibádzik benne valami — suttogják —, pedig szép legény, kár érte.

A pap, aki néha kikicszik a majorba, szép szavával így fogalmazza a véleményét:

— Szépségtölterhesült ember.

Nem is teli Mimó hibáját senki, noha örökké firtatják. Hajnaltól estig munkál. Alig akad zuga a nagykiterjedésű kertészethez, amit fel ne furkászna. Egészen előlről kezd mindent. Tavasztól őszig igen nélkül jár. Mikor a permetsző csövet a hengerre sodorja, felső testén szép játékkal hullámzanak az izmok. Szépül a kert, növény-élettel népesül. Az első esztendőben még sokat dohog az intéző:

— Nem mondom, szép. Igön ígértes mindön, de a kötségtétést nem meröm elkül- deni. Meglásd, Mimó, repülök mindketten, akár a szárnyas madár.

Mimó mosolyog. Az intéző felkúldi a kötségtétést a jószágkormányzóknak. Annak meg igen tetszenek a tervek. Hamarosan felfurkásszák az utat Lepke-pusztá és az állomás között, meg keresztül kasul a kertészethez is. Keskeny sínparit fektetnek le és csepp masina húzza a kocikat, melyek finoman rostályt erdei földet fuvaroznak a futóhomok helyére. Futkos a masina kert végéből kert hosszába. Mimó érti a mester- segét. Hajladozik. Barna ujjával beveddjkál a porhanyós földbe, világgra segít egy csírát, meg furcsa barna gumókat rejte be s olyankor arca jobb felén a telt árok szép mosolyarádással önti el arcát.

Jázmín-bokrok fehérlenek, kána-ágyások lángolnak, harangvirágok kéklenek, rözsa- lugasok ívelnek, nemes székfók öntják az illatot. A gyümölcsösben meszelt derékall

fehérlenek a szemző-szeggel nemesített fák. Az elavadult bokrok megnyesve gyen- gesezőld hajtásokat hoznak. Mimó a sem- mirevalókat írta, az odvas fákat felap- rítva a gazdasági udvarra hordatja. Egy szároz gally, egy elhalt gyökér már iszo- nyatot ébreszt benne s a befült virág- hagamát nyomban elejti, ha észreveszi, hogy nem életképes benne a csíra. Oda- hívja valamelyik kertészgyereket s botja végével rámutat:

— Vidd kívül a falon, nem él ...

És valóban, a kert magas kőfalán belül minden él. Téle a fagy halálos hidege elől bebügyölőlvá alszik a növényélet, vagy az üvegház párd levegőjében ámúlia a kinti fehér világot. Mimó ne- mes rözsafajákat, székfűket és gyümö- csöket csomagol mohával bélelt kosa- rakba. Már naponta indul virág- és gyü- mölcsküldemény a távoli városokba. Töl- re tavasz újul, arra meg nyár és paza- rul fizet a kertészet. Az intéző a kezét dörszöli:

— Mimó, Mimó, nem hiába a kutyám ajállott. Ide nézz, minő szép elismerést küldött a jószágkormányzó. Főintéző löt- tem. A te fizetésödet mög a kétszeres- sére emelték.

Mimónak nem sok szava van erre. Van mit ennie s alszik is valamit. Nyáron a szabad ég alatt, télen az üvegházban. Mióta a majoros becipelte az útról, nem volt kívül a köfalon.

Forrólélegzetű nyáréjszakákon hosszúra nyúlt leányrnyak hiába kerülgetik, kö- zellítgetik a szép legényt. Pedig közülük nem egy sírásbaföld hangon rebeg szer-elmes szókat s keze a legény haját si- mítán. Az árva lányok nem tudnak elég gyorsan kissonni, hogy az ember nyu- mukat ne tapossa, mikor kifelé tereli őket. Ki, a köfalon túlra ... A lányokhoz sem kegyesebb, mint az ütődött mada- rakkhoz, azok is a köfalon túlra kerülnek. A síró lányok puha talpkura huppának s megszégyenült meleg orcával bele- vesznek a pusztá sötétjébe. Szerelmes suttogásuk azonban öit szálldos Mimó körül. Fejét odatartja fedetlenül a szélnek. Az borzolja, vagy leányujjak simít- ják a haját? Elműlik éjféli is, már az árny is él. A sejtelem alakot ölt, a kövek vi- rágról álmodnak s a lélekből is kilépnek a beléje tettemezett holtak. A legényt is szőlítja valaki a sejtelem hangján és nyugtatja a magány békéjével.

A lány meg elborult orcával nekilendül a sötétnek. A major alján mohoskövű kút ...

— Ingvén vagy mindörökre — suttogja a legény a köfalon belül. Kinek? Az élot elüzte s a kertben rajta kívül senki sincs ...

Igy sorjáznak a nyáréjszakák Lepke- pusztán s ha hangja szakad a dőbbsent csendnek, búz sopánkodást hallat:

— Julius hazontalan, könnyűvéru lány volt. A vére vitte oda. Igaz, holtról vagy jót, vagy semmit, de ez az igazság. Jól ismertem. Hanem Márcelkáért kár. Jó feleségnek való kislány volt. Kár ...

A segédtisztek igazat adnak a főintéző- nek:

— Márcelkáért kár ...

— Bagola, intézködj, hogy a kutat be földjék. Lakatot tétess rá. A csordás majd kinyitja, ha itat.

S a második nyár végén már lakat alatt sötétlik a lepkepusztái kút vize. A deszka nasadéján belesorog a holdfény s mint olvasztott ólom, furcsa alakot ölt.

★

- Kár az embőrért...
- Főintéző úr Mimót szánja? Én a lányokat jobban...
- Ejh, Bagola az orrodig méröd az ítéletöt. Az a szánni való, aki olyan terhösült, hogy az élot a halálba üzi.
- S lám, azóta csak jobban bomlanak utána. Már a falubéli lányok is híret vették s kijárnak a kőfal köré koncsorogni.
- S hiába...
- Hiába...
- Vajh miért?
- Ha tudnám, arról orvosolnám...
- Pusztul a lány-élet. Mert a lányélet: virágélet.
- Már a második.
- Egyszer baj lesz ebből.
- Tán a pap...
- Mit tehet ellene.
- Okát találja, hogy arról orvosoljuk. A pap ismeri az embőri lelköt. Tán rá is beszél, amire én hiába igyekszöm.
- Házasodásra?
- Arra, arra! Meztelen gyött ide s már szép summa pénze van.
- Azám, a virágcserepbe. Szamba se szedi. Krajcárt se köit. Csoda, hogy át nem hajintja a kőfalon. Mert, ha földbe dugná, nem kelne ki. Mimónak csak az számít, ami kikel.
- Nem erre a világra való...
- Baj lesz! A legények estalkonyán össze-összesúgnak a faluban. Látni szeretnék Mimót.

— Hiszön láthatják. Van olyan szép szál legény, mint akármelyik! Csak aztán búsan ne térrőnek mög...

— Az a baj, főintéző úr, hogy már is búsak.

— No, akkor ülj lóra, Bagola, nyargalj be a faluba, mondd mög a papnak, jöjjön ki. Beszédöm lönne véle a Mimó ügyében... — s a hirtelenszöke, nyurga segéd-tiszt elvágatják toronyvirányába.

Igy esik, hogy a pap e halálos nyár végén gyakran átkocszik Lepke-pusztára. Mimó mozgékony, kert végéből kert hosszába utazgat a kis masinán. Földhányás, bokor mögött bujkál. Árkokba ereszkedik alá. A pap hamar elfárad, ha követni akarja. Leül egy kőhalmzra s meglesi az embert képzelt magányában. Szót ritkán váltanak. Ha olykor elhalad mellette az ember, nagy közlékenység, ha ennyit szól: — Vihart érez... — s egy lehajtott fejű virágnak fölemeli az állát és a szemébe néz. «Hm, az ember érzékeli a növény-lény életét — gondolja a pap és ezen hosszan eltűnődik —, e kerti birodalom egy világ. Késztelen, hogy a másik helyébe épült, mely e kőfalon kívül rekedt. De nagy mélység az embri lélek mélysége! Oh, ha azt a búesett pillanatot meglelném, melyben örökre elmerült a másék.»

— Kérdőzze már, tisztöl-
letős uram — sürgeti a
főintéző.

— Még jobban elzár-
kózna, fiam. Ugy vélem,
haltat őrizget a lelké-
ben. Minden csírában azt
költögeti. Növény-életben
életre bővöli. Régen meg-
mondtam én azt: szépsé-
gétől terhesült ember
ez...

— Azért csak tögyön va-
lamit, jó papom. Nem
szeretöm a csendőrköt
a major körül s lám már
kétser megjelöntek a
boldogtalan Julis meg
Márcelka miatt...

*

Más esztendőben Mécs-
falun ilyen sugaras őszi
vasárnapon szépen pá-
rosával ment legény-
leány a templomból ha-
zafelé. A nagy réten
szép állással sétálgat-
tak, számbaszedték min-
den léptüket, amit együtt
lépnek és sügtak... E
súgás-búgás lakodalmat,
esztendőre keresztelést
ígért... Most, mintha a
méhek is bánatosabban
döngnének s minden
csepp mézet megsiratná-
nak, ami e nyárban ve-
szendőbe ment... —
ilyeneket gondol a pap,
míg Lepke-pusztára ér.

— Fiam, Mimó, a mátkaság... — kezdi.
A legény hunyt szemmel tartja arcát a
nap elé. Emberformára faragott kemény
bronz-fej. A pap lopva nézi, elfacsarod-
dik a szíve és méricskéli, mennyire van
ez az ember Isten felszine alatt és
mennyire ember-felszine fölött. Érti,
hogy hiábavalóságot mond, mégis ki-
nyilatkoztatja előtte rendeltetését:

— A mátkaság Istennek tetsző állapot,
fiam. Meddő élet a társtalan élet és mu-
landóságot gyarapít. Isten álma az
örökkévalóság. Parancsa: «Uj életet í-
elő társad szívéből, mint fából a szem-
ző-szemmel». Szép vagy, erős, Istentől
is küldetéssel eresztett...

Nem tudni, a legény arcán a nap ra-
gyog-e sejtelmesebben vagy a vak mo-
soly. A pap borzong. «Kriptafalra is sűt
a nap és nem melengeti életre a benne
alvót.» — gondolja.

— Nincs szavad? Akkor én megyek,
fiam.

Megy is búsan és van úgy, hogy haj-
szolja a lovát s van, hogy csak léptet.
Nagy a pusztaság, elterül benne az
igaz ember gondja. Mire Mécsfalú ie-
genyét alatt hajtat, szép beszédes hall-
gatás csitul a szája szegletén.

Az egyházzit futtatja tizenkét lányosház-
hoz kegyes küldetéssel.

Ilyenkor, őszi verőfényben szépek az
eladólányok. Édesszájúk és csodavá-
rók. Ékesek, mint a pimpóka. Bodraik
fehérek, akár a patyolat. Pántlikájuk pi-
ros. A mécsfalú lányok virágot tűznek
a hajukba és a keblükre s dalolva in-
dulnak legényért vívott szép csatára.

— Megejtjük vagy meghalunk! — súgja
a sorban legszélös aranykoszorús leány
s a borzongató lehetet tovább perszeli
valahány fülét.

Rábólintanak.

Ringó léptüket Lepke-pusztá felé irá-
nyítják. A kőfalon át szálldos a dal. Al-
konyodik. Lila szivárvány úszik naphalta
felé. Hűvösebb ma a harmat is. Mimó
barna teste borzong. A dal is nyugtalanít-
ja. Tüzet gyújt. Száraz fával éleszti.
Szép táncosan lobog a láng. «A társta-
lan élet, meddő élet, mulandóságot gyar-
apít... a mátkaság Istennek tetsző ál-
lapot» — gondolja utána a pap szavait.
De hiszen ő nem társtalan. Nem is az.
Mimónak van mátkája. Benne mosolyog
örök mosolyában, remeg a növényélet-
ben, szép fehéren libben az éji szállel
s táncosan imbolyog a tűzlángban.

A lányének mind közelebről hallatszík.
A legény szeme mereven egy pontra
néz a tűzben. Ott lát valamit, ami csak
neki mutatkozik. Látja Orzsébetet. A ha-
lál szűrőjében fonnyadt kirja öleli a
nyakát s látja, hogy Orzsébet, az egyet-
len örök mátká, halálrávált arca, tört-
fényű szeme viszi, ragadja magával a
lelkét örökkévaló rabságra. A pap úgy-
látszik, jól leszállt az embri lélek mé-
lyére és megtalálta azt a búesett pil-
lanatot, melyben a kőfalontúli világ el-
süllyedt Mimó számára. Mimó valóban
haltot mátkáját érzi. De nem, a halott
érzi őt. Szépségától, hulló fehér virágtól
terhesült ember.

És hiába ékesek mind a tizenketten, mint
a pimpóka. Szájuk hiába édes és csoda-
váró. Bodraik hiába habos-fehérek, mint
a patyolat. Hiába piros a pántlikájuk és
jai, hiába hajukban, meg keblükön a vi-
rág, meg nem ejtik a legényt. Vesztik a
csatát. A legény szeme csak önlélekbe
lát. Élő-halottal hiába vív csatát. S az
őszi hajnalon, mikor legszürkébbek a
kődök, a tizenkét eladólány ágyat vet
magának a megáradt folyóban.

Mimó arca jobbfelén újra s újra megtelik

A budapesti Hősök-tere

mosollyal a horpadás és mosolyog, míg a kőfalon túl tizenkét anya siránkozik. Kegyetlen a halál győzelmes mosolya, ha csatát nyer az élők fölött!
A telet új regével fogadja Mécsfalu:

«Az eccőri legény követnek küldetét
Tizenkét leányzót az Ur színe elé...»

Súlyos köd alatt gunnyaszt Lepkepuszta. Soha ilyen ködöt. A hóba taposott keskeny ösvényt is lámpással keresik. A mennyből és földből fakadó köd nekikül az ajtónak és betámaszjára. Mintha csendesen halódna a világ. A kastélyban lámpától-téstől kormosodásig mérük az időt. Az órák is megálltak. A főintéző és a segéd-tisztek nagyokat nyújtóznak, sokat isznak és sűrű pipafüstben verik a kártyát. Az üvegház elmerül a köd alatt, mint csodálatos növényzettel telt akvárium. Mimó nyugtalanul jár fel s alá, néha megáll és figyel. Valamire vár?

Tüskökig nem száll fel már a köd.
Nem is tudja, meddig áll, homlokát az üveghez szorítva. A lecsapódó pára gyöngyözik, pereg és csikokban folyik. Kívülről akárki azt hihetné, az ember könnyezik. Különösök a hangok a ködben. Milliárd parányi cseppje rezdül, szétrébben, mint a buborék s a hangok lezuhannak a mélybe. Átkos pusztai ködök. Mimó szemében nap-nap után távol a fekete mélység. Nem alszik, meredt szemmel utána nézgel ellibbenő árnyagnak. Egyre többen vannak körülötte és mind egyformák. Keresi köz-
közül Örszébetet, de jai, nem ismeri fel, mert egy közülük olyan, mintha mind lenne s mind olyan, mint az, akit keres. A hangjára is hiába figyelmez, mind egyformán sut-
tog, míg elsuhan mellette.

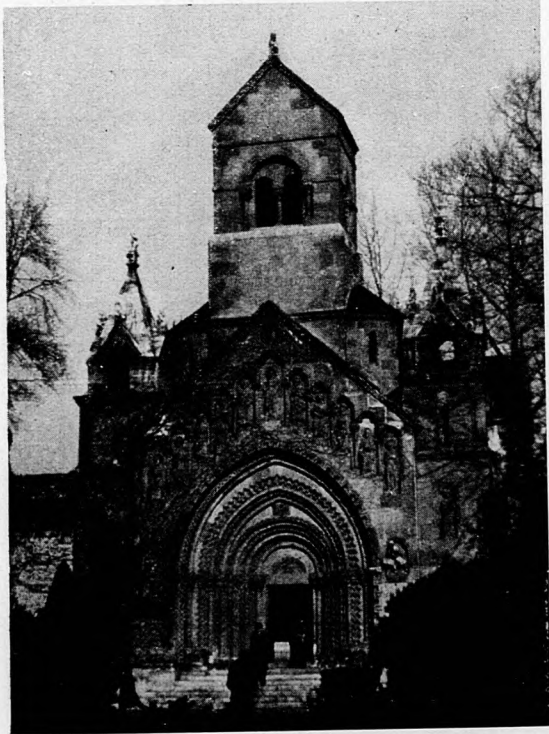
— Örszébet! ... Örszébet! — szölgöngyát a fehéren kavargó árnyakat.
Lidi reggelt hoz, ebédet, majd vacsorát és napujúlással megint. Mimó összeressen, rámered, sokáig vizsgálja. Kívülről jött-e a jövevény vagy lelke népéhez tartozó? S mert nem az, akit keres, elhúzódik tőle. Fél a sötétben s már szüntelenül az üveg mellett áll. Az egyik kopasz fára varjú telepszik. Csak egy eltévedt, éhes varjú, de Mimó szeme előtt káprázot sokasítja. Már öt, már nyolc... tíz... tizenkettő s a fehér kavargás eltűnik szeme elől. Lehorgasztott fejfel mozdatlanul nézi a fehérségváltó fekete sereget.

A varjú üres begyével busong a kopasz fán. Hangot hallat, sopánkodik.
Mimó arcán fényesedik a mosoly. Szentült szépség, örület-fény, élők halottak derűje — Örszébet vár... vár...

Előre lendül e barna test. Az üvegház ajtaján betódul a növénydermesztő szürke-ség. Mimó, fülében a busongó hanggal fut. Botladozó nagy léptei puhán mélyed-
nek a hóba. Már kívül van a kert kőfalán, ahová a holt csirájú gumókat s az ütődött madarakat dobta.

A faluban tizenkét legény egyvégébe toldja napszakát az éjszakával. Gyöngyözik a bor s a tizenkét legény gyöngyöző borában tizenkét leányarc mutatkozik.
Ilyenkor hármasmarsang táján szépek a legények. Edesszájúak és csodavárók. Éke-
sek, mint a leventék. Ruháik fekete, ingujjuk habfehér. A mécsfalui legények roz-
marint tűznek a kalapjuk mellé és a hajtókáikra, úgy indulnak esküvőre, vagy bús
leszámolóra: — Elveszejtjük, vagy meghalunk.

Sütjoga a sorban legszélső s a borzongató lehet tovább perzseli valahány fület
Rábólintanak. Hosszú lépésüket Lepkepuszta felé irányítják.

A városligeti jaáki-kápolna

Riadtan felszáll a köd, mintha vonakodna lép-
lezni a tizenkét bús le-
gény fekete szándékát
A havas mezőn találko-
znak Mimóval. Liheg va-
lahány, szájuk párája
szálldos, mintha bennső-
jük forrna. A fehér hó
hamarosan helyet látgyit
az embernek. A tizenkét
legény meg visszafordul
a falu felé. Az eget
kémlelik: merről tereli a
felhőt a szél?

— Ha új hóval jönne a hajnal... — és vissza-
tekintenek a lányomra.
Előbukkan a hold is. Su-
garai egyenesen hullan-
nak az emberre. A hátán
fekszik, szépen elterülve
a hóban. Dús haja félig
eltakarja az arcát, szája
kicsit megnyílik, fehér
fogsora elővillan. Arca
jobbfelén a kis horpadás
színültig van mosollyal.
A kutyák megállnak mel-
lette s tán furcsállják az
esetet, mert riadtan szag-
lásszók az ember körül
megpirosult havat. Egy-
másra néznek, mintha ta-
nakodnának. Jóval ké-
sőbb megelevenednek,
néhány vakantással szót-
váltanak, elfutnak meg
vissza, majd hatalmas
araszokkal húznak át a
zúzmarás bozót felett.

A lárma és az egészségünk

A jénai egyetem Egészségügyi Intézetének tudós igazgatója: dr. F. Weyrauch tanár szenzációs új készüléket konstruált a lárma hangerősségének megállapítására. Tanulmányozni akarta egyrészt azt, hogy az utcáról milyen erősségű lárma hatol a házakba, másrészt meg akarta állapítani milyen erősségű lármtól birunk elviselni a lakásokban és munkahelyiségekben, hogy annak egészségünkre káros hatása ne legyen.

Ha például a kétféle hangerősség közti különbséget, amit még a fül felfogni képes, 1 „phon“-nal jelöljük meg: abban az esetben a hallás alsó határa és azon ha-
tár között, ahol a hangerősség már valósággal fájdalmat okoz, 130 phon különbség van. Weyrauch tanár számításai szerint ugyanis:

A levelezés	10 phon
A csendes, forgalom nélküli utca zaja	30 „
Az üzlethelyiségek, vendéglők és kávéházak lárma	50 „
A hangos rádiózene	68 „
A földalatti vasút robaja	69 „
A nagyforgalmu utca dübörgése	70 „
Az orosz lánbögés	100 „
A motorkerékpár kattogása	110 „
A repülőgéppropellerének lárma, 5 méterről	120 „
Az ágyudörrenés pedig, közvetlen közelből	130 „

erősségű.

Különbséget kell tenni azonban az ugy-
nevezett hangerősség és a lármanak za-
varó, tehát az egészségre káros hatása
között. Az egyenes kattogásu autózö-
rej, vagy pedig egy vizes és majdnem kel-
lemes zúgása — ugyanazon hangerősség
mellett — sokkal kevésbé zavaró hatású
ugyanis, mint a motorkerékpár hirtelen
kitoró pattogása, vagy az autótűlök meg-
vadult lárma. Nagy általánosságban
véve azonban, a 40 phonnál erősebb lár-
ma feltétlenül zavaró és káros az egé-
szsége, viszont a 25 phon alattiakat nem
is igen vesszük tudomásul, tehát nem za-
varnak bennünket.

Weyrauch tanár szaktanácsa szerint: a
lakásokba, munkahelyekre, irodákba stb.,
szóval olyan helyiségekbe, ahol szel-
emi munka folyik, a kintről beszűrődő lárma-
nak a 40 phon erősséget túlhaladnia nem
szabad. Ellenkező esetben a lárma káros
következményei jelentkeznek az idegrend-
szerben, amelyet a bőr sápadtságában, a
kezek remegésében, erősebb reflex-érz-
kenységben, az érverés zavarásaiban és leg-
főképpen a korábban nem konstalt tilt-
érzékenységben, sőt teljes lelki depresz-
zióban mutatkoznak meg. Még abban
az esetben is, ha azt képzeljük, hogy
megszoktuk a lármtól és nem is vagyunk
hajlandóak tudomást venni róla, még ak-
kor is annyi energiát használunk el az
ellené való védekezésre, hogy ezt az ener-
giavesztést egész idegrendszerünk meg-
szívja. Sőt: a legtöbb esetben nem
egyéb ez a nagyvárosi lármaival szemben
tanusított, látszólagos ellenállásunk, mint
idegeink kimerültségének első stádiuma.

A „hannagy”

A «hannagy», vagyis névről Fakés Jóska tanyai kézbesítő, az asztal mellett pipázik. Ezüstszinóros csákója alól kilóg fehér haja. Bozontos szemöldöke alatt úgy pislog kék szeme, mint hamu alatt a parázs. Keze az asztalon fehérlő levélőmegeben turkál. S morog, mint a megkarikázott medve.

— Már megint ennyi írás! Három napba telik, még széthordom!
Közben kinéz a kisablakon a messzeségbe, hol valami kocsi mozog a dűlön. Oldalba rúgja a hozzádörgölöző macskát. S nagyoktat cuppogva a pipaszárból, arra gondol, hogy milyen nehéz is az ő hivatala.

Mert betökélheti bárákaríki, hogy minden héten kétszer be kell innen menni a városházára, ami már magában nem mulatság. Ugyanis, aki csak egyszer is járt errefelé, az tudja, hogy ez a bemenetel abból áll, hogy hajnalban, sötétben jó órát kell baktatni a vasútig. Onnan az utazás is egy óra be a városba. Onnan a városháza megint félóra. Akkor ott a kézbesítők szobájában kiosztják köztük a leveleket. Közben beszél az iktató úr, vagy a kiadó úr, hogy szaladjon el kend a nyomdába, vagy a postára. Hozzon kend tízórait, meg cigarettát. Mikor ez is megvan, akkor előáll a főjegyző úr, hogy kifele az egész banda a mázsaházhoz. Vagy ki a piacra, segíteni a helypénzszedőknek. Ugyhogy mire két óra felé megsza-
badul az emberfia, olyan a lába, mint a sziklakő.

Pedig hát ez még csak a bevezetése a hivatalnak. Az igazi munka ezután következik. Visszautazás után elő kell szedni a rengeteg levelet, felszólítást, hivatalos írást, oszt sorba pontosan le kell adni, vétív mellett a címzeteknek, de úgy ám, hogy hiba sehol ne legyen. Sötétben kell elindulni erre a végtelen sétára s mégis öreg este van, mire hazakerül hálsára az emberfia. Másnap újból kezdődik a gyönyörűség, ami bizony térdig érő havakban, meg hetes esők idején igazán nem írgylésre méltó. Szánkóval, lóháton járja ilyenkor a hannagy a határt. Fegyvere a karikásostor. Hivatalos rangjelzése a sapka a fejen. S a nyúlás tintaceruzával a ló nyakán karmolatja alá a vétíveket a tanyai polgárokkal.

Az írásról eszébe jut Fakés Jósának valami. Kiszól a lányának a nyhába, aki ott épp mosogatja a déli edényt.

— Gyere már be, kislányom!

Alacsony, barnaarcú lány koppan be. Kötőjébe törli a kezét. Úgy nézi a sok írást az asztalon.

— Mit akar, édesapám.

— Rakjuk sorba a leveleket.

Az édeslány, névről Ilka, leül az asztalhoz. Kezébe veszi az első levelet. Megnézi elől-hátul.

— Ez a Gombkötő Jancsié, — mutatja az apjának. — El ne tévessze kend. Ez a sárka az.

Az öreg hannagy megforgatja a levelet s maga elé teszi.

— Jól van. Jöhet a másik.

A lány előveszi a második levelet.

— Keskeny fehér kuperta. Látja kend. Itt van rajta hátul a bélyeg. Ez a Molnár Pistóé.

— Értem, — forgatja meg az öreg ezt a micsodát is.

És Ilka így megmagyarazza sorban mind a hatvan levelet az édesapjának, aki nem ért írást. Megmagyarazza neki külön a színt, nagyságot, megmutogatja az ismeretű jeleket. És másnap az öreg elindul a kegyetlen nagy határba. És úgy kiosztja hiba nélkül az írásokat, leveleket, mint a parancsolat. Negyven esztendeje kézbesít így, de még hiba soha nem történt vele.

Igaz, néha erős tudomány kell ehhez, amikor teszem fel kiad a városháza vagy kétszáz darab adókönyvet, ami mind egyforma hajszálig. Ilyenkor Ilka sorbarakja a papírokat úgy, ahogy a tanyák következnek a dűlön. S az öreg sorbajárva a tanyákat, mindenhol benyújt egy hivatalos papírt. Este aztán Ilkával újfent összerakja a vétíveket.

Ezt a hibáját az öregnek tudja az egész határ. Tudják a városházi urak is. Mégis meghagyják a hivatalban, mert írástudás nélkül is pontosabban elegendő tesz a becsületnek, mint az, aki száz akadémiát kijárt.

De meg is becsüli Fakés Jóska ezért a nagy hivatali segítségért a lányát, mármint Ilkát. Minden áldott elején, amikor hazaviszi a harminc pengő fizetést, öt pengőt nyom a markába. Aztán, ha úgy cselleg valamerről egy kis borralvaló hónapközben, szappant, szalagot, cukrot visz neki rádadásul. Ha jó kedve horekedik, még meg is csókolja, tiszta apai szeretetből, ami igazán a kegyetlen szeretetnek a jele.

Az öreg berakosgatja a leveleket a bőrtáskába. Csinosan beleigazítja mindegyiket, hogy össze ne gyűrődjenek. Eltervezi, merről is indul neki a határnak, hogy minél gyorsabban végezzen majd holnap. S észre sem veszi, hogy a lánya úgy simogatja a kezét, már rég, mintha valami hízelgőt akarna mondani.

— Édesapám.

— Mi a bajod? — mosolyog rá az öreg s ő is visszasimogatja lánya pirosbarna kezefejét.

— Mondanék valamit, édes, — hajtja le fejét Ilka.

— No mondjad.

IDEGEN

Idegen vagy, komoly, lezárt titok.

Arcod fölé boruló homlokod

Rejtélyét meg nem oldhatom soha.

Nem tudom, honnan jöttél? És hova

Indulsz ha ajtóm bezárul utánad?

Nem tapadnak hozzád emlékek, szálak,

Hogy kibogoznám velük sorsodat.

Lehet, nevetni fogsz, vagy sírsz sokat.

Csalódni fogsz, vagy teljesül reményed.

Egy órára mellém sodort az élet

S sima szavakat mond a széd s a szám.

Egy közös gondolatunk sincs talán.

Ellenség lehetsz. Vagy barát, s lehet,

Úgy szeretnélek, mint testvéremet,

Ha meglátnám igazi arcodat.

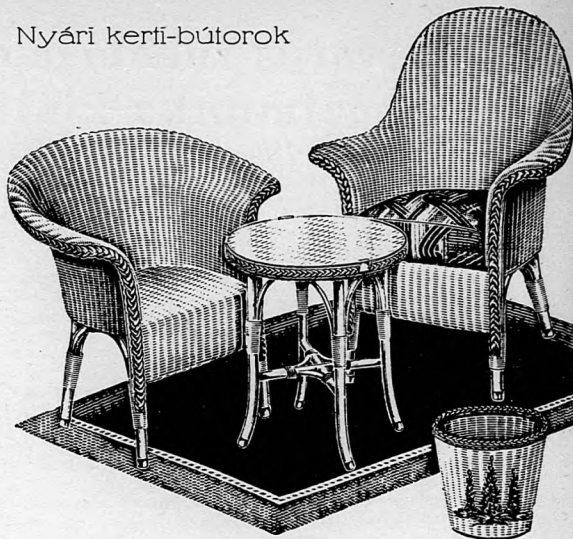
Igy elfeledlek, mint annyi sokat.

Elmégy s én nem örülök, s nem sírok.

Idegen vagy, komoly, lezárt titok.

RUMI ERZSÉBET

Nyári kerti-bútorok

Szerelmesek illúziója

Nincs olyan nő, aki ne vágyakoznék arra, hogy a férfi szerelmének tárgya és eszményképe legyen. Hiszen az ideál nem más, mint saját életünk kiégésztésének álma és ezt az álmot önmagunkban hordjuk. Minden nő egy ilyen vágyat, egy ilyen álmoképet szeretne megközelíteni, kiteljesíteni és a saját szemléjében megvalósítani. A szerelmes lényéhez tartozik a kívánság, hogy szeressék őt és hogy mindig szeressék. Fő célja és törekvése, hogy a feléje áradó szerelmeknek állandó kútforrása legyen.

A szerelmesek vágyainak teljes megvalósulását a házasság biztosítja. Az asszony legmélyebb és legfontosabb missziója, hogy a férfi vágyálmait realizálja. Ez pedig csak a házasság keretében sikerülhet. Mert a házasság a szerelemből táplálkozik, nem pedig fordítva. A szerelmet nem táplálhatja a házasság.

A vágyak birodalma, éppen a sorsok és csalódások következtében, a végtelembe nyúlik és a képzelőerő az embervágyakat a legtávolabb partokhoz sodorja. Vannak nők, akik nem akarnak feleségül menni ahhoz, akit szeretnek, hogy el ne kelljen hagyniok az illúziók szivárványhídját. Ezek a nők kimondottan romantikus lények.

De bőven akadnak olyan férfiak is, akik nem mernek kilépni az illúziók bűvös világából, mert félnek a valóság kiábrándító hatásától. A költő műzása sem más, mint ilyen távoli és csodálatos ideál. Az ideál pedig nem egyéb, mint az örök anyaságból táplálkozó szimbólum, amely előtt a legerőszakosabb férfiak is térdreborulnak és pedig még fehérszakállas korukban is.

Ez az ideál ott nő minden férfi szívében kisfiú korától kezdve, mint valami csodálatos virág. Kifejlődését nem kívülről ható energiáknak köszönheti, hanem a szív legbelsőjében él és mai, a gyermekkorból átmentett érzéseknek.

De vajon miből és hogyan formálja ki a férfi ezt az eszményképet?

A példakép: tulajdon édesanyja, róla mintázza a saját hitveséről szóló elképzelést. Minden férfi szerelmese tehát rendkívüli mértékben hasonlítani fog az édesanyához. Arri nem jelenti okvetlenül a külső hasonlatosságot. Sokszor lényegtelennek képzelte telki hasonlatosságról van szó, amit idegen észre sem venne. Amikor aztán ezzel a képpel összehasonlítja annak a nőnek a képét, ami kívülről hat rá: gyakran mind a ketten csodálni fognak. Akármilyen történet: a férfi valódi asszonyideálja mindig tulajdon édesanyja emlékképéből születik és csak abban a nőben fogja megtalálni valódi szerelmét, aki ezt a képzeletbeli képet, ezt az eszményi jelenséget a legjobban megközelíti.

— De szégyenlem magam.

Erre fel is ugrik. Kiröppen a konyhába. Onnan kiabálja befelé:

— Édesapám, itt volt Sándor, oszt megkért!

Az öreg hannagy megrémül arra a gondolatra, hogy el kell válnia a lányától. Hisz akkor vége a hivatalnak is. És vége a fizetésnek is. Mindennek. Sapkának, utazásnak, rangnak, tekintélynek. Persze ezeket nem meri kimondani, csak önmagának. A lányának ennyit kiált:

— Kár a szóért. Nem adlak.

— Akkor se, ha szeretem Sándort? — bugyborékolja Ilka.

— Akkor se, — morogja az öreg. — Tudhatod, hogy Sándornak nincs se földje, se pénze, se semmije. Még csak nem is dolgozik. Miből akar hát téged eltartani?

— Mink úgy gondoltuk, hogy ha kend akarná, csak nem lenne azért hiba.

— Hogy-hogy? Tán azt várjátok, hogy én tartsam Sándort is?

— Azt nem, — ptyereg a lány a konyhasarokból. — De izé... Sándor azt mondta, hogy nem lenne nekünk semmi hiányunk, ha kend, édesapám... izé... nyugdíjba menne, oszt elintézné, hogy adják át a hivatalát Sándornak.

A fehérhajú hannagy szájaiból kiesett a pipa, mikor ezeket hallotta. Úgy érezte, sirt ástak elébe s most bele akariák élve rúgni, hogy eltávozzon a fiatalok útjából, akik már ki merik azt is mondani, hogy ide a kenyérrrel, öreg.

A vén hannagnak kicsordult a szeméből a könny. Elővette piros zsebkezdőjét. Letörölte vele a szomorúság esőjét. S arra gondolt, hogy ő már csak kolonc a lánya nyakán. Újában van neki minden pillanatban. És ő eddig ennek az ellenkezőjét hitte, éveken át.

— Aki öreg, az adjon oda mindent a fiataloknak, oszt dögöljön meg, — morogta halálra keseredve. — Akinek pénze van, adja azt, akinek földje van, azt írassa rájuk. Akinek semmije sincs, az meg hagyja ott a hivatalt is, csak hogy a fiatalok úgy élhessenek, ahogy ők elgondolják.

— Azt nem kívánta Sándor, hogy akasszam is fel magam! — kiáltotta sokára recsegő hangon s összegörnyedve, mint akit bunkósbottal vertek végig, kibotorkált a kis szobából.

Ilka jaigatva kiáltott utána.

— Édesapám, ne haragudjon kend!

— Nem haragszok, de átadom a hivatalt, — fenyegette meg lányát az öreg s elindult lassan. Lehajtott fejjel, sőtét arccal vitte a tanyákba a leveleket s egyre azt morogta magában: — Ez az utolsó mászkálásom. Ez az utolsó utam.

S akkorát csördített karikásával a kutyák közé, hogy azok vonyítva szaladtak a tanyák mögé.

*

Három napig sírva járta Ilka a dülöket. Haját tépte. És úgy kiabálta mindenfelé:

— Nem látták édesapámat?

— Nem, — csóválták komoran a fejüket a tanyai népek s el nem tudták gondolni, mi történhetett az öreg hannaggyal.

Negyedik nap megoldódott a rejtély. Előkerült az öreg Fakés Jóska, akitől már biztosra vette mindenki, hogy elsinkelte valahol magát. Előérkezett teljes erőben, egészségben. Megállt a tanya előtt és bekialtott.

— Kifelé, héj!

S mikor Ilka nagy szipogással megmutatkozott az ajtóban, előhúzott a zsebéből egy hivatalos levelet.

— Itt van Sándornak a hivatal. A polgármester úr belelétesült. Itt a csákö, — tette le az ezüstszínös fejfedőt a földre. — Itt az írástartó. Itt a tinta-ceruza, — dobált oda mindent mellé. — Itt a karikásos tor. Itt a pisztoly is, — csatolta le derekáról a bőrtáskát, melyet ott hordott mindig a zsíros, avas kabát alatt.

Aztán egy tompa csettenés hallatszott, de csak akkora, hogy a kutya épp elvakkantotta rá magát. S az öreg hannagy lerogyott a földre.

— Itt van, amire vártál, kedves lányom, — susogta elhaló hangon s meg-simogatta a kutyát, mely nyalni kezdte arcáról a vért.

Színes hímzésű asztalterítő. Leírása kézimunkarovatunkban.

Magyaros ruhabemutató és kézimunka kiállítás a budapesti Lajos-utcai nőipariskolában

Bár messze szálló harangok hangján szólna minden szó, amit magyar szívek lelkesedése váltott ki a Lajos-utcai magyaros ruhabemutatón. És hívasát hallanák meg, akik erre várnak s erre az ünnepre készülnek.

Az olvasót kétségtelenül a magyaros ruhabemutató, mint divat-probléma is érdekli. Alkalmazkodik-e a mai hullámnzó, divattalan kor zavaros stílusához? Nem az ünnepi magyar ruhák áthangolásáról van szó. A díszruhák pompázó szépségükben a magyarság reprezentáló értékei maradnak. Az a kérdés, hogy az ünnepi alkalmakat nem tekintve, kinálkozik-e olyan lehetőség a magyaros ruhának a mindennapi életben való használhatóságára, hogy feltűnés nélkül kifejezze a magyar nép egységes lelkületét. Ebbe az egységbe olvaszt bele, erre ad kétséget kizáró feleletet az intézet magyaros ruhabemutatója. Az otthoni ruhán kezdve, estélyi ruháig, az összes alkalmi ruhákat láthatjuk. Művészi értelemben is kimagasló feladatot oldottak meg, mert ruhák tervezésénél az eredeti magyar népművészet kiapadhatatlan, csodálatosan frissen ható forrásaiból merítettek.

Ifj. Gaár Vilmos, az intézet igazgatója hét éve áll az intézet élén s ez idő alatt a magyar népművészettől áthatott lélekkel, kezdeményező bátorsággal tüzte ki céljait, hogy a női magyaros ruhamozgalmat az eredeti népművészet felhasználásával úgy oldja meg, hogy az minden kritikát, hűzódóaszt, kifogást megdöntsen. Ebben a munkában kitünő, értékes társa, elgondolásainak megvalósítója Érczhegyi Irén rajztanárnő és igazgatóhelyettes. Érczhegyi Irén tanárnő hosszabb időt töltött Kalotaszegen, a legszékelyebb csiki székelyek között és Torockón s a helyszínen tanulmányozta az ősi népművészet hagyományait, eredeti technikáját, hogy tervezésénél hűen alkalmazza.

E nagyszerű feladat kivételében az egész tanárikar segítségükre van: Párkányi Irén, Serényi Jenőné, Iser Józsefné, Sik Elvira, Halász Anna, Szabó Adolfné, dr. Horánszky Nándorné, Marschalkó Etelka, dr. Müller Gyuláné tanárnők.

A magas színvonalon álló és hivatást teljesítő intézet több ízben kitüntetésben részesült hasonló országos jelentőségű kiállításaiival. Legutóbb részt vett a Baross-Szövetség nagyszerű magyaros ruhabemutatóján, nem régen Kassán, Kaposvárott a Vitézi Szék és Kiskunhalason a Ref. Nőegylet rendezett magyaros ruhabemutatót. A newyorki világkiállításra elfogadott magyaros ruhaterveikkel hírnevet szereztek ősi népművészetünknek. Ezen a bemutatón talán száznál is több és változatos, eredeti magyar és népművészeti alkalmazásával tervezett és díszített ruhák lényege az egy-

szerűség, nemes ízlés. Az alkalmakra készült ruhák szabásban és díszítésben finom összhangban vannak. Semmi feltűnés, vagy hangos, rikító szín, túlzott kihangsúlyozottság, stílzaltság és színpadi hatáskeltés. A népművészet eredeti szépségében való alkalmazása dominál. Ezekről a ruhákról túlzás nélkül megállapíthatjuk, hogy hű kifejezői a tervező művész lelkületének.

Harmatosan friss színek jellemzik azt a festő ecsetjére méltó „röpkés” mezőkővesdi fehér, szorsett anyagból készült báli-ruhát, amelynek a „röpkéjét” (boleró-szerű mellényke) eredeti mezőkővesdi minta után készült himzés díszíti. Egy másik fehér báliruhát, szintén fehér anyagból, bihari vágott, ritmikusan ismétlődő minta ékesíti. A „paraszt” rózsaszín flecből kivágott bihari minta hatásos elhelyezésével pazar hatást kelt. Ennél elragadóbbat, hódítóbbat bálozó leány nem kívánhat magának. Meghatóan szép a csiki leányok ruhájáról másolt fehér ingvallas, piros mellénykés és fekete alapon piros-fehér csíkoszással varrott ruhácskák. Milyen kedves otthoni, kiránduló ruhául lehetne használni ezeket a „dirndlik” helyett. Halk szimfóniához hasonlítanak a kalotaszegiekettől tanult finom „darázsolás”, „sujtások, fonatos” díszítésű ruhák. Különösen meg kell dicsérni Gall Gertrud növendék fehér, piros „darázsolással” díszített ruháját. Két hétig dolgozott rajta és a nagy munka elcsélté finom, egyszerű, mint valami remekmű. A szem szinte nem tudott megválni a mesché illően szép buzsáki „fonatos” ruhától, amely „subrikájával” dél-éltői ruha. Meglepően kedves hatást keltett egy fehér torockói himzéssel díszített rózsaszínű delutáni ruha. Első díjat nyert a növendékek magyaros-székely írásos formaruhája. Felülmulthatatlanul ízléses volt egy szürkdíszítésű ruha mellénykével. Nagy sikert aratott egy bordó delutáni ruha, kalocsakörnyeki zsinorozás motívummal. Gurábi (pöcsmezői) himzéssel készült kékruha rendkívül kedves volt. A tardi keresztzemes bluz finom és szép. Kalotaszegi fonatosak, sujtásokak, kakasfarkas stb. mintákkal díszített ruhák mind megérdemelnék, hogy a szívünkre öleljük. Több termet töltöttek meg a magyar és népi művészet gazdagságát, pompáját, szépségét reprezentáló kézimunkák. Feltűnően művészi hatású és a legelkelőbb otthonban is méltó hely illelné meg azt a veszprémi szentgáli szürmintás falvédőt, kalotaszegi, vagdalt szálhúzásos, drapp vászonból készült piros-fehér színnel varrott terítő, torockói, ráman varrott mezőkővesdi, írásos, palóc szürhímzésű párnákat, írásos himzésű zongoraterítőt, írásos „tálas” mintás ágyterítőt, amely öt hónapig készült, a pazar „úri” himzésű üveg tálcákat díszítő himzést. Minden darab csodálatot kelt. Milyen szépek a palóc himzésű övek, a kalotaszegi himzésű sálak, gallérok, szalvéták, az írásos kézimunkadobozok, strandtáskák, terítők. Remekbe készült eredeti kínai himzésű selyem lámpaernyő, melynek baloldala is éppoly tökéletes, mint a jobb. Csodálatos türelemunka egy perzsa himzésű üveg tálcadisz, stb. A ruhabemutató és az egész kézimunkakiállítás sikere nem lett volna ilyen átható, ha azok, akiknek gondolatában megérlelődött az eredeti, ősi magyar és népművészethez való visszatérés, nincsenek ennyire összeforrvá a magyar népművészet multjával.

B. E.

Hallgató.

TISZAPARTI FÜZES ALATT...

BOGÁR SÁNDOR verse és zenéje.

Tisza-par-ti fű-zes a-latt fe-hér gulya kolompja szől szépen,
Pi-ros pipacs bú-za-vi-rág mond-ják meg annak a kis-lány-nak,

Ott van az én mennyei szágom o-da-vagynak fá-jó szí-ve-m ré-gen.
Nem tudom őt el-fe-led-ni rab-ja lettem szép szöke ha-já-nak.

O-da, ahol zöldve-tés-ben pi-ros pipacs bú-za vi-rág nyi-lik,
Mond-ják-tok meg hogyha mégis könnyű szívvel eldob-na ma-gá-tól,

A ka-nyargó Ti-sza-menten ál-ma-im-ba o-da já-rok min-dig.
Nem lesz a-ki bok-re-tét köt ti-sza-men-ti me-ze-i vi-rág-ból.

Hosszú Zoltán dr.

Nadrágszijas boxmeccs

amelyiknek az a nevezetessége, hogy még akkor es csak teréfa lett volna, ha valójába megtörtént volna valaha. Így azonban, hogy mégcsak megsem történt soha, így ugyanvalóst csak igen-igen nagy bolond-ságnak számít valójában.

Ha nekem egyszer az életem rajzát meg kéne írnom, s az érdemeimet méltatnom kellene benne, egész bizonyosan aval kezdeném, hogy én már kora ifjúságombá sokat adtam a testedzésre s egészen rendkívüli érdeklődést tanúsítottam a testező sportolások iránt. Hogy egyebet ne mondjak, már nyolcésztendő koromban háromszoros bajnokságot nyertem a szentgyörgyi népünnepélykor... a lepényevésbe. De nem es vót nálamnál edzettebb gyermek akkoriba.

Met mi a különbség a régi s a mostani sportolás között? Az, hogy régen a test-edzés vót a sportnak a lényege, ma pedig len a szökdösés. Régente, teszem fel, egy felnőtt embernek ebből állott a reggeli tornája: egy darab szalonna s kenyér s egy jó pohár pálinka. Ma pedig miből áll? Szökdösésből, hajlongásból, terpeszállásból s nyaktekerésből. (Hát könnyű eldönteni, hogy melyik edzi jobban a testet.) Igaz ugyan, hogy a máj gazdasági helyzetekbe inkább es telik a népeknek terpeszállásra, mint szalonnára.

Mindezek ellenire a-zétt azt tartom, hogy a máj sportoláshnak es megvagyon a létjogosultsága. Met régi nagy igazság, hogy nemcsak edzeni kell a testet, hanem mozgatni es, ha azt akarjuk, hogy a lélek meg ne savanyodjék benne, mint az étel a fazékba. Mozgassuk tehátlan a testet, hogy vigadjon benne a lélek!

Csakhogy a fazékkal es úgy vagyunk, lelke, hogyha túlságosan megmozgassuk, a tartalom könnyen kilocsan belőle s megfogyatkozik. Végeredményben tehátlan az a véleményem a máj sportolásról, ami az asszonyról álltájába: foglalkozzék véle az ember, de ne vigye túlzásba a dolgot. Met aki túlságosan beléereszkedik a sportolásba, az könnyen úgy járhat, mint Káruj járt velem a minap tréfából. Addig óvasta az újságokba ezeket a pesti bozolás versenyeket s meccscek,

vaj mi a sujnak híjják, hogy a végén urnalmába ő es megkévénta.

— Te Dani, aszongya, méges csak dísznóság, hogy Pesten, ha két ember tötött borkesztyűvel szájbaveri egymást, az újságok mingyá azt írják róllük, hogy boxbajnokok. S a legszebb színésznékel együtt mutogassák a fényképiket. Mü pediglen minden vasárnap fejbe verhessük egymást a kocsmába s miünköt még sem mutogat senki s nem hínak bajnokoknak.

— Hát mondom, ezen könnyű segíéni. sógor. El kell kezdeni a tréninget szabáj szerént, met gyakorlat teszi a mestert. Ha akarod, mondom, egy próbameccset minnyát csinálhatunk.

— Azt hogy? — aszongya.

— Eceerűen, mondom. Tötött kesztyű helyett nadrágszíjjal s szájbaverés helyett megbúváással. Te megbúúsz, mondom, s én a nadrágszíjjal addig supogtatlak, amíg bírod. Akkor osztán én búuok meg neked s te veszed kézbe a szíjat. A végén pedig esszeszámadoljuk az ütéseket s az lesz a bajnok, aki többet kapott.

— Hejeslem, kacaga Káruj. Már jöhet es az eleje.

S aval megbúúvik s várja. S én a markomat megtöpöm, s a nadrágszíjat marékra kapom s lesújtom az elsőt.

Káruj megs-isszen. S én lesuhintom a másodikat es!

Káruj megnyekken. S én lesuhintom a harmadikat!

— Hinnye, mozdula Káruj, ennek ha nem egyébe, lelke vala, sógor.

— Nem baj, mondom, csak tartózkodjunk a vélemény nyilváníttástól verseny küzbe!

S esmét megnyalintom a markomat s nekilendüök, lelke s nagyhirtelennyibe a negyediket es lesuhintám az illetékes helyre! S hát felszökik Káruj nagy méltatlankodva, hogy nem vót sportszerű az eszközlés, aszongya, met a nadrágszíjuna a csattjával történt az ütés.

— Óvást emelek, aszongya, sportszerűtlen vót az eljárás.

— Jól van, mondom, ne mondd, hogy ellenséged vagyok. Elüsumerem a sportszerűtlenséget s éppen ezétt mind a négy ütést megsemmisíttem s fölről kezdjük c versenyt.

— Hát bujj meg, mondom, hogy kezdjük a zakciót újra.

— Már aszongya, ő amátör alapon nem búúvik meg többet, met nem bolond ingyen agyonveretni magát, legfeljebb prófi alapon.

— Jól van, mondom, én abba es belémenek. Itt van a zsebebe 20 pengő. Hány ütést vállalsz érte?

— Hát aszongya, 20 pengőjétt tízszer kiállánám.

— Jól van, mondom. Bujj meg s a tizedik ütés után a húsz pengőt megkapod. S megbúúvik a lelke s én a markomat megtöpöm s rittyegtetni kezdem esment a knokkautokot.

Lesújtom az elsőt. Káruj megnyekken, de nem szólt. Le a másodikat s hát hallgat. Le a harmadikat s a negyediket s hát esmét hallgat.

— No gondolám magamba, e nekem sokba kerül. S még jobban beléfejszem a meccsbe... s hát esmét hallgat. Mikor a kilencediket lesújtottam, arra es csak anynyit válaszolt, hogy:

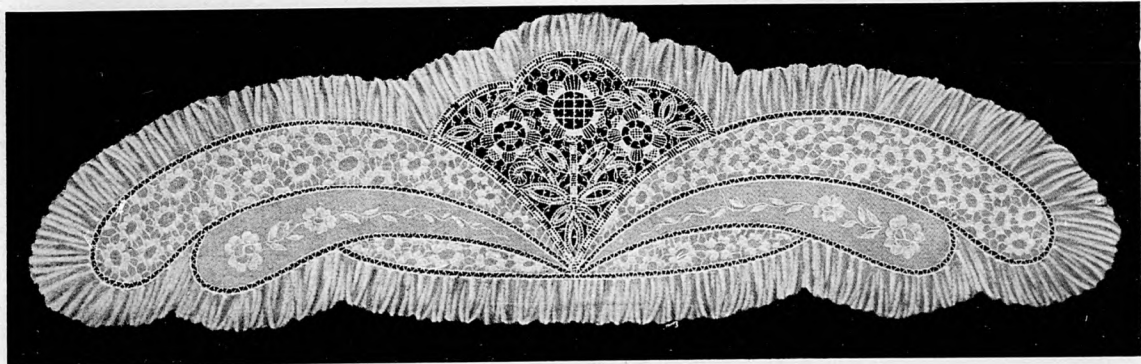
— Jöhet a tizedik, aszongya.

— Sógor, mondom, a tizediket nem ütöm le, met a húsz pengőre nekem es szükségem van. Másrészből pedig téged es sajnállak, mondom.

— Hinnye kutagygyilkos teringette, szökik fel Káruj. E nem ingyenes dolog, hallod-e? A húsz pengőt követelem.

— Hát követelni követelheted, mondom, de megkapni már csak akkor kaphatnád meg, ha a tizediket es rejá helyezném a nyugóhelyedre. Az egész eljárás éppen csak azétt történt, met meg akartam mutatni neked, hogy ez a bozolás sportolás nem nekünk való. Maradjunk mü csak a saját hatáskörünkbe, sógor.

Minekutánna azonban Káruj ennek ellenire es úgy vélte, hogy sérelem esett a tekintélyin s eróst köté magát az ügynek a lóvágias elintézésihez, hát elhatároztuk a következőket: kimenyünk a kukli pályára s megtartsuk a kupamérkőzést kaddával. Szigorított feltételek: aki egy dobásra kilencet üt, fizet egy liter bort, aki kilenc dobásra egyet sem üt, az megiszik egy liter bort. Kupadöntés után, ha a felek nem békülnének ki, akkor általában törvívobajnokság bicskával. A felek azután a járásbíróságra vonulnak ünneplés csendörkésérettel. Kibékülés után pedig, mind a ketten bénevezünk a legközelebbi bolondok versenyibe. A történetk után azt hiszem, egészen biztos győzelemre számíthatunk.

Diszes ágypárna

Leírása kézimunkarovatunkban

Rió, napfény, boldogság: ez a világ legszebb városa. Rio De Janeiróban lenni még egyszer: ezt szeretném, mielőtt meghalok. Nem tulsok pénzzel, huszegynéhány éves koromban voltam ott először. Mekkoraikat nevettem! Milyen boldogokat heverészttem a Capocabana strandján! Ingyenstrand, ingyen napfény, ingyen boldogság. Hiába, Rió a világ legszebb városa.

Itt ismertem meg Manuélát. A világ legszebb városában a legszebb lányt. Sétált a pálmások alatt, mikor először láttam. Rám mosolygott, amikor már egy hete követtem esti sétáján. Aztán véletlenül találkoztunk a hatalmas hegyen, a cukorsüvegen. Manuélia a korlátnak dőlve nézte a várost. A fehér házak közt sötétlett a pálmások, az alkony színei egymásután hulltak a tengerbe, a városban lámpások gyultak. Egyszerűen odamentem hozzá és ránéztem. Lesütötte a szemét.

— Buenos Dias — mondtam bátortalanul. Megérezhette külföldi kiejtésemet, mert azonnal kedvesen válaszolt:

— Estoy a sus ordenas, caballero!
Ez Rió! A világ leggyönyörűbb lánya odaáll elének és azt mondja, hogy rendelkezésére állok, uram.

Valami olyasmit mondtam, hogy lakást szeretnék, olcsót, ami igaz is volt, mert a szálloda már kezdte meghaladni költségvetésemet.

— Nekünk van egy üres szobánk — mondta Manuélia. Egy óra mulva ott álltam a küszöbön. Hamar megegyeztünk. Este beköltöztem.

Szegények voltak, nagyon szegények. Ricardo, Manuélia bátyja tartotta el a családot azzal, amit mandolinjával és énekével keresett az utcán. Parkokban is játszott és uvarokon, szép énekhangja volt és nagyszere-

Manuélia

rűen játszott hangszerén. Rögton mandolinon kezdtem tanulni Ricardótól.

Szobám a tengerre nézett. Mivel ez volt az egyetlen szobájuk ezen az oldalon, Manuéliák sokszor megkértek, hadd jöjjenek be egy kicsit ők is élvezni a kilátást. Estefelé, amikor levelet szoktam írni a távoli barátoknak és verseket húszéves fejjel a

együttnézéseken. Szemeink rebbenésén megéreztek azt, hogy ugyanaz, ugyanúgy tetszik mindkettőnknek: a naplementének ugyanaz a pillanata, a szélnek ugyanaz az erőssége, a levegőnek ugyanaz a langyossága, ugyanaz az íz, illat és szívdobbanás.

Manuélia sokszor egészen estig bennmaradt, míg a kikötő megtelt piros és zöld fényekkel és a város jókedvű muzsikával.

Reggel pedig, míg Manuélia a piacon volt, szorgalmasan tanultam mandolinizni. Titokban tartottam előtte, meg akartam lepni vele. Már csaknem tudtam a Valenciát, Ricardo kedvenc műsorszámát, ezt a agyoncsépelet dalt, amikor Manuélia megbetegedett.

Mint a legtöbb baj, ez is vidámsággal kezdődött. Az első hetekben sűrűn jártunk kirándulni. Így vetődünk el a hegyek közé. Drótkötelpályán felmentünk egy délután a Corcoradóra. Másfélezer méternyi magasban voltunk, csaknem közvetlenül a város felett. Aki látta már Nápolyt a Vezuvról, elképzelheti, milyen látvány lehet a Rio de Corcoradóról, ha azt mondom, hogy ezerszer szebb. A város úgy csillog, piroslik a kis lapályon, az öböl partján, háta meggett fantasztikus alaku hegyekkel, hogy fáj a szemnek nézni.

Álltunk a látvány előtt, Manuélia kisöccse elment játszani a többi gyerekekkel. Manuélia arca megrebbent a gyönyörűségtől.

Elgondolkoztam:

— Mi lesz teveled, Manuélia? Ez a város nagyon szép, de örökké itt akarsz-e maradni, a piros tetők és sötétkék ég városában, szegényen?

— Nem — felelt egyszerűen Manuélia. — Táncolni fogok. Nagy és híres tánccosnó lesz belőlem. — És a verkli hangjára, mely, mint mindenütt, ott is jelen volt,

Hímzett függöny. Leírása kézimunkarovatunkban. Beszerkezhető a MUL Kézimunkaboltjában (VI., Teréz-körút 6.)

messzemaradt ifjúságnak, Manuélia bejött és kiült ablakomba. Szoknyácskáját átvilágította a nap, finom arcán a víz fényhálója remegett, szemei messze repítették. Nem írtam én ezeken a naplementéken hosszú leveleket, sem verseket, hanem odamentem az ablakhoz és alig ejtve néha egy szót, vele néztem a párákban alkonyodó tengert és kikötőt.

Ha éjjel-nappal barátokozunk, akkor sem kerülünk soha szorosabb pajtáságba, mint ezeken az esti

elkezdett fogorni hihetetlenül bájosan.

Új oldaláról ismertem meg Manuélát. Előbb csak illegett, aztán ritmikusan toporzékolt, kis lábai szenvedélyesen fonódtak össze és váltak el a dal ütemére. A verklis az agyonnyúzott Valenciát húzta, de milyen új színt kapott ez a dal Manuéla táncától. Egyre jobban neki-vadult.

— Nézd — kiálltotta oda nekem és örült forgásba kezdett. Az emberek gyűrűbe álltak körülötte. A dal pedig szállt:

„Valencia, — álmaimban egyre hal-
lom, hangod hozzám hogy beszél,
Valencia, — hol narancsfák illatá-
tól édesen csapong a szél,
Valencia, — hol karomban ringat-
talak dűsvirágú fák alatt,
Valenciában régesrég meglettem
boldogságomat.“

Kasztanyett csattogott valahonnan, az emberek boldogan és megfiat-
lodottan mosolyogtak: ezt tette Ma-
nuéla tánca. Valóban több volt sok-
kal az átlagos spanyol táncosnőnél.
A szőke fajok gráciájával táncolta
a spanyol tűzű táncot, melyből nem
maradt el a szenvedély sem. Kar-
csú volt, mint a barcelonai nők,
széparcu, mint a madridiak és édes,
mint maga a dal, mint a Valencia.
Ő volt Manuéla... néztem, néztem

s csak a viharos taps térített ma-
gamhoz.

Hogy Manuéla milyen komolyan
vett engem, az abból látszott meg,
hogy azonnal, amikor kiszabadult
a tapsolók köréből, odajött hozzám
kimelegedve és — a hűvös késő-
délutáni szél ellen elfogadta a ka-
bátomat — a mi abbamaradt be-
szélgetésünket folytatta:

— És te? Mi lesz teveled? Meddig
maradsz itt és miért?

Elgondolkoztam. Háta mögött vi-
lágított a hegyek közt a tenger, azt
néztem.

— A szépség egyetemén vagyok itt,

Manuéla. Tetőled tanuló és a Vá-
rostól. A világ legszebb városában
vagyok és magam mellett tartom
a világ legszebb lányát. Hazámban
királynak kellene lennem ezért az
örömeért.

Nem szólt. Azt hittem, hazamenet
meg fogom csókolni, de aztán csak
kézenfogva mentünk egészen ha-
záig és ez sokkal jobb volt, mintha
megcsókoltam volna.

Már hazafele mentünkben nagyon
viszkertet a lába Manuélának. Egé-
szen véresre kőrmölte. Reggelre el-
zsibbadt a ballába. Nem tudott be-
vásárolni menni. Délre az arca el-
torzult, a nyakát félrehúzta a görcs.
Orvosért mentem. Jól sejtettem:
tetanusz volt.

— Azonnal operálni kell — mondta
az orvos és megmondta a híres or-
vos nevét, akire rábíthatjuk az in-
jekcióktól már elkésztett mérgezést.
Tanácstalanok voltunk. Manuélaék
szegények voltak, nekem is alig volt
már pénzem. De mentőötletem tá-
madt. Négy súlyos aranyfogam
volt, együtt csaknem két deka
arany. Elmentem a tanárhoz és el-
mondtam az esetet.

Az operáció sürgős, itt vannak
ezek a fogak, elsőosztályú arany,
tessék kivenni és megelégedni vele,
mint honoráriummal.

Az orvos — két asszisztenssel, há-
rom segédorvossal dolgozott — szü-
rös szemmel nézett rám.

AZ ÉN JÓ ANYÁM

Titkos bánatok néma hordozója,

Arcáról rég elhervadt már a rózsá,

Fehér glória övezi sápadt homlokát,

Rég letűnt örömeik síma bársonyát.

Ritkán nevet... mindig a multba néz.

S fáradtan fonódik össze a gyöngye kéz.

Mely annyit dolgozott... s most reszketőn

Fejemre simul, lágyan és megértőn...

S imádságos, bársonyos csönd ölén,

Együtt fohászokunk újra: Ő — meg én.

GÁLFALVI RÉTHY GIZELLA

Rátétes tüll tálcakendők.

Leírásuk kézimunkarovatunkban

— Úgy? Egy lány? Vérmérgezés? A ballábába? Azonnal megyek.

Pár műszert dobott a táskájába, intett az egyik asszisztensének — és ki ne merje venni a fogait, fiatal ember — kiáltott rám, aztán kiártta az ajtót és kirohant. Mi utána. Az előszobában igen sok jólöltözött páciens várt. — Félóra — vetette oda nekik és szaladt le a lépcsőn. Taxin száguldottunk Manuéláékhoz. A lány lába el volt kötve. Azonnal munkához láttak. Kiküldtek mindenkit. Öt perc múlva kijött a doktor beöltözve, összehívta a családot.

— A lábát — tehetetlenül intett gumikesztyűs kezével — amputálni kell. Azonnal. Másként már nem lehet megmenteni. Könnyesen bólogtattak, hogy beleegyeznek.

Az operáció sikerült. Injekciók, vérátömlesztések után Manuéla túl volt minden veszélyen. Szép kis lábát, melyet elvesztett — Manuéla kérésére — bebalzsamozták és ágyához állították egy üvegburában. Ott feküdt az én szobámban, amit átengedtem neki, naphosszat nézte a tengert és a hegyeket.

Egy délután bementem hozzá. Manuéla ült az ágyban. Kicsit megcsúnyult, arcán kimondhatatlan finom kifejezéssel nézte a lábát, a bebalzsamozott, kicsit megfonnyadt lábát, melynek költségeiért utolsó pénzem költöttem el, csakhogy teljesíthessem Manuéla kívánságát.

A tengeren most is nyüzsgöttek a fénylepkék, az ég sötétké volt, Rió pálmái hajladoztak a délutáni gyenge szélben, a tetők pirosan vakítottak. Az ablak függönye meglett, mikor beléptem. Esteledett. Leültem az ágya szélére és kezemb vettem láztól átlátszóvá vált kezét.

— Messze maradtak az álmok — kezdte Manuéla nagyon ünnepélyesen. Zengő spanyol nyelven, Rióban, délutáni aranypárakkal az ablak alatt, egy béna lány szájáról, mély búgó zenéje és súlyos értelme volt e szavaknak. — Soha többé nem táncol Manuéla. Se neked, se másnak. Rövid életét befejezte, dalát eldalolta, táncát eltáncolta...

Hirtelen hozzámfordult:

— Fogsz rám gondolni?

— Ne beszélj így, Manuéla — mondtam szenvedélyesen. — Miért mondd ezt? A doktor azt mondja, jól vagy. Légy megint kacér és játsszál velem. Jól tudod, hogy szeretlek. Mennyi öröm vár még rád Rióban! Mihelyt felkelsz, megyünk a cukorsüvegre. Aztán sokat heverészünk a Capocabanán. Új fagyaltos van, égetett cukor és pörkölt

dió van a fagyaltjátában. Meg kell kóstolnod. Ne szakíts félbe! Vár rád a Corcovado, ebédünk még mi rengetegében. Behajózzuk a szigeteket, jön Ricardo is, meg az öcsikéd és kikötünk egy szigeten és ott fogunk lakni, egy parti kunyhóban. Hidd el, sok dalt dalol még Manuéla, mielőtt az utolsóknak végére ér. Millió dal vár még ránk, mielőtt megöregszünk és Rió olyan dalokat szeret, amiket többé nem értünk.

Szomorúan ingatta a fejét.

— Beszélj csak, beszélj, jólesik hallani — a hajam símogatta, — de tudom, hogy nincs igazad. Vagy talán mankóval menjek a Corcovadóra? És hogy feküdjem a strandon, ahol mindenki sajnálva néz rám csonkaságomért. Ha ugyan nem undorodnának tőle. Te jó vagy. De ha most vége lesz ennek, mindig boldogan fogsz gondolni Manuélára. Ezt ugye megígéred?

Hevesen bólogtattam. Nem tudtam szólni. A torkom elszorult. Végre megembereltem magam.

— Ne küldj el. Én boldogan maradok melletted.

— Nem küldelek el — a szemem messzenéző volt, — örülök, hogy nem fogod elfelejteni Manuélát. És most csókolj meg.

Hátrádott a párnára, fejét karomra fektette és úgy bujt meg a karomban, mint egy madár. Az esti fények rávilágítottak, amint behűnyt szemmel várta a csókomat. Így maradt meg egészen mostanig az emlékezetemben...

Ránk esteledett.

Hirtelen eszembe jutott valami. Felugrottam. Manuéla csókja olyan hideg volt, ha odaadó is, olyan távoli. Ijedt voltam, nem tudom mitől. Valamivel fel kell melegítenem a szívét.

Magyar vítorlásrepülő

— Várj csak, Manuéla, nagy meglepetésem van számodra. Míg te beteg voltál, én is tanultam valamit. Mosolyogva könyökölt fel az ágyban. Susogott maga el valamit.

— Mit mondasz, Manuéla?

— Semmit. Csókolj meg még egyszer.

Megtettem. Aztán elrohantam. A mandolinért. Míg én kikerestem lim-lomjaim közül, Manuéla is kikeresett szomorú gondossággal egy kis dobozból otyadarabkáiban valami port. Megszagolta és bólintott. Megnedvesítette a száját egy pohár vízzel, elrendezte a takaróját. Míg én hangoltam a hangszeret, addig ő bevette a port.

Boldogan, bízva hibátlan mandolin-tudásomban, hibzkén mentem a kertbe és felmáztam az erkélyre. — Hallgasd csak, Manuéla, kiállítottam be a szobába és belekaptam a húrokba. Hibátlan édességgel csendült fel a dal és én, aki mosolyogva daloltam, nem sejtettem, hogy immár nem hallgat senki. Odabent, a repkedő függöny mögött csak két merev bezáratlan szem nézett egy bebalzsamozott szép lábát.

„Valencia, — álmaimban egyre halom, hangod hozzám úgy beszél, Valencia, — hol narancsfák illatától édesen csapong a szél.“

Szállt a dal édesen, Rió estébe olvadt tetői, pálmái, fényei befogadták és visszazengtek. Jóságot küldtek, meg violaszínű árnyalatokat. Jött a tenger felől. Néztem a még napban aranyló cukorsüveget, a homályba merülő tengert, édes vágyak kergelőztek az estében, meg virággillatok. Megsímogattam az erkély leándereit és továbbdaloltam, hogy melegedjék Manuéla szíve, hogy ne szomorkodjék.

„Valencia, hol karomban ringattalak dűsvirágú fák alatt Valenciában régesrég meglettem boldogságomat.“

Plim-plim. Beveződött a dal. Mit szólsz hozzá, Manuéla! Hallod, Manuéla! Ejnye, de csendes vagy ma.

Berohantam. — Manuéla! — a mandolin csörömpölvé hullott a földre.

Manuéla már az örök muzsika országából hallgatta ezt az utolsó Valenciát, ott ahol a dal örökké tartó s ahol kedvére táncolhat. Mit tettél, Manuéla? A szépség és boldogság országában táncolsz s itt hagyttál engem Rióban, a világ legcsúnyább, legszomorúbb városában. Másnap üres szívvel, üres zsebbel indultam Buenos Ayres felé.

PAX-TING

Harminkét nemzet cserkészlánya készülődik a gödöllői világtalálkozóra, mely Kormányzó urunk védnöksége alatt július 25—augusztus 7-ig fog tartani. A Pax-Ting elnevezést a világ népszerű cserkészpárja Lady és Lord Baden Powell adta a cserkészlányok világyűlésének.

A kedves örökifjú «Bi-Pi»-t nem kell bemutatnunk a magyar közönségnek, mert nincs a világnak olyan eldugott zuga, ahol ne ismernék a nevét.

A meghívó levelekre lelkes jelentkezések érkeznek még a hűvös északiaktól is. A norvégek kitörő örömmel fogadták a meghívást és alig várják, hogy meglássák a gyönyörű Magyarországot. A nagy számmal érkező skandináv lányok olyanformán gondolnak a napfényes Magyarországra, ahogy mi álmunk Szicíliáról. Az érdeklődő levelekből megtudjuk, hogy a tábor éllelmezése is nagyon foglalkoztatja a külföld kis gazdaasszonyait. Terményeinket nem ismerik s ez gondot okoz nekik. A hollandusok szorgalmasan próbálkoznak a magyar terményekből főzött ebédek készítésével. Érdeklődnek a terep iránt is, síkvidékhez szokott lábacskaikról el ne vesszen a kopogó facipő, ha nemzeti táncukkal szerezepelnek. A nyolcszáz lengyel cserkészlány melegen készül megünnepelni a testvérhatár jelentőségét. A bájos lengyel lányok a férfias sportokat is kultiválják, s függetlenül a cserkészettől, katonai kiképzésben is részesülnek.

A magyar cserkészlánynevelésben több a nőies vonás, de azért a mi szövetségünk volt az első, mely fenséges védőasszonyával elvégezte a légoltalmi tanfolyamot és felajánlotta szolgálatait háború esetére. A nők fegyveres kiképzésére nálunk nincs szükség, mert háború esetén a légóltalom több ágazatán kívül sok gazdátlanul maradt munkaterületen lesz szükség a női erőkre.

A Pax-Ting negyedik napján külön összejövetelt tartanak a levelezőtársak. Ezer magyar cserkészlány levelezik évek óta külföldi cserkészlányokkal. Ezer barátság szövődött és most izgalommal készülnek a személyes megismerkedésre. Jönnek Kanadából, Belgiumból, Görögországból, Finnországból, Lett- és Észtországból, Hollandiából, Svédországból, Dániából, Norvégiából, Ausztráliából.

Szívdobogató, hogy most mind Magyarország földrajzát és történelmét tanulják, sőt szótárat is kértek, hogy a vendéglátó magyar nemzet nyelvén is tudjanak valamit beszélni. Hogy rá lehet-e majd ismerni zengetes nyelvünkre, az más kérdés. Egyébként a systerek, a három-nyelvű nyelvet beszélő magyar cserkészlányok közvetítik majd az esetleges kívánságokat.

Az autósport kedvelői saját kocsijukat érkeznek a Pax-Tingre. De a leggazdagabb felszereléssel Amerika jön. Hozzák remek sátraikat, kerékpárjaikat és sok indiánvonatkozású dolgot, hogy bemutatóikon izelítők adjanak az indián életéről is. Sok anyag érkezik a cserkészlányok iparművészeti kiállítására is, mely a Pax-Ting ideje alatt az Iparművészeti Múzeumban lesz. Rendkívül eredetinek és látványosnak ígérkezik. Ez a kiállítás több napig tart, de a Pax-Ting megtekintésére csupán egyetlen napja lesz a nyilvánosságának. A külföld kívánsága ez. A belső munkára helyezik a fősúlyt, mert a tömeg jelenléte bármilyen kedves is, kizökent és megzavarja. De erre az egy fogadónapra annál nagyobb örömmel és szeretettel várják vendégeiket a cserkészlányok. A szórakoztató bemutatók, a gazdag munkateljesítmény és a színesen mozgalmas cserkészélet megtekintése mindenkinek felejthetetlen élményt fog jelenteni.

Az előkészítő munkák élén Lindenmeyer Antónia országos elnök áll, kitűnő vezérkarával. Az orsz. elnök tagja a Cserkészlányvilág-szövetség — csupán kilenc tagú — elnöki bizottságának és a cserkészvilágban Európa-szerre elismert tekintély. Leleges cserkészlányai gyönyörű sátrat rendeznek be számára. Még egy hatalmas díszsátor lesz a tábor főterén a Cserkészlány-szövetség védőasszonya, Anna királyi hercegnő és a fenséges vendégek számára. Magyar díszítésekkel, faragásokkal, cserépkorsókkal, népihímzésekkel díszítik a pompás sátraikat, hogy ezek is méltóan hirdessék a vidáman dolgozó cserkészlányok nagy ünnepeit.

Geócse Anna

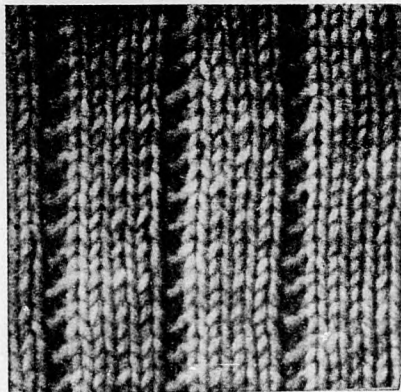
Furcsa foglalkozások

MÉHCSPÉS-VÁNDORKERESKEDŐ. Egy Story nevezetű angol férfi tudomást szerzett arról, hogy rheumatikus megbetegedések kezelésére a méhcsipés mérget ajánlják az orvosok. Nyáridőn tehát méh-kast vesz a hátára, azzal járja be az országot és a rheumatikus betegeknek méh-csipést ad el. Egy csipés ára 6 pence.

MEGHALLGATÓNÓ. Miss Ulrike Cay, az U. S. A.-beli Cleveland városban, rájött arra az igazságra, hogy a világon rengeteg olyan ember van, akinek a tökéletes földi boldogsághoz csak az hiányzik, hogy valaki meghallgassa őt és a panaszai iránt részvételt viseltesse. Apróhirdetéseket tett tehát közzé, hogy bárkinek szívesen rendelkezésére áll és hajlandó egy dollár ellenében egy teljes órán keresztül figyelemmel meghallgatni. Az „ület” anynyira jelentült, hogy Miss Ulrike Cay a tarját már óránként másfél dollárra emelte fel.

GÁZ-SZAGOLÓ. A neve: John Reddern és kenyerét szaglószervének szokalan érzékenységgel szerzi meg. Mint városi alkalmozott, reggeltől estig járja a járdát, hogy a földalatti gázvezetékek esetleges hibáit idejében megállapítsa és ha valahol gázszagot érez, burkolatbontó munkást hoz magával és felszedeti az utca kövezetét, hogy még biztosabban konstatahassa a gázömlést, amiről aztán sürgősen hivatalos jelentést tesz.

KIGYÓSZAGOLÓ. Ez a foglalkozás viszont Indiában divik. A kigyószagoló orrának köszönheti kenyérkeresetét. Ezek a túlérzékeny orral rendelkező férfiak nem csupán azt szagolják meg, hogy hol van kigyófészkek, hanem azt is, hogy a kigyó a fészekben tartózkodik-e, vagy sem. Indiában, ahol évente körülbelül félmillió ember pusztul el kigyómáras következtében, ez a foglalkozás szép jövedelmet jelent. Nem szabad számításon kívül hagyni, hogy ez a pálya rendkívül veszélyes, mert a kigyószagolónak kellő bátorsággal és ügyességgel is kell rendelkeznie, hogy a mérges kigyókat megfogja, vagy legalább is ártalmatlanná tegye.

A kötési minta nagyított rajza

Kötött pullover iskolásleányok részére. Leírása kézimunkarovatunkban.

MOLY TAMÁS

Az ember könnyen felejt

Találmányok, fölfedezések, technikai vívmányok és berendezések nagy sorára vagyunk büszkék és azt hisszük, hogy a jelenkor új kreációi — holott ezek a nagyszerű, érdekes, értékes újítások már igen tiszteltetelmű korban vannak. Soroljuk fel hamarjában a következő tényeket:

A legrégebbi alagút, melyről tudunk, Hiskia, Jeruzsálem királya idejében épült, a hetedik században Krisztus előtt. Ezt a még ma is meglévő Siloah-alagutat kétfelől vágják egyszerre a kőbe. Fúrásánál nem tudták ugyan betartani az egyenes vonalat, a 335 méter légvonal hossza helyett 535 méter, ellenben építői csodálatos módon be tudták tartani a vízszintes irányt, mert magasságban a különbség mindössze 30 centiméter! A két végből egymás felé tartó kőfúrók majdnem pontosan találkoztak a közepén.

Ha azt hisszük, hogy a vasúti sín gondolata újabb keletű, megint csak tudomásul kell vennünk, hogy megvolt ez már az ókorban és jórészt nagyforgalmú utakon. Ma viszont a vasutakat a forgalomtól távol építik. A régiek ezeket a síneket a talajba vágták. Volt ilyen talajba vágjt út például Athén kapui előtt, az úton, mely a Pireuszról az Agorába vezetett egyenesen. A Dauphiné-alpokban a római hegyi út megőrizte a kőbe vágjt sínek világos nyomait. Úgyszintén az utak Hauranban. A kőes talajba vágjt sínek hasonlósága a mai sínekkel még jobban feltűnik azáltal, hogy már akkor is készítették kitérő-helyeket, melyek megfelelő távolságokban lehetségesé tették, hogy a szembe jövő kocsik közlekedhessenek az egyetlen sínpáron. Görögországban és a görög befolyás alatt álló országokban a nyomtávolság bizonyára mindenütt egyforma volt. A Franciaországban felismert római úton a bevágások távolsága egymástól pontosan 1.14 méter, tehát mintegy akkora, mint a mai nagyvasutaink!

A villámhárítót — Franklin Benjámint egyik kiváló felismerése — megsejtették már Kr. e. 1300 körül, a régi egyiptomiak, ha mingyárt csak kezdetleges formában is. 111. Ramses ugyanis Medinet-Abu-ban — és bizonyára másutt is és valószínűen ezt csinálták már előtte is — a villám elhárítására megaranvonztatta a város kapui előtt felállított magas árbocok hegyét.

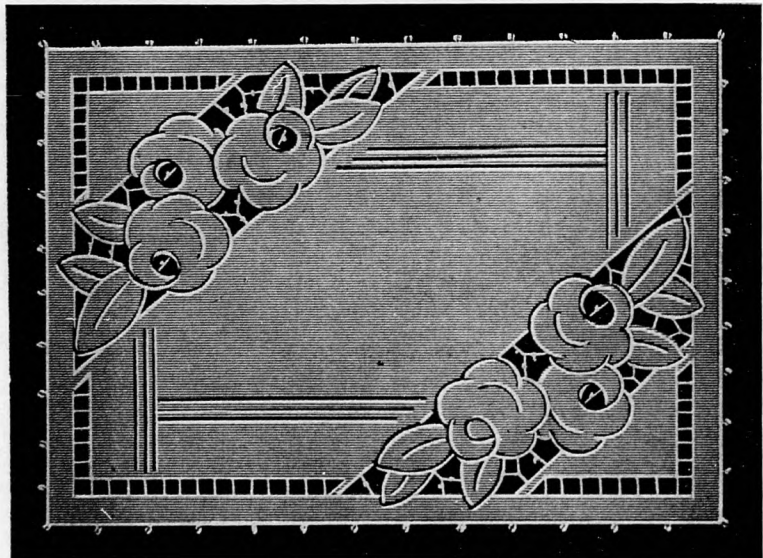
Az bizonyos, hogy a görög és római papok értettek hozzá, hogyan kell lecsalni az égről a villámot, mely, igaz, néha agyonsújtotta őket. Erre a célra felállítottak fémme borított rudakat, mert megfigyelték, hogy a villám jobban vonzódik a fémekhez. A fémes levezetésről a vizes talajba azonban még nem tudtak.

Az ókorban már elég gyorsan tudtak utazni. Ez kivülágik a következő feljegyzésekből: az állami postával a 150 földrajzi mérföldet Antiochiától Konstantinápolyig megtették hat nap alatt, tehát naponként mintegy 150 kilométert. Cézár Rómából a Rhone folyóig nem egészen nyolc nap alatt utazott, tehát megtett naponta 150 kilométert, amit méltán lehet nagy teljesítménynek elismerni, tekintettel a nagy távolságra. Hihetetlen gyorsan tette meg útját lóháton a kurir, aki Maximin meggyilkolásának hírért — váltott lovakon, természetesen — megvitte Aquiléjából Rómába nem egészen négy nap alatt. Megtett ilyenformán naponta

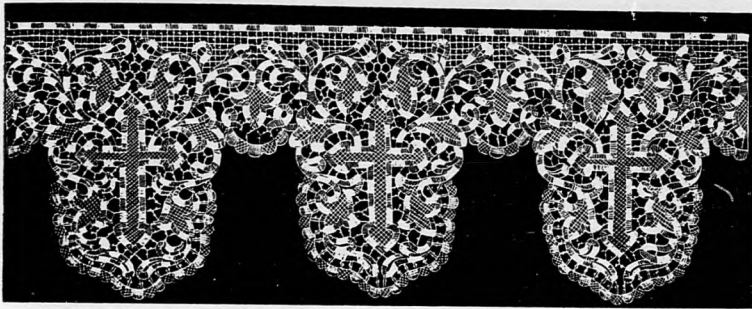
Makacskodás

Nagyon rossz vagy.
Duzzogsz. Sértegetsz.
Mondd Kedvesem,
vételem ellened?
Na. Valld be. Mondd.
Ne titkolj semmit el.
— Nagyon szomorú az,
ha már hazudni kell.
Makacs vagy.
Ha mondok valamit,
kifogásolod, —
pedig nincs rá,
semmi komoly okod.
Csakazértis
vakmerőn ellenkezel,
— nehogy énnekezem
igazam legyen...
Ha azt mondom,
ez szép. Tetszik Neked?
Te azértis, csúnyának,
rútnak nevezed.
Ha az új ruhámat büszkén
felveszem,
— nincs rá egy dicsérő,
kedves szavad sem.
Nem is olyan régen,
— egész neveléses —
minden kis vászon rongy,
csinos volt, meg édes.
Azóta megváltozott
talán az ízlésed?
Vagy — másnak mondasz,
bűbájosat, szépet?
Na. Halljuk. Tessék
most rögtön vallani.
— Vagy kifogásod van
ellenem valami?
— Ha fáj valahol s
Kérdezni merem,
— kikéred magadnak
sértődőn, kereken.
Mi van veled?
Nézz a szemembe, kérlek!
Nem mersz? félsz?
félsz, hogy megigéztek?
Jó. Hát süjtson tovább is
a Te bántó szavad...
Olyan vagyok, — mint Te,
— hát én is bántalak...

TORMÁSSY BORI

Zürkocsiterítő riseliő hímzéssel. Leírása kézimunkarovatunkban

Klűni csipke oltárterítőre

Leírása kézimunkarovatunkban

legalább 200 kilométert, ami olyan teljesítmény, melyet minden hozzáértő lovas-ember bámulatosnak értekel, mert jóval felülmúlja az ilyenfajta versenyek jó eredményeit. De még ha kocsin tette is meg az utat, ami a följegyzések szövege alapján lehetséges, akkor is sikerrel versenyezhet a mai efajta sportszerű teljesítményekkel. 1908-ban például kocsiversenyt rendeztek Berlinből Münchenbe — az út mintegy 500 km, — amihez négy nap kellett, tehát aránylag jóval több idő.

A kurírok, akik megvitték a fölkelés híret, Kr. u. 69-ben, tél derekán Rómába, kilenc napon át megtettek naponta mintegy 240 kilométert! Természetesen váltott fogatokkal. A leggyorsabb utazás, régi időkben, melyről tudunk, a Tiberiusé, aki a beteg Drusushoz sietett Páviából Germániába. A nemrég leigázott országon végig vágatott csak egyetlen kísérővel, — persze, váltott lovakkal — és megtett naponta mintegy 290 kilométert! Ez csak úgy volt lehetséges, hogy vágatva száguldott végig nagy távolságokon és halálra hajszolta könyörtelenül a lovakat. Az utolsó évszázad sporttörténete ehhez hasonlólt nem tud felmutatni. A rómaiak korában a kocsin járó utas megtett nagy távolságok esetében is átlag 60—73 km-t naponta. A középkorban viszont a megtett napi út csupán 20—30 kilométer volt.

1188-ban a kurír, ki március 17-én indult el Rómából, egy pápai bullával, 25 napig utazott, míg eljutott Canterbury-be, április 11-én.

A rómaiak korában az öt napig tartó út a tengeren Ostiából a spanyol Taraco-ba gyors utazásnak számított. A fordított irányban megtett alig négynapos utat Plinius följegyzí, mint olyat, mely a leggyorsabbak közül való. Az útról Nápolyból Barcelona írja Cervantes, hogy szerencsés volt: eltartott 12 napig.

Oroszlánzívű Richárd 1190-ben indult el augusztus 16-án Marseilleből Messinába, ahova szeptember 23-án érkezett, az útja tehát sokáig tartott. Akkában 1192-ben szállt hajóra, október 9-én, és november 11-én érkezett Korfuba. Ez volt a rendes ideje ennek az útnak a középkorban — tehát jóval tovább tartott, mint a rómaiak korában.

Sokkal gyorsabban vitte persze a hírt a postagalamb. A görögök és a rómaiak, de az arabok is használták ezt a postát — ma is jó hasznát vették a világháborúban, — de különösen kedvelték a régi arabok, kik Bagdadból egészen Aleppoiq, valamint a kisázsiai tengerparton egészen Alexandriáig használták a postagalambot. Alkalmadtán a fecskeket is felhasználták hírvivőknek. Polybios ír a görögök tűzi telegrafálásáról, melyet jóval előtte már Aeschylus is ismert.

A rómaiak korában lebonyolított forgalomról ad fogalmat az a tény, hogy a Svájc majdnem mindegyik nagyobb villájában vagy helységében találtak osztrigakagylót, ezt a csemegét tehát odaszállították. Aneches-ban találtak maradék-datolyát és olajbogyót. Lugdunum (Lyon) agyagedényeire bukkantak egész Galliában, Angliában, Felső-Itáliában, az Alpok területén egészen Tirolig, de Magyarországon is. Az edényeken mindenütt rajta van ugyanaz a gyári jegy. A régi rómaiak építettek tengerjáró hajót már 2670 tonna férőhellyel!

Az ókorban volt napilap is. Cézár adta ki 59-ben, Kr. e. Rómában az Acta diurna vagy Acta urbis újságot. Ebben közöltek nyilvános és magánjellegű hivatalos híreket; az újságot azonban nem sokszorosították.

Sok mindenről tudtak és sok mindenhez értettek már az ókorban, amit azután az idők folyamán az ember egyszerűen elfelejtett és így sok mindent újabban fel kellett fedezni és újra ki kellett találni. Gyógyításra például felhasználták a régiek a villamosságot, igaz, hogy főltöttebb kezdetleges alakban. Akit állandóan gyötört a fejfájás, azt a zsibbasztó-rája alkalmazásával kezelték és ez a villamossággal teltített hal mint borogatás volt csillapító hatással. Ha a fejfájás macacs volt, friss hal-borogatást adtak a betegnek.

Már Hippokrátész ismerte a masszázst, mint kezelési gyógymódot. Ez az eljárás feledésbe ment és újabban egy orvos, Mezger helyezte újra a gyógyítási módok sorába.

Ez csupán egy kis tájékoztatója annak, hogy mi mindent tudott az ember rég letűnt időkben, mi mindent felejtett el könnyelműen és mi az, amit újra ki kellett eszelnie.

GOETHE

életbölcsélete

Nagyon sok könyv nem azért íródott, hogy tanuljunk belőlük, hanem csupán azért, hogy megtudjuk, mi mindent tud — állítólag — a szerzőjük.

Sokan vannak, akik össze-vissza ütögetik a falat kalapáccsokkal és azt képzelik, hogy egyetlen egyszer is el fogják találni a szög fejtét, amit be akarnának verni.

Aki nem tud idegen nyelveket, soha nem fogja igazán ismerni anyanyelve szépségeit.

Háiadatlannak lenni: mindig biztos jele a gyengeségnek. Mert még soha nem tapasztaltam háitalanságot serény, erős és tehetséges emberek részéről.

Tévedéseinket mindig súlyosan meg kell fizetnünk. De szerencséseknak nevezhetjük magunkat, ha legalább ilymódon sikerül megszabadulnunk tőlük.

Minden okos és böles dolgot egyszer már végiggondoltak az emberek. Nekünk tehát meg kell elégednünk annyival, hogy mi is végiggondolhatjuk még egyszer.

Hogyan ismerhetjük meg saját magunkat? Önmegfigyelés segítségével soha, csupán cselekedeteinken keresztül. Kísérelj meg tehát, hogy teljesítsd kötelességedet. Ilymódon aztán pontosan megállapíthatod, hogy mennyit és mit érsz.

Mi a kötelesség? Nem más, mint a hétköznapi parancsszava.

Mások kivétele tehetség ellen csak egy gyógyszer van: a szeretet.

Áruld el: kivel vagy együtt és megmondod: ki vagy. Mert, ha tudom, hogy kivel és mivel foglalatokodol szívesen, azt is tudom, hogy mi lesz belőled.

Embertársainkat soha nem ismerhetjük meg úgy, ha ők látogatnak el hozzánk. Nekünk kell őket felkeresni, ha életükről és jellemükről igaz és tiszta képet akarunk szerezni.

Nem védekezhetünk jobban és biztosabban a világ ellen, mint a művészet segítségével. De nem is kapcsolhat jobban és biztosabban a világhoz semmi, mint maga a művészet.

Kötelességünk teljesítése után is marad még a szívünkben kételkedő érzés: hátha nem teljesítettük eléggé kötelességünket.

Stóry László levele

Dr. vitész József Ferenc főherceg a napokban teán látta vendégül Olmi Talas finn követet, Jalsoviczky Károly kultusz-államtitkár, a török követet, Baranyay Zoltánt, a külügyminiszter kiküldöttét, Cholnoky Jenő dr. egyetemi tanárt, Csepreghy ezredet, Mezey István dr.-t, Gergelyffy Gábor dr.-t, a török, észt, bolgár követségek egy-egy tagját és e sorok íróját. Őfensége egy igen eredeti és érdekes tervet ismertetett a meghívottakkal, amely terv megvalósulása esetén üdvösen érvényesítené hatását a rokonnépek barátságának kimélyítése érdekében. A vendégek este nyolcig időztek az új főhercegi palotában, amely a Rózsadomb legkiemelkedőbb pontján áll, ahonnan az egész fővárosra és budai hegyvidékre csodás kilátás nyílik.

Vitész Keresztes-Fischer Ferenc a külügyminiszter neje közölte többek között e sorok írójával is, hogy népművészeti téren zárt területté nyilvánítja a kormány rövidesen a Matyóföldet és a Kárpátalját. A mohó üzleti számítás az utóbbi években erősen megrontotta ezeknek a vidékeknek a tiszta népművészetét és háziiparát, amelyeknek védelmében elengedhetetlen a kormány erélyes beavatkozása.

Wirthl Hanne személyében egy új, nem-mindennapi magyar—német lovastehetség tűnt fel a legutóbbi tattersaali lovasversenyeken. A bájos kis Hanne mindössze néhány hónap óta tud lovagolni és máris sorra veri a régi sztárokat. Hozzá hasonló lovaskarrier csak egy fordult elő. Derka Clarisse tűnt fel hasonló körülmények között. Wirthl Hannet azért nevezték német—magyar lovastehetségnek, mert német származású édesapja a Phönix acélművek magyarországi megbízottja és meglehetősen régen Budapesten élnek.

Dr. Iványi Grünwald Béla egyetemi magántanár, ismert történész, hosszabb tanulmányútra Angliába utazott.

E. J. Nederbragt, a danzigi kikötőtanács elnöke ebben az évben már harmadszor tartózkodik a fővárosban. A danzigi kikötő legfőbb irányítója, aki holland és közeli rokona a holland pénzügyminiszternek, szíve sugallatára jön ilyen gyakran Budapestre. Kis unokái vonzzák hozzánk Nederbragt elnököt ilyen sűrűn. Az elnök úrnak két leánya ugyanis Magyarországon van férjénél.

Bánsághy Rio, a legújabb sztárjelölt a magyar színházi világban egyik magán-

színiiskola vizsgáján olyan feltűnést keltett az előkelő úrilány bemutatkozása, hogy két nap múlva Berlinből és Budapesten is filmföszerepre kapott ajánlatot. A fiatal színésznő rendkívüli talentummal játszik drámát, nagyszerűen táncol és szép énekhangja van.

Jalsoviczky Károly kultusz-államtitkár Genfben utazik, hogy megtekintse a spanyol képzőművészet remekjeinek gyűjteményes kiállítását. A művészetek barátai jól tudják, hogy Jalsoviczky Károly nemzetközi viszonylatban is kitűnő nevű műtörténész.

Normann Andenhowe Lajos évek óta képviseli hivatalosan Berlinben a magyar külkereskedelmi érdekeket. A közelmúltban hajszá indult a hivatalos magyar megbízott ellen, amely többek közt avval vádolta, hogy jogtalanul grófi címet használ. Mintegy csattanós válaszul a rágalmakra érkezett a hír Budapestre, hogy a Német Birodalom vezére Normann Andenhowet a Sasrend I. osztályával tüntette ki. Ehhez nem kell kommentár...

A szegedi Fehértó valóságos nemzeti park, ahol az egész világon kiveszőfélben lévő magyar madarak, mint a kócsag és kanalas gém, paradicsomi háborítatlanságban élnek! Legutóbb úgy volt, hogy megszüntetik a tó védettséget. E célból előkelő miniszteriális urakból álló bizottság utazott a helyszínre. A bizottsági tagjai Földváry Miksa miniszteri tanácsos, Matusovits Péter ny. miniszteri

tanácsos és Balázs Emil miniszteri tanácsos voltak, akik jelentése alapján nem hogy szűkítették, hanem bővítették és szigorították a védettség körét.

Habay Sándor, a Külkereskedelmi Hivatal mezőgazdasági ágazatának vezetője néhány napot Rómában töltött.

1940-ben Budapesten tartják kongresszusukat a világvárosok. Ennek a nagyarányú nemzetközi megmozdulásnak előkészítő megbeszéléseit a nyár folyamán Brüsszelben tartják. Eredetileg úgy tervezték, hogy Oxfordban ülnek össze az előkészítő tárgyalásokra, de végül mégis a belga fővárost választották. Magyar részről az előkészítő megbeszéléseken Magyar Zoltán egyetemi tanár vesz részt.

Hohler angol követségi titkár, aki nemrégén tartózkodik Magyarországon, a vidéki városokat is meg akarja ismerni. Levelet írt több polgármesternek és közölte, hogy meglátogatja a várost. A levelek mindenki őszinte bámolatára — hibátlan magyarsággal íródtak.

Medgyaszay Vince nemrég elhunyt igari földbirtokos kitűnő vadászkutyája a hagyományos kutyahűség ritka szép példájáról tesz tanuságot hetek óta. Amióta a földbirtokost elhantolták, a kutyát erőszakkal sem lehet elmozdítani a sírtól. Ha jószívű emberek nem élelmeznek, már régen ott pusztult volna a derék állat.

«**Magyar Ház**» nyílt meg Berlinben július elsején a Westendben, a Scala épületében. Magyaros berendezés várja Berlin 3200 magyar családját és azt az 1200 Berlinben született magyar gyereket, ki még sosem volt itthon.

Megségényített egy ismert urat a felesége egy előkelő társaság színe előtt. Hír szerint válás lesz a vége a jelenetnek, amely hitelesen a következőképpen zajlott le.

Az asszony így szólt meglehetősen tapintatlanul, amit azután férje érthetően nem tud megbocsátani:

— Ezentúl, ha férjemnek ruhát kell csináltatni, házhoz hivatom a szabót, mert ha ő megy el a szabóhoz, akkor három és félméter anyag kell neki egy öltönyhöz, de otthon olyan kicsi ökelme, hogy másfél méter szövetből is kitelik egy ruha.

Kíváncsiak vagyunk, hogy ugyan válás után ki lesz a kicsi?

A budai Várpalota kertjének bejárata

Ez is Amerika!

REGÉNYES ÖNVALLOMÁS
IRTA: JACK BILBO * FORDITOTTA: ANGYADY MIHÁLY

11.

Ezen a héten nem történt semmi olyan, amit érdemes volna feljegyezni. De alig járt le a szolgálatom, azt hallottam a vacsoránál, hogy Joe Bullt, azaz Joseph Kakadopolost ki fogjuk hozni a börtönből.

— Miért nem Blumenthal doktor hozza ki? — kérdezte a francia.

Conny feléje fordult és élénken magyarázta:

— Azt hittem, hogy éppen neked nem kell ezt magyaráznom! Hiszen te francia vagy és a franciák, állítólag, nagyon sokat adnak a becsületre... Hát nem érzed, hogy ez becsület dolga?... Csodálom... Ez presztízskérdés! Joet nem volt joguk bevinni és ha megsebesült, a helyszínen kellett volna hagyniok. Kutyakötelességük lett volna otthagyni! A főnök emberét nem szabad a grófsági börtönbe hurcolni. Ez a mi megállapodásunk ellen van... Természetes, Isaac barátunk kihoztatná titokban. De ne hozza ki! Azok a fickók megkínózták Joet, ezért lakolniuk kell! Majd kiszabadítjuk mi! És ha Illinois valamennyi rendőre védi a börtönt, akkor is!...

Conny rövid megbeszélésre hívott össze és egypár szóval felvázolta a vállalkozás tervét, amelyet ő maga akart vezetni. Természetesen a legfontosabbra szorított. A hosszú és részletes utasítások nem érnek semmit. Mi nem is adunk ilyen utasításokat, nemcsak azért nem, mert nem nagy hasznukat láttuk, hanem babonából sem. Tudni kell pontosan, mit akar az ember. A legjobb, a döntő ötletek ugyanis csak a helyszínen jutnak eszünkbe.

Ez a börtönostrom, ez a foglyiszabadítási kísérlet, amelyet másnap délelőttre terveztünk, semilyen tekintetben nem volt közönséges vállalkozás. Nehéz feladatoknál, amelyeket mindenáron meg kell oldani, nagyon ajánlatos nemcsak határozott tervet, hanem új módszert is alkalmazni. Nem jó mindig kitalapostott utakon járni, mert az ellenfél átláthatna a számításainkon; hiszen még így is, még ha meglepetésekkel dolgozunk is, balul üthet ki a dolog.

Annnyit megmondott Conny, hogy ezúttal koporsókban fogunk elindulni. Az utcánkban (majdnem azt mondtam: természetesen) koporsókereskedés is volt. Úgy ahogy volt virágkereskedés és drogéria is. De a koporsókereskedő magától értetődően a főnök embere. Bárki bemehet hozzá koporsót rendelni; csak éppen hogy az a kereskedő nem abból él, hanem egyszerűen előőrünk. Ha tényleg koporsókra van szükségünk, máshol vesszük meg.

Ezúttal különben nem is igazi koporsókra volt szükségünk, hanem acéllal béleltre, amelynek tetejét fel lehet pattantani és amelyek lőrészekkel vannak ellátva. Délelőtt tíz órakor indultunk. A testőrök közül csak Conny és én vettünk részt a vállalkozásban. A többieket részben ismertem látásból, részben nem, de kivétel nélkül kemény legényeknek látszottak. Ez a koporsós expedíció egyetlen amerikai utam, amit lőfogató kocsiban tettem meg. Tizennégyen voltunk. A koporsós boltban mindegyikünk belemászott az ő számára rendelt koporsóba, én a négy legfelső koporsó egyikébe bujtam, mert különleges feladattal bíztak meg. Felémelték a hosszú söröskocsiszerű járműre. Conny mint kocsis és az expedíció vezetője hosszú ostorával a bakra ült.

Bevallom, az ilyen utazás nem merő élvezet, kivált akkor nem, ha a koporsóban fekvő embernek különös megbízása van, aminthogy nekem az volt. Figyelniünk kellett egy jelre: Conny revolverlövésére. Miközben a két vén gebe a hephupás kövezeten baktatott előre, mindenféle zajt hallottunk. Az ember nem is sejténé, milyen nehéz kocsin vitt koporsóban feküdni és megkülönböztetni az utcai zajokat. Talán a szokatlan helyzet az oka.

Nekünk mindenekelőtt az autógumi pukkanását nem volt szabad összetévesztenünk a revolverlövésessel. Néha a leggyakorlottság fűl is összetéveszti ezt a két zörejt, noha finom árnyalati különbségek vannak közöttük. De az ilyen összetévesztésből rendszeren semmi baj sem származik: ezúttal másképp volt. Lehet, hogy rosszul választottuk meg a riadójelet, noha az csak a kocsii megállásával kombinálva volt érvényes. Az volt a baj, hogy az utcakeresztezéséknél a vörös fény is többször megállította a kocsinkat.

Tisztátalan a bőre?

Pörösenés és bőratka csúfit és öregít. Ez ellen egyszerű, hatásos szer: a fehér, kellemes illatú Thiosept szappan. Orvosok ajánlják. Meg fog lepődni, hogy bőre milyen gyorsan lesz ismét szép.

Ára 90 fillér.

Thiosept csodás hatású!

Ó, régi szép idők!

1. Spanyolországban történt...

régen, nagyon régen, száz éve is van már annak. Valahol Cordoba környékén egy német férfit feltartóztatott egy időlőzőit úr, aki hírtelen a bokrok mögül ugrott elő. Bal kezével udvariasan megemelte kalapját, jobbaján megcsillantott egy szépművű, hosszú tört és így szólt:

— Senor, engedje meg, hogy felhívjam figyelmét arra, miszerint a ruha, amit visel, nem az öné, hanem az én tulajdonom. Hasonló a helyzet a ruhazsebben levő pénztárcával, a mell-tűjével, az órájával, valamint a gyűrűvel kapcsolatban. Remélem, lesz olyan szeretőreméltó és a felsorolt tárgyakat átadja nekem?

A német belenyúlt a zsebébe, elővett egy hasonlóképpen szépművű pisztolyt, célzott és így válaszolt:

— Engedje meg, senor, hogy közöljem önnel, miszerint a felsorolt tárgyakkal kapcsolatban tévedésben leledzik. Ezel szemben ebben a pisztolyban két golyó van, ami valóban az öné és amit én öt másodperc múlva jogszerű tulajdonosának is meg fogok szolgáltatni!

— Madre di Dios, hogy lehet ennyire tévedni! — kiáltott fel elcsodálkozva az «udvarias» úriember. — Beismerem, hogy tévedtem. Nagyon kérem, senor, a bocsánatát és kegyeskedjék engem imába foglalni!

Egészséges remek haj a

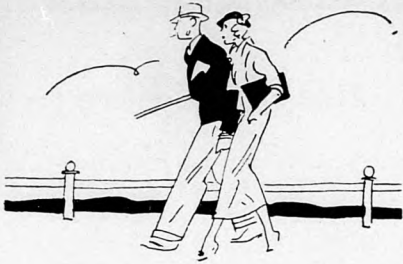
Feketefej
Védjegyű

NEO SHAMPOON

Szavatoltan lug és szappanmentes hajmosószer által!

Egy csomag 38 Fillér * Folyékony 90 Fillér-től

és tökéletes udvariassággal meghajvta magát, eltűnt újra a bokrok mögött.

2. Lengyelországban történt...

szintén egy koronán régen, a múlt század közepe táján.

Egy földbirtokos, aki az aranyos őszi napsütésben a Lodz-környéki hatalmas erdősegeket járta és eközben alaposan eltévedt, végre nagyon fáradtnak érezte magát és lefeküdt az egyik nagy fa tövébe, azzal az eltekélt szándékkal, hogy reggelig alszik. Hűvös szél rázta a fák lombjait, az erdő mindenféle rejtélyes hangot hallatott és a földbirtokos nagyon örült volna, ha túlságosan babonás természete nem fosztja meg legalább attól a nyugalomtól és a pihenéstől, aminek feltétlen szükségét érezte. Amikor azonban a fa lombkoronájából furcsa zöreit hallott és föltekintve, a hold halvány fényében az ég között egy hatalmas árnyékot pillantott meg: azonnal tisztában volt azzal, hogy az életét pályáznak. Elővette tehát a puskáját és megtöltötte.

Ebben a pillanatban fönt, a gallyak között, megszólalt egy reszkető hang, amint gyorsan és udvariasan darálta a következőket:

— Mélyen tisztelt uram! Ne tessék löni, mert én nem vagyok se medve, se rabló hanem éppúgy, mint ön, egy eltévedt vándor. Egyúttal engedje meg, hogy bemutatkozzam, mint a régi, jóhírű Brodinszky Stanislaus, varsói bornagykereskedő utazója. Végtelenül boldogok lenne, ha megengedné, hogy felajánljam szolgálataimat és biztosíthatom, hogy nagyrabecsült rendeléseit a legelőnyösebb feltételek mellett lesznek bator perfektuálni.

És egy fehér papírlap hullott alá a bokrok közül. Ez a papírlap, amint a földbirtokos rögtön megállapította, nem volt egyéb, mint litografikus úton sokszorosított bor-árjegyzék. Az udvarias hang pedig tovább beszélt:

— Hogy itt ülök a fa tetején, annak az az egyszerű magyarázata, hogy nem rendelkezem fegyverrel, mint ön. Ezzel szemben a hátizsákomban, amit uralágod ott láthat függni, azon a szélső ágon van néhány mintaúveg a cég legkitűnőbb márkájú francia vörösborából. — Jöjjön le onnan, — mondta a földbirtokos, — de hozza magával a hátizsákját is!

Kis idő múlva mindketten egymás mellett üldögéltek a fa tövében, bizalmas beszélgetésbe merülve, amiknek főtárgyát bizonyos férfiúi bánatok képezték. Aztán vidám dalokat kezdtek énekelni, amit nem is hagytak abba, amíg meg nem virradt...

Tülkölést hallunk, rögtön azt hisszük, rendőrautó jött, felhuzzuk a revolvért. Miért kell nekünk ezekben a rettenetes koporsókban feküdnünk? ... Üsse kő, mások másként keresik a pénzüket, én így! ... De elvitte az ördög ezt a világot, ahol nekem, húszéves, egészséges fiatalembernek úgy kell keresnem a pénzem, hogy koporsóba fekszem.

Olyan kicsinek, olyan tehetetlennek, olyan megalázottnak éreztem magam, végül egészen szomorú lettem.

Négy óráig tartott az út, de én egy örökkévalóságnak éreztem.

Végre! A kocsi megállt, de ez most a nagy megállás volt, mert valaki leugrott a bakról és megkopogtatott egy ajtót. Ez nekünk, akik a koporsóban feküdtünk, jeladás volt, készenléti parancs!

Egy mély hangot hallunk, azt kérdi:

— Ki az?

Conny felelt:

— Itt vagyok a megrendelt koporsókkal.

A hang azt mondja:

— Koporsókkal? Itt nem rendeltek koporsókat, hiszen nem lesznek kivégzések. Sugdolóznak. Türetlenül feszültség. Be fognak eresztetni? A nehéz kapu csőrömpölve kitűrül.

Ebben a percben eldördül valami: nem autógumi pukkant, Conny lőtt. Valaki felsikolt, a kocsi megáll, én már fel is pattantom koporsóm tetejét, kiugrom, a következő ugrással már lent vagyok a járdán, megragadom a koporsómat, ezzel felszabadítom az alattam levőt, abból egy másik ember ugrik ki, egypár másodperc alatt valamennyien kiugrunk a koporsókból. A kapuban ülő őrmester nyilván gyanut fogott és ezért Conny elintézte.

Miközben «gitárokkal, azaz revolverekkel és automatapistolyokkal lövöldözve hatolunk előre, már miránk is lönek és pedig a börtön lapos tetejéről és egy páncéltoronyserű épülethől, amely a börtön főbejáratát fedezi. A meglepetés nem sikerült úgy, ahogy terveztük.

Egyikünk a telefonközponthoz siet és elvágja a drótokat. A páncéltoronyból örülten tüzelnek gépfegyverrel is. Ketten közülünk odakusznak a toronyhoz és kézigránátot dobnak be. A tüzelés nemsokára elhalkul, majd megszűnik. A bentlők nyilván súlyosan megsebesültek.

A cellák ablakrácsainál mindenhol fejek jelennek meg, a foglyok eszeveszetten üvöltönek és rázzák a rácsot. Most, hogy a páncéltorony felől már nem fenyeget veszedelem, másodpercek alatt előnyomulunk a börtön főkapuja felé, mert most már a lapos tetőről sem tudnak löni. Szerencsénk volt, hogy előbb, amikor még igen jól célzhattak ránk, nem találtak el.

Egy kézigránáttal robbantjuk fel a kaput és behatolunk. De most meglepetés ér, olyan, amivel — ezt biztosan tudom — senki sem számolt. A lépcsőház rohanunk és ott erős rács fogad. A börtön őrsége e mögül a rács mögül tüzel és nincs annyi helyünk, hogy azt a rácsot kézigránáttal felrobbanthassuk. Ezen a szűk helyen borzasztó erős visszhangja van a lövésnek, a foglyok ordítanak, mintha Joe hangját is hallanám, iszonyú szitkokat szór felénk.

Gyorsan visszaküldünk egy embert, az a felrobbantott kapuból egypár vasrúddal tér vissza, ezeket nekifeszítjük a rácsnak és feltörjük. Az örök egy második vasrács mögé húzódtak.

Sebesültünk is van már, szerencsére nem nagyon veszedelmes karlövéssel. Az örök most pillérek mögött keresnek fedezéket, nem lehet rájuk löni, csak néha nyúl ki egy kéz és célzás nélkül sütögeti a revolvért. Két ilyen kezét átlövik. Négyen nekifeszülünk a második rácsnak, a rács enged. Az örök már a harmadik rács mögül tüzelnek, vadul, de anélkül, hogy céloznának. Így érkezzük fel egypár perc múlva állandó lövöldözés és ordítás közben az emeletre és — négy rácsot kifeszítve — a második emeletre is. Az örök tovább tüzelnek. Ha ebben az ütemben tudunk tovább haladni, öt perc múlva a harmadik emeleten vagyunk Joenál, aki az F-osztályban, a 312-es számú cellában ül.

De ebben a percben zihálva rohan fel hozzánk az az ember, akit egy másikkal együtt lent hagytunk a kapuban és jelenti, hogy jön a rendőrség. Egymásra nézünk és tudjuk: ez a visszavonulást jelenti. Joet cserben kell hagynunk. Még egy dörgő sortüzet adunk le az örökre, de alig találunk el közülük valakit, aztán megfordulunk.

A második emelet egyik cellájából az egész idő alatt rettenetes ordítás hallatszott: — Életfogytiglan elítélt! Életfogytiglan elítélt!

Ennek a cellának az ajtaját még felfeszítjük, eltorzult arccal, síkos fegyencruhában ugrik ki egy férfi a folyosóra. Lerohanunk, meggyújtjuk a börtönaktákat és amikor kiérünk a kapun, már közeledik a rendőrség hosszú kocsija, amely — mint tudjuk — rádióleadóval és vevővel is fel van szerelve.

A kapu előtt természetesen már vártak az autóink, feltűnés nélkül vonultak fel a börtön előtt. A koporsókat otthagytuk, sebesültjeinket azonban — még ketten sebesültek meg — magunkkal vittük.

Én az utolsóelőtti autóba ugrom. Az utolsó, amelyet babynek hívnak, dinamit-

Lohr Mária (Kronfusz) **Vegyztisztító - kelmefestő**
Gyár és központ: Budapest, VIII. ker., Baross-utca 85. szám

autó. Éppen most mászik le a sofförje és hozzám ugrik be a kocsiba. Megkérdelem, hogy tempírozva van-e a dinamitautó, azt mondja, hogy nem, de reméli, hogy a rendőrautó nekimegy a babynek és felrobbantja a dinamitot. Máskor figyelmeztetni szoktuk a közönséget, hogy óvakodjék a „baby“-tól, de ezúttal nincs idő és okunk sincs a figyelmeztetésre, mert a rendőrségen kívül senki sincs a közelben: a rendőrei azonban nem közelednek, nyilván gyanút fogtak. Nekiindulunk tehát, Renault-kocsijainkban a rendőrségtől nem nagyon félünk: hátulról lönek ránk, az nem lehet veszedelmes. De úgy láttuk, hogy nem is igen üldöznek. Ha pedig sűrűn lakott városrészekbe érünk, a veszedelem úgyszólván már el is mult, mert a rendőrség óvakodik a járőkelőbe belelőni

Tíz perc múlva útkereszteshez érkezünk, az első autó ráfordul egy bekötő-útra, számtáblákat rakunk fel, sapkát odaadom a sofförnek, helyette az ő fekete keménykalapját teszem a fejemre. Mindig csinálunk ilyen tréfákat, amivel az esetleges tanukat megzavarjuk. Ezek a csekélységek gyakran igen hasznosnak bizonyulnak.

Nagyon levert vagyok, de nemcsak én vagyok az. A vállalkozás kudarcba fulladt és Joenak most nyilván van mit szenvednie a börtönben. Egyik autó a másik után fordul be az útkereszteseknél.

A sebesülteket már útközben szakszerűen bekötötték. Minden autónkban jól berendezett kötszerszekrény található.

Stanley anyó rám sem néz, amikor, egy kis letussolás után, belépek az étterembe. Csak úgy félvállról veti oda nekem:

— Az én darlingom el lesz ragadtatva.

Neki mindig az a kedvence, aki távol van. Véletlenül tudom, hogy Joe Bullt ki nem állhatta.

Az öreg Stanley megvetően, de merészen köp egyet.

— A ti helyetekben — mondja merengő hangon — nitroglicerint alkalmaztam volna... azzal gyerekjáték lett volna!

Rámhárult a feladat, hogy jelentést tegyek a főnöknek a történetéről. Sokért nem adtam volna, ha másra bízzák. Tudtam, hogy össze fog szidni.

Egyébként is — a levertségem csak fokozódott.

A harc izgalmában, a halálos veszedelem félelmes perceiben: talán még tetszett is nekem a dolog. De most, hogy újra itt vagyok, a nyugalmas otthonban, hiába próbálok ezer és ezer érvet felsorakoztatni, amivel legalább kis mértékben mentsem és igazoljam azt, amit cselekedtünk. Akárhogy próbálok játszani a szavakkal, bárhogyan is szeretném megszépít és elfogadható fátyolba takarni vállalkozásunkat, nem tudom másnak látni... nem tudom másnak érezni, mint... Elég! Jelentést kell tennem a főnöknek és ilyen savanyú ábrázattal nem állíthatok elébe.

Divatós uzsonnakészlet

Napi pár fillérért

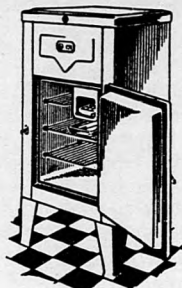
óvja családjá egészességét
A VILÁGHÍRŰ

BBC-SIGMA

elektromos hűtőszekrény

Eladás:

SZALAY ISTVÁN RT. Budapest, V. Falk Miksa-u. 2 T.: *117-710

Automatikus üzem!

Önműködő

hőfokszabályozó!

Kis áramfogyasztás!

Jégkocka készítés!

Háromévi jótállás!

Nem csak a professzorok szórakozottak

A szórakozottság nem csupán a tudós professzorok kiváltsága, mint ahogy ezt valamikor képzelték és humoros rajzokkal is illusztrálták. A szórakozottság súlyos eseteire más körülmények között és más foglalkozású embereknek is számos példát találunk.

James Cook, a híres világműködő utazó, számos tengeri útján Anglia világhatalmának alapjait fektette le, amíg 1779-ben Hawai szigetén a beneszülőtek agyon nem verték. Természetes, hogy minden angol diák pontosan ismerte Cook egész pályafutását és halálát, de III. György angol király 1783-ban, egy koronatanácson, mégis feltette ezt a kérdést:

— Vajjon Cook utolsó útja alkalmával tényleg elpusztult?...

Virchow a híres orvostudós, diákjainak bemutatott egy beteget, akinek nem volt leszármazottja. Virchow úgy vélte, hogy ez átöröklési hiba, de hogy pontosan megállapíthassa, ezt a kérdést intézte a beteghez:

— Az ön édesanyjának szintén nem voltak gyermekei?...

A nagy fájdalom, a súlyos lelki meg rázkódtatás sokszor szintén előidézője lehet a szórakozottságnak. Johann Sebastian Bach, a nagy zeneköltő, valószínűleg összerokadt és megnémult, amikor elvesztette feleségét. A hétköznap minden dologát-gondját távolartotta magától és egyszerűen tudomást sem akart venni semmiről, ami szorosán nem függött össze zeneszerzői tevékenységével. Bach szolgája órákon keresztül megrendülve nézte urának fájdalmas összeroppanását, de aztán mégis bátorságot vett, hogy megkérdezze, hogy miként tartsák meg a temetési szertartást. Bach fölemelte tenyerébe temetett fejét, szeme könnyes volt és szolgájának ezt felelte:

— Ezzel a kérdéssel fordulj a feleségemhez!..

Egy népszerű magyar író — akinek nevét, érthető okokból nem közöljük

Bemelegyek a főnökhöz és jelentem, hogy — nem végeztünk semmit.

— Hogy-hogy? — kérdi.

Dadogok valamit a páncéltoronyról, meg a sok rácsról. A főnök csak annyit mond:

— Kár...

És rögtön telefonál Blumenthalnak, hogy igazítsa el a dolgot.

Visszamegyek a penzióba.

Az ebédlőben csúnya jelenetek játszódnak le, mint mindig, ha rosszul sikerül a „vállalkozás“.

Szegény nők lesznek ilyenkor a villámhárítók.

Boldog vagyok, hogy Dolly nincs itt. Nem is hozom többé ide. Különben is, én még semmit sem meséltem el Dollynak a mi dolgainkról.

De most úgy szeretném kiönteni a szívemet!

Köszvényes fájdalomknál,
rheumatikus fájdalomknál, idegfájdalmaknál, fejfájásnál, izületi- és tagfájdalmaknál, valamint meghűléses betegségeknél gyorsan és biztosan hat a Togat. Orvosok ezrei ajánlják a Togat-t, tehát Ön is bizalommal vásárolhatja. Kérje kifejezetten a kiváló hatású Togat-t. Teljesen ártalmatlan. Minden gyógyszerárban P 1.60

— minden napját a legszabályosabb beosztás szerint éli. Meghatározott órákban dolgozik, eszik, sétál és mindennap pontosan ugyanabban a percben jelent meg legjobb barátjánál, egyórás látogatásra. A megszokottság annyira úrrá lett rajta, hogy egy este akkor is pontosan kopogtatott a rendes időben barátja lakásán — persze eredménytelenül, — amikor az, szegény, már nyolc nap óta a temetőben fektült...

Döntő jelentőségű családi események sokszor még olyan embereket is szórakoztató tesznek, akik sokéves diplomáciai gyakorlattal rendelkeznek. Egy francia államtitkár hivatalos volt ebédre miniszteréhez. Éppen a levest szolgálták fel. Az államtitkár megfizette, letette a kanalat és kijelentette: — Ez a leves élvezhetetlen!

Amikor észrevette a többiek meglepődését, magyarázatul hozzáfűzte:

— Igen, valóban rossz és ehetetlen! Kegyeskedjenek azonban megbocsátani. A feleségem ugyanis még mindig gyermekágyban fekszik és nem csoda, hogy ilyenkor feje tetején áll az egész háztartás!

Csak amikor aztán a miniszter felesége keserű gúnyjal, de mézes-mázos udvariassággal megjegyezte: úgy látszik, valóban teljesen otthon érzi magát, — csak akkor eszmélt rá az államtitkár, hogy miniszterének lakásán van és pedig vendégségben.

Az én falum ...

*Az én falum alföldi kis falu,
Házam benne virágos ablakú.
Kis kertemben sok szép virág nyílik,
Kalapomhoz piros szekfű illik.*

*A: én falum akácos kis falu,
Az utcája virágos illatú.
Itt születtem, büszke vagyok rája,
Szeretömnek piros az orcája.*

KISS ANTAL

Azt hiszem, hogy Dolly mégis tudja a valóságot. Vagy legalább is sejtí. Néha úgy néz reám, mintha sajnálna... Három héttel a börtönostrom után, egy este, megjelenik a Stanley-penzióban Joe. Nagyon lefogyott, karja gipszben. Eltörték a karját, az igaz, hogy már a mi látogatásunk előtt. Isaac Blumenthal azután egyszerűen, szépen kihozta a börtönből.

Hogy ilyen körülmények között mire volt jó a rohamunk? Ezt a kérdést nem vetettük fel. Meg akartuk mutatni a hatalmunkat és nagyon szép lett volna, ha sikerül. Visszakaptuk Joet, odaát több órát megebesítettünk, ez a mérleg. Azt hittük, hogy a főnök hamarosan bosszúhadjáratot indít.

Nem így történt. Sőt egyenesen megtiltotta, hogy a jövőben hasonló kiruccanásokra vetemedjünk. Valamikor nem ez lett volna a döntése. De ma, amikor Big Bill révén még a Városházán is az ő szava a döntő, felesleges az efféle demonstráció.

Alfonz véleménye is az volt, hogy álromantika, a század-eleji cowboy-szellem ugratott bennünket a börtön elleni ostromba.

— Azt hiszem, — mondta Alfonz éles hangon, — hogy ezeknek a mókáknak egyszersmindenkorra végük kell hogy legyen. De az ember mindig újra és újra csak azt tapasztalja, hogy nálatok, amerikaiaknál, egy dolgra sohasem szabad számítani. És ez a józan ész. Meglehetősen változatos banda vagytok, ahogy elnéztek benneteket, ti írek és angolok, levanteiak és mexikóiak és svédek. De éppen azért, mert annyiféle országból jöttetek, ezek a yankeek orrotoknál fogva vezetnek. Ez önmagában véve nem is volna olyan helytelen dolog, hiszen Amerikában vagyunk és az amerikai társadalmat saját fegyvereivel akarjuk megvérsé, amerikanizmussal, rendszerességgel. Én helyeslek is mindent, ami szaporábbá teszi a munkámat, mindent, amivel embervért lehet megtakarítani, mindent, ami pénzt hoz a házhoz. Hiszen nem járunk rosszul azzal, hogy a főnök a mellényzsebéből fizet ki bennünket, de nem érzem, hogy folt esnék gengszterbecsületünkön, ha rendes havfizetést kapnánk és hozzá természetesen havonként elszámolandó nyereségrészesedést is. Én, bevallom, nagy barátja vagyok Guzicknak és az ő könyvelőgépeinek. És nagy ellensége vagyok mindennek, aminek romantikus vadnyugatszága van. Mi nem vagyunk a társadalom oszlopai, de pojkák sem. Füttyülünk az úgynevezett tisztességes emberek véleményére, de mumusok sem akarunk lenni, akikkel kisgyerekeket ijesztgetnek.

Azon az estén, amikor Alfonzról ezeket a dolgokat hallottam, azt is megtudtam, hogy a főnök a következő napon New-Yorkba utazik és mi is vele megyünk. Ezen a héten nem voltam szolgálatban és így nem utaztam a főnökkel együtt New-Yorkba, de azért természetesen mégis ott kellett lennem, ahova a barátaim mentek, New-Yorkban. Jó szállóba szálltunk. Milyen más érzésekkel róttam most New-York utcáit, mint akkor, amikor elhagytam!

Csodálatosképpen az első feladat, amelynek megoldásában New-Yorkban részt vettem, a színházzal függött össze.

A főnök ugyanis ezidőszertig egy feltűnő szépségnek udvarolt, akinek Dorothy volt a neve. Főnökünk, kivételesen, ennek a nőnek minden szeszélyét teljesítette. Ennek két magyarázata lehet: vagy a boss volt nagyon szerelmes, vagy a nő volt nagyon becsúgyó és ügyes.

Hát a szép Dorothy bármennyire ügyes teremtés volt is, de szörnyen tehetségtelen. És mégis a fejébe vette, hogy színésznő lesz. Táncolni akart, pedig két — igaz, hogy formás — ballába volt. És énekes pacsirta akart lenni, pedig legfeljebb kornyikálni tudott. A boss mégis a fejébe vette, hogy Florence Ziegfeld, a híres revüigazgató egyik színházában és pedig főszerepben léptesse fel miss Dorothyt.

Ez meg is történt. De a szép Dorothy a newyorki „New Amsterdam” színpadán — szörnyen megbukott.

Ebbe azonban nem nyugodott bele. Addig mesterkedett, amíg a főnök megígérte, hogy elégtételt szerez. Különben is meg akarta mutatni Ziegfeldnek, hogy az ő véndecének — akármilyen tehetségtelen — sikert kell aratnia.

Szóval: Ziegfeldre vár most afféle „barátságos figyelmeztetés”, mint amelyet Nienciku kapott annak idején a chicagói kínai negyedben, vagy az építési vállalkozó, aki adós maradt a „biztosítási díj”-jal. Természetesen, színházról van szó, hát itt nem megy verre a figyelmeztetés.

— Hiszen csak színház! — mondta megvetően Conny, aki szintén velünk jött New-Yorkba.

Néhány hónappal előbb még felháborodva visszautasítottam volna ezt a ki-fejezést. Hiszen akkor még szent meggyőződésem volt, hogy a színház és minden, ami a színházzal összefügg, a legfontosabb dolog a világon.

Azóta már — más oldaláról ismertem meg az életet. És beláttam, hogy Connynak igaza van, amikor lenézi a színházat...

(Folyt. köv.)

OZOM CRÉM

szepelő, májfolt, pattanás, arcisztatlanságok ellen. Szépit, fiatalít. Próbátétele 80 fillér, nagy 1.80 előre fizetve. Utánvételt drágább. Rácz M. János gyógyszerár, Kiskunhalas.

Kertkultúra

IRJA:

SZILÁGYI JÓZSEF BUDAPESTI SZÉKESFŐVÁROS
KERTÉSZETI ALIGAZGATÓJA

A MAGYAR NŐK LAPJA
ÁLLANDÓ KERTÉSZETI
ROVATA

Juliusi teendők a szobanövényekkel. A forró nyári időszak alatt legfőbb gondot fordítsunk növényeink öntözésére. Legjobb az öntözést az esti órákban végezni, hogy a növények a hűvös éjszaka tartama alatt a nedvességet pótolhassák. Természetesen kivételen meg kell öntözni napközben is azokat a cserpeket, amelyek időközben kiszáradtak. Azok a cserpek szoktak előbb kiszáradni, amelyek vagy nagyon begyökeresedtek már, — ezeket okvetlenül ültessük át, — vagy azok, amelyek igen ki vannak téve a forró napsütésnek és nincsenek földbe süllyesztve. Az öntözővíz ne legyen meszes, mert ez foltot hagy a növények levelein, alkalmatlan öntözésre a kemény, salétromos kútvíz, vagy a gyárák szennyvizével telített folyóvíz is. Legjobb az esővíz és a lágy folyóvíz. Az öntözővíz hőmérsékleténél azt tartjuk szem előtt, hogy az mindig olyan hőfokú legyen, mint az a helyiség, ahol a növények el vannak helyezve. Ahol ezt megtehetjük, pl. szabadba helyeztünk növényeknél, öntözzük meg a növényeket hetenként egyszer hígított trágyalével, természetesen csakis a jól begyökeresedett növényeket szabad trágyalévezzni.

A nyári hónapokra helyezük szobanövényeinket árnyékos fák alá, hogy a tél gyötreimait itt a friss, szabad levegőn kiheverhessék.

Fordítsunk gondot arra is, hogy növényeinket a különféle évelők meg ne lepjék; a zöld-, gyapjas- és paizstetűket idejében mossuk le és időnként a levelekre rakódó port is permetezzük le.

A cserpekekben megtömődött földet kis fúcskával néha-néha lazítsuk fel, hogy a gyökerekhez ezzel is friss levegőt juttassunk és a növények földje meg ne savanyodjon. Jót tesz a növényeknek, ha ilyenkor kevés szaruforgácsot ássunk be a földjükbe.

Virágkerteszetben most van az ideje a különféle évelők és kétnyári növények vetésének. A nagyobb magvakokat, pl. Althea, Campanula, Cheiranthus, Delphinium, Dianthus, Viola tricolor stb. magvait vastagabban, míg a finom magvakokat, pl. a Bellis, Digitalis, Myosotis, Papaver, Primula stb. magvait vékonyan fedjük be.

Konyhakertben legfontosabb tennivaló ilyenkor a talaj tisztántartása, kapálás, gyomlálás. A száraz évszakban gondoskodjunk kellő öntözésről, ahogy éppen lehet: lapátalással, árszattal vagy másképpen. A paradicsomot időnként kötözzük fel, a fattyúhajtásokat távolítsuk el, s ha kell, előzetesen permetezzük meg 1%-os bordói lével. Most kell elvégezni a gumós zellernek és a tormának oldalgyökér-eltávolítását is. A jövő évi magszükségletünkre anyanövényeket jelöljünk ki, az érőkről (reték, petrezselyem, borsó, kalarábé, kömény, káposzták, stb.) a magot idejében gyűjtjük be. A jövő évre szükséges trágya-

ról is most gondoskodjunk és azt kellően raktározzuk. Lejermelt borsó, tavaszi saláta, gyenge hagyma stb. ágycainkat télikáposzta, karfiol stb. ültetjük be, de vethetünk még, hogy mindig legyen friss terményünk, bokorbabot, borsót, céklát, csemegetengerit, endiviát, escariol-salátát, fűrtös uborkát, korai kelt, korai kalarábét.

Gyümölcsösben. Az alma, körte gyümölcsritkítását befejezzük. Természetesen mindig elsősorban a feregfúrta, hibás gyümölcsrel kezdjük s ha még szükséges, csak akkor vesszük le az egészséges gyümölcsöt, amit ilyenkor már rétesalmának, pároltgyümölcsnek értékesíthetünk. A gyümölcsritkítást főképpen az alak-, bokr- és középtörzsű fákra, ezekből is az értékes fajtákra végezzük, ha elsőrendű, szép alakú, nagy gyümölcsöket őhajunk termelni. Alakfaink nyári zöldmetszését folytatjuk. Most már a másodrendű hajtások visszacsapásán van a sor, ezeket 4—5 levél fölött, míg ha ez is kihajtana, akkor a hónap végén, vagy majd augusztusban 2—3 levélre vágjuk vissza. Ilyenkor kezdjük a szamóca szaporítását, leszedjük az indák növénykét egy-egy ujnyira indával és 10—20 cm távolságra ültetve elszaporítjuk, szalmával vagy rövid trágyával árnyékoljuk. A letermelt töveket bőségesen öntözzük, kapáljuk, feltrágyazzuk, hogy jövőre ismét jó termő

erőben legyenek, ezzel biztosítjuk a következő évi számóra termésünket. A visszafagyott ágrészeket (dió, gesztenye) eltávolítjuk. Terméssel megrakott fákat alátámasztunk. A gyümölcs-szállító ládákat előkészítjük. Gyümölcs-szedést és értékesítésről gondoskodunk. A csomagolást ellenőrizzük. Molyfogó köteleket és öveket 8—10 naponként leszedjük; elégetjük és másikkal pótoljuk. Kiakasztjuk a darázsfogó üvegeinket. Lötétűt irtunk. Levéltetves fáinkat permetezzük. Őszibarackot és kajsziarackot arzén készítménnyel nem szabad permetezni. A gyomoró-bokrok felesleges hajtásait eltávolíthatjuk. A kapálást és gyomirtást elvégeztetjük.

Kertészeti tanács.

«Vidéki előfizetőnek.» Látatlanban nehéz egy ügyet megítélni és nehéz tanácsot adni. A nikotinpermetezés, ha szakszerűen, fél vagy 1 ezrelékben használjuk, a növénynek nem árt. A nikotinkeverékhez alkalmazott káliszappan azonban igen gyakran olyan erős, hogy a növény leveleit megperzseli. Ez az eset valószínű. Az is lehet, hogy az erős permetlé nagy mennyiségben jutott a levelek hónaljába és utána nem öblítették le. Ha 1—2 növényről van szó, legcélszerűbb a tetves növényeket puha ronggyal, vagy szivaccsal lemosni. Ennél is ügyelni kell, hogy a leveleket ne nagyon dörzsöljük, mert megsérülnek.

Virágos
dívanygárna

Beszerezhető
a MUL. kézi-
munkaboltjában

Háztartás

Rovatvezető: ifj. székasi Sacellary Györgyné

Csirke krémleves. Egy nagyobb csirkét bőven zöldségeve puhára megfőzzük. Ha a csirke puha, a mellhúsát leszedjük (esetleg a két combjához is, ha több személyre készítjük a levest). Szitán áttörljük és lábába téve, feleresztjük a csirke levéllel. Nagyon vékony vajszáránást készítünk, belekeverjük az elkészített levesbe és egyenkint 2—3 tojás sárgáját keverjük hozzá. Csészében forrón tálaljuk.

Tüdőomlett levesbe. Tetszészerinti mennyiségű tüdőt sósvízben megfőzzük, azután átdaráljuk és sóval, petrezselyem zöldjével, reszelt hagymával, kevés vajon puhára pároljuk. Híg palacsintaszíjat készítünk a személyekhez mérten, belekeverjük a darált tüdőpépet és 3—4 palacsintát sütünk belőle. Ha megsült, metélnék felvágjuk és húsleveshez adjuk.

Rakott rostélyos. Rostélyoszeleteket jól kiverve, beszóva, egyenkint lisztben megforgatva, forró zsírral sárgára sütünk. A külső szeleteket egy másik nagyobb lábasban egymásra rakjuk. A zsírral, amiben a rostélyos sült, karikára vágott 1 nagyobb sárgarépát, 1 fehérrépát, 1 nagy fej vöröshagymát teszünk és fél óráig pároljuk. ¼ liter vizet öntünk rá, egyet forraljuk és ráöntjük a másik lábosban lévő félig sült rostélyosokra. Kevés pirospaprikával meghintjük és addig pároljuk kevés víz hozzáadásával, míg a hús teljesen puha. Zöldpaprikát és paradicsomot is adhatunk bele 1—1 darabot felaprítva. Tálalás előtt 10 perccel 3 deci jó tejfölt öntünk rá és azután tálaljuk.

Borjómájjal töltött burgonya. 35 dkg. borjómáját kevés zsíron, vagy vajon megpirítunk, azután kétszer ledaráljuk és szitán áttörljük. 1 kg. burgonyát meghámozzunk és megfőzzük. Ha a burgonya megfőtt, szitára rakjuk, hogy a víz jól lecspegjen róla. A burgonyákat hosszában kettévágjuk, belsejüket kikotorjuk, szitán áttörljük és hozzákeverjük sóval és törött borssal a májhoz. A kivájt burgonyákat megtöltjük a májkeverékkel és zsírral kikent tűzálló tálba tesszük. 2—3 deci tejfellel és pár kanál zsírral vagy vajjal leöntjük és 15 percig forró sütőben sütjük.

Tejfelles kelkáposzta. A kelkáposztát megmosva négybe vágjuk és sósvízben megfőzzük, szitára téve a vizet lecspeg-tetjük róla. Tűzálló edényben vagy kis lábosban kevés vajat felolvasztunk és belerakunk egy sor kelkáposztát, vajdarabkákat s 1—2 evőkanál jó tejfellt, ezt ismételtjük, míg a lábos megtelik. Tetejére bőven vajat és tejfellt teszünk és kevés szitált morzsát. Főtt sonkakockákat vagy füstölt szalonnadarabkákat is lehet közérakni.

Finom spárgafőzelék. A megtisztított spárgákat feldaraboljuk, édeskés sósvízben puhára főzzük. Világos vajas rántást készítünk, feleresztjük kevés spárgalevél, levesszük a tűzről, 2—3 tojás sárgáját keverünk el gyorsan benne, bele-tesszük a spárgadarabkákat és annyi tejet vagy tejszínt öntünk rá, hogy izlésünknek megfelelő sűrűségű legyen a főzelék. Visszatesszük a tűzhelyre és átmelegítjük: ha tálalás előtt nagyon sűrűnek találjuk, a spárga levéllel hígítjuk. **Francia zöldbab készítése.** A megtisztított, egészben hagyott zöldbabot sósvíz-

ben megfőzzük, szitára téve lecsurgatjuk és azután tűzálló edénybe rétegesen lerakjuk. A tál aljára vajdarabokat teszünk, rá a babot, kevés tejfellel soronként megöntözzük és vajdarabokat teszünk rá. A legfelső sor tejfel, vaj és szitált morzsa legyen. Lehet közbe darált, főtt, füstölt sonkát is tenni. Hús percig forró sütőben sütjük.

Káposztaszület sülve. Fél kiló kelkáposztát finomra megvágunk, kevés vajban, 2 dkg reszelt hagymával puhára pároljuk, levéve a tűzről, 2 egész tojást, só, törött borst és 3 dkg morzsát keverünk bele, fél pohár pecsenyelével jól elkeverjük és szeleteket formálunk belőle. Lisztbe forgatva vajban pirosra sütjük. Olvasztott vajjal tálaljuk.

Paradiesomos borjú- vagy sertésszelet. Előre beszózott húszeleteket forgassunk meg lisztben és süssünk meg forró zsírral mindkét oldalukon szép pirosra. Ha friss paradicsom van, akkor 1—2 nagyobb paradicsomot szétörve, a húsrá tesszük, kissé megsózzuk, borsozzuk és 15 percig fedő alatt pároljuk. Sósvízben főtt burgonyával tálaljuk.

Tésztareceptek

Püspökkenyér. 3 egész tojást jól elkeverünk 15 dkg cukorral, mikor jó habos, hozzáadunk lassan 15 dkg lisztet, kevés citromlevét és reszelt héját, 3 dkg mazsolát, 1½ dkg finomra vágott citromadót, 5 dkg vágott mandulát, 3 dkg birsalmát, kevés darabokra vágott csokoládét, befőttet és 10 dkg vajat. Az egészet jól összekeverjük, lisztezett formában sütjük és ha kész, vaniliás cukorral meghintjük.

Cseresznyés eszokoládés lepény. 14 dkg vajat, 14 dkg porcukorral habosra keverünk, hozzáadunk 4 tojás sárgáját, 1 dkg olvasztott csokoládét, 7 dkg lisztet és a 4 tojás keményre vert habját. A keverék felét tortaformába öntjük és cseresznyét szórunk bele, de lehet meggyet is, aki azt jobban kedveli. A keverék másik felét ráöntjük és így sütjük meg, de nem szabad kiszáritani. Ha megsült a torta, cukorral meghintve adjuk fel. Ezt lepényalakban is készíthetjük.

Hölgyeim! Le a kötötűvel!

Itt a XX-ik század szenzációja, a szab. „Rapid” két kötökészítők. Munkája kézmunka. Minden kézi minta köthető. Néhány óra alatt készíthet magának pullovert, blúzát, vagy ruhát. Kezelése egyszerű. Ára P. 35.— Kérje 13. ismertetőt. Áruforgalmi Kft., IV., Sütő-utca 2, lélemelet 3.

Sárgadinnye fagyalattal töltve. Kisebbsajta jó sárgadinnyéket kettévágunk, a magját eltávolítjuk és jégre tesszük. Tálaláskor tetszés szerinti fagyalattal megtöltjük, kevés rummal és tetszészerinti likőrrel megöntözve. Minden fél dinnyét kis üveg-tálcáskán adunk fel.

Oléso pogácsa. 50 dkg zsíros tepertőhöz 75 dkg lisztet és 2 dkg élesztőt veszünk. Az élesztőt 4 evőkanál tejben, 4 evőkanál cukorral kelesztjük. A megdarált tepertőt, ha nem eléggé sós, megsózzuk és a lisztből 2 jó marékkal kés segítségével desz-

A férfi azelőtt elkerülte őt, de a leány most már ODO-RO-NO-t használ.

Ha egy nő nem törődik azzal, hogy izzad, soha sem fogja egy férfi őszinte odaadását megszerezni magának. Ezt minden okos asszony tudja s ezért ODO-RO-NO-t használ. Az ODO-RO-NO-t egy orvos találta fel. Ma már ott tartunk, hogy az amerikai ODO-RO-NO-palack minden toiletté-asztalkán megtalálható.

Két fajta ODO-RO-NO kapható.

(REGULAR) általános használatra.

(INSTANT) az érzékeny bőrhöz.

ODO-RO-NO

meggátolja az izzadást.

Magyarországi vezérképviselet.

Mihály Ottó, «Miopharma» Budapest, VI.

kán összedolgozzuk. A megmaradt lisztet szintén megdolgozzuk és beletesszük a megkelt élesztőt. Friss hideg vízzel rétestész-tánál sokkal higabb tésztát készítünk, jól kidolgozzuk, de közben a kezünket állandóan hideg vízbe mártjuk. Ha sima a tészta, kinyújtjuk és belefektetjük a tepertőt, összehajtogatjuk, egy órán át pihentetjük, negyedóránként mindig vékonyabbra nyújtjuk és hajtogatjuk a tésztát. Egy óra után tetszés szerinti vastagságúra nyújtjuk és jó forró sütőben sütjük. Ugyanezt készíthetjük finomabbra is kétfélegesen is. Akkor a víz helyett jó tejfelt használunk és 3 tojás sárgáját keverjük bele.

Előfizetőink tésztareceptjei

Anizskenyér. Husz dkg cukrot 4 tojás-sárgával kikeverünk, adunk bele 2 dkg apróra vágott citromadót, 2 dkg kukorizott narancshéjat, kis kanál anizsmagot egészben, 10 dkg lisztet és a 4 tojás habját. Hosszúkács formában sütjük, ujnyin szélesen szeleteljük. **Vaskuti Erzsébet Diós felvágott.** Tíz tojásárgát 25 dkg porcukorral, kis vaniliával kikeverünk. Hozzáadunk a 10 tojás habját, 25 dkg darált diót és öt csapott kanál lisztet.

Leányának tökéletes kiképzését biztosítja a dr. NEVELŐ INTEZET: gyakorlati nevelés (1 év). Diploma. 2. Ruhá- és anyagtervezés (1 év). 3. Idegennyelvű továbbképzés. 4. Zene, sportok. 5. Háztartás, varrás, iparművészet. 6. Előkészítés tanév. Prospektus. Budapest, VI., Buloyvszky-utca

Förstner-féle „BULYOVSZKY-UTCAI LEÁNY-NEVELŐ INTEZET” gyakorlati nevelés (1 év). Bentrakók, bejárók. 1. Titkárnőképző (1 év). Idegennyelvű továbbképzés. 4. Zene, sportok. az összes iskolai típusokban. Harmincharmadik 10. Telefon: 115-693.

ÉTREND

1939 július hó 11-től 1939 július hó 20-ig

KEDD	
11	EBÉD: burgonyaleves, paradicsomos sertéskaraj, párolt rizs, cseresznye piskóta-lepény. VACSORA: veő tojással, saláta, cukrozott ribizli.
Rk. I. Pius pápa Pr. Lili	
SZERDA	
12	EBÉD: zöldségleves, sajtos csótfésza, uborkasaláta, csokoládés kitoló fánk. VACSORA: rakott zöldbab, gyümölcs.
Rk. Gualbert J. Pr. Izabella	
CSÜTÖRTÖK	
13	EBÉD: sóskafeles, töltött borjúmelle, tejfőles burgonya-főzelék, öntött saláta, kikevert ribizli krém. VACSORA: juhtúrós galuska, saláta, gyümölcs.
Rk. Anaklét p. Pr. Jenő	
PÉNTEK	
14	EBÉD: hideg ribizli leves, rántott tőkszeletek mártással, rakott tészta. VACSORA: zöldborsós rántotta, saláta, gyümölcs.
Rk. Bonaventura Pr. Eörs	
SZOMBAT	
15	EBÉD: zöldborsó leves, töltött tök, petrezselymes burgonya, vanília kiflik. VACSORA: paprikás borjúfej, tarhonya, ribizli-szelet.
Rk. Henrik es. Pr. Henrik	
VASÁRNAP	
16	EBÉD: becsinált leves, túzdel borjúszült, vagy rántott csirke, gombás rizs, kovászos uborka, sült burgonya, meggyes lepény. VACSORA: délről hideg sült, tejszó uborkasaláta, sajt, zöldpaprika, gyümölcs.
Rk. Kárm. B. A. Pr. Valter	
HÉTFŐ	
17	EBÉD: hamis gulyásleves, vagy kaporelves, rántott sertésborda, zöldbab főzelék, túros gombóc. VACSORA: túzdel borjúmáj, rizs, lincsi torta.
Rk. Elek hv. Pr. Elek	
KEDD	
18	EBÉD: meggyleves, sült csirke, tökfőzelék, barack pombólában VACSORA: sonkás vagy velős palaesinta, sajt mártás, fagyalt.
Rk. Kamil hv. Pr. Frigyes	
SZERDA	
19	EBÉD: gombaleves, vagdalt húsgöngyös, káposzta káposzta, egyszínű tészta. VACSORA: meleg füstölt oldalas, délről főzelék, sárga barack.
Rk. P. Sz. Vince Pr. Emília	
CSÜTÖRTÖK	
20	EBÉD: zöldbab leves, párolt felszeletek, salátafőzelék, ribizlis buktá. VACSORA: paprikás gombapörkölt, petrezselymes rizs, délről buktá sütőben felmelegítve és csokoládé-öntettel leöntve.
Rk. Jeromos hv. Pr. Illés	

Kikent, lisztezett tepsiben sütjük, ha kihűlt, tetejét rumos mázzal vonjuk be. *Máz:* 35 dkg porcukor rummal és vízrel középsűrűre kikeverünk s egyenletesen rákenjük a tészta. Száradás előtt vágjuk négyzetekre, így nem törik s a négyzetek tetejét fél diókkal díszíthetjük. Nagyon kiadós. *Vaskuti Erzsébet Oroszkrem magyoroval.* Minden szemlére 1 tojássárgát és 2 dkg cukrot számítunk. Ezt együtt habosra kikeverjük. Adunk hozzá 6 szemlére számítva 10 dkg pirított, őrlött magyoro és 6 kanál rumot. Ezt jól összekeverjük és talpas

poharakat félig megtöltünk vele. Tetejére vanília, kissé cukros tejszínhabot teszünk. A tejszínhab tetejére tehetünk egy-egy szem cukrozott cseresznyét, ribizkeocsonyát vagy birsalmasajtot. Jégre állítjuk. Piskótát nem adunk hozzá. *Vaskuti Erzsébet*

Befőzés

Sárgabarack eltevése. *Dzsem.* Megmossuk a barackot, kimagozzuk, lemérjük és minden kilóra 70 dkg cukrot veszünk. Cseréplásban a barackot apró darabokra vágjuk, ráöntjük a por- vagy kristálycukrot és letakarva 24 óráig állni hagyjuk. Másnap felteszük a tűzre, a forrástól számítva 20 percig főzzük, levszük a tűzről és 25 percig keverjük, hogy a habját elveszítse. Üvegekbe töltjük, leköltjük, 20–25 percig gőzöljük és csak 5–6 óra múlva vesszük ki a lábosból, ha már teljesen hideg és állítjuk az éleškamrába. Nagyon szép világosszínű lesz és olyan aromás, mint a frissen szedett barack.

Friss dinnye-kompót. Gyengén ecetes vízben megfőzzük a nem egészen érett, tetszés szerinti darabokra felvágott dinnyét. Ha puhára főtt, szitára téve, lecsurgatjuk róla a vizet. Nagyon sűrű szirupot készítünk és beletesszük a dinnyedarabokat, valamint tetszés szerinti citromkarikákat és vaniliát. Ha már üvegesedni kezd, tálra öntjük és lehűtve tároljuk.

Tök cukorban. Jól megtisztított tököt tetszés szerinti formákra kivágunk. Gyenge ecetes vízben kifőzzük, hideg vízbe kiszedjük, szitán lecsurgatva megmérjük. Amennyi súlyú a tök, annyi cukorból sűrű szirupot készítünk vaniliával és citromlével ízesítve. Ha a szirup jó sűrű és forr, beletesszük a tökdarabokat, egyszer felforraljuk és félretesszük. 2 napon keresztül mindig kiszedve a tököt, a szirupot felfőzzük, bedobjuk a tököt és félretesszük. Harmadik nap a tököt üvegekbe tesszük, ráöntjük a forró szirupot és leköltjük, 10–12 percig gőzöljük. Ha több üveggel teszünk el, akkor egy részének a szirupját megfesthetjük bretonnal (piros, ártalmatlan festékkel), télen tortákat, apró süteményeket díszíthetünk vele.

Aranyalma cukorban. Szép aranyalmákat forró vízbe teszünk és amíg a víz forni kezd, benne hagyjuk. Mikor azt látjuk, hogy a külső hélytájszerű héja lejön, hámozó késsel lefejjük róla és hideg vízben lemoszuk. Még egypár vízben lemoszuk és szitára rakjuk, hogy a víz jól lecspegjen. 1 kg cukorból sűrű szirupot készítünk, belerakjuk az almákat, egyszer forraljuk, megázva, hogy az almák ne repedjenek meg. Levéve a tűzhelyről, 24 óráig hűlni hagyjuk. Másnap az almákat üvegekbe rakjuk, a levét rászűrjük és a forrástól számítva 20 percig gőzöljük.

Ringló-szilva. Nem teljesen érett, de azért szép, fejlett, ép, zöldszínű ringlót veszünk, megmossuk, megtörölgetjük és lemérjük és varrótüvel megszurkáljuk, hogy héja a fővésben ne szakadozzon fel. Gyengén savanykás ecetes vizet főzzük fel és a ringlót főzzük meg benne. Ha sok a gyümölcs, két-három részben is főzhetjük. Mikor a víz fő, a gyümölcsöt beletesszük és ha újból felfőtt, azonnal kiszedjük hideg vízbe és onnan szitára rakjuk. Mire mind kifőtt, amennyi súlyú volt a gyümölcs, annyi cukrot veszünk és minden ½ kg cukorhoz egy vizespohár vizet adva, főzzük a cukrot 10–15 per-

cig egy megfelelő nagyságú lábosban. Ekkor tegyük bele az összes gyümölcsöt és míg egyszer felforr, hagyjuk benne. Majd szedjük ki egy mély tálba és a szirupot főzzük tovább 10–15 percig. Ha kissé lehűlt, öntsük a gyümölcsre és hagyjuk így másnapig. Másnap újból szűrjük le, főzzük 10–15 percig és újból öntsük rá a gyümölcsre. Ha szükséges, ismételjük meg egy párszor és végül kanállal egyenként rakjuk üvegekbe, öntsük rá a szirupot, tetejére tegyünk egy csipetnyi szalicilt és légmentesen kössük le. És rendez helyére eltehetjük.

Citromkörte. Szép sárga, de nem túlérett citromkörteit veszünk s egészen hagyva, szárálva, meghámozzuk, azután késsel megfűstöljük, több vízben jól megmoszuk és szitán megszikasztjuk. Rakjuk üvegekbe és tehetünk közé egy-két vékony szelet citromot, amit a magvától és a héjától megtisztítottunk. Ez igen jó ízt ad a körtenek. Sziruppal feltöltjük, egy kis szalicilt teszünk reá, légmentesen leköltjük és gőzben 15 percig főzzük.

Gyümölcs- és jam-eltevésnél nélkülözhetetlen a kitűnően bevált

„Chinoín-szalicil“

mely a befőtteket és jameket a megromlástól megóvja. Nagyon gazdaságos az 5 és 10 grammos publikumsomagolású Chinoín-szalicil. — Mindenütt kapható.

Egres (pöszméte) mártásnak télire. Éretlen, zöld pöszmétéit veszünk, megtisztítjuk, megmossuk, aztán tiszta ruha között jól szárítjuk le, vagyis a vízből szedjük ki egy terített abroszra. Ha jól megszáradt, üvegekbe rakjuk be, rázogassuk le és hőlgyapapírral légmentesen kössük le. Az így elkészített üvegeket gőzben kifőzzük és a rendez módon járunk el vele. **Szemes zöldborsó.** Frissen kifejtett, szép fiatal szemes zöldborsót vegyítsünk össze literenként 30 dkg finoman darált sóval, rakjuk üvegekbe, tetejére is még egy kis réteg sót teszünk és kössük le azonnal, tegyük kamrába hideg, száraz helyre. Használat előtt a sótol jól átassuk ki.

Szamóca. Nem kell megmosni, csak jól kiválogatni a szép és teljesen egészséges zemeket. Üvegekbe rakjuk, kissé megázjuk, a kész szirupot ráöntjük, szalicilt teszünk tetejére, leköltjük és gőzben 60 percig kifőzzük. A kifőzés után letakarjuk s ha langyosra hűlt, a vízből kivesszük, hogy ne puhuljon tovább.

Málna. A kiválogatott málnát lemérjük és ugyanannyi súlyú cukrot teszünk hozzá. Kilónként 4 deci vízzel főzzük 10–15 percig sűrű szirupra. Ekkor a málnát beletesszük és forraljuk fel; kavnari nem szabad, csak ráogatni kell s mikor a gyümölcs a levét kiadta, azonnal levszük, szitára öntjük, alája tálal helyezünk, hogy a lé belesugrojon, kavnari vagy rázni nem szabad. Ha jól lecsurgott, a szitán maradt gyümölcsöt elhasználhatjuk lekvárnak és a levét újból főni teszünk és 15 percig főzve és folyton kavargatva, kissé sűrűre főzzük, üvegekbe töltjük, leköltjük és gőzben kifőzzük. Az így főzött gyümölcslevek igen szépek és jók. Így készíthünk ribizli, eper, szeder, meggy, som és almazselét is.

Beretvás pasztilla fejfájás ellen

SZERENESZTŐI

Hervadó élet. Túlságosan sötét pesszimizmusról tanuskodni jellegje. Ne utasítsa el, ne háirtsa el magától a reménység biztatását, amit azok nyújtanak, akik nem csak bíznak gyógyulásában, hanem bizonyosak is benne. Én is velük hiszem és akarom, higgye maga is, kislány, hogy rövidesen, sokkal előbb, mint gondolja, újból kivirul sápadt arca és megszűnik minden fájsága, mert egészséges lesz. Természetesen magának is akarnia kell a gyógyulást és szigorúan betartani annak a drága, jó doktor bácsinak a rendelkezéseit, amiket előír. Megnyugtathatom, nem üres vigasztalás és biztatás gyógyulását remélő hitem. Megbizonyosodtam a levelében leírt tünetek jóindulatáról. Mert ugyanazokat tudtam meg egyik orvosismerősimtől a gyógyulás jeléről, mint amit orvosa mondott magának. Tehát nem üres hitegetés és reménységkeltés csak, hanem a legbiztosabb pozitívum. A kételkedő, borongós gondolatokat őrizz el a fejből és ne számolgassa türelmetlenül az órákat és napokat, mert annál hosszabbnak tűnnek. Engedje át magát a gyógyulás biztos tudatának, mert ez viszi közelebb a gyógyuláshoz. A betegség nyomasztó, lehangoló érzése alól egyedül a hit diadalmas árja, ami át kell sugározzon gondolatán, szabadíthatja fel. A lélekből áradó mosoly előzi a kételkedés és bizonytalanság rémítő árnyait, a komor gondolatokat, amikben a betegség csirái, mint melegágyban, tanyáznak. Az élet szerete, talán még akkor is visszaadná az életnek ha nem egy olyan nagyhírű, nagytudású orvos állana mellette. De ha a reménység időnként meg is fogyatkozna, nem homályosodhat el és nem enyhészhet el egészen, mert az életerő diadalmaskodik a lélekben és az élete új virágai teljes pompában kibontják szirmukat. Felgyógyulásában bizó hittel üdvözlöm. Örülnek, ha jobbulásáról is hírt adna.

MARIANNE. Hálásak vagyunk kedves, őszinte soraiért. Szívvel kívánjuk, hogy szomorúságán mielőbb áthatoljon az élet derüje, aranyos napsugara és újból olyan vidám, boldog tudjon lenni, mint volt. Nagyon sajnálom, hogy az események elgyöngítették akaraterjét és képtelen érzelmi fölé kerülni. A cinikus lelkiismeretlen szerelmi játék összetörte az életét és a szomorú fnalé után mégis megható naivitással visszavárja. Nem hiheti, hogy van ekkora gonoszság, amely mindent ígér és semmit nem vált be. Szédületes felete mélység tátony lelkiismereti előtt, amelybe nem tud belenézni, mert attól fél, hogy valami olyan szörnyű lát, ami kétségbeejti. Nem a rossz, hanem a szép emlékek őrizzék el az álmot szeméről s a kegyetlen valóságot tartja alomnak. Nem tudja megtagadni az emberi jószágban való hitét. A szerelem extázisában egy pillanatra felrévült előtte fiatal élete szörnyű összeomlásának a valósága. Talán jobb lett volna, ha tisztán lát és fenntartással fogadja a gyanús és inkább a gundagságának, mint személyének szóló ömlengő szerelmi vallomását. A családós olyan meglepetésszerűen érte, hogy a ká-

bulatból nehezen tér magához. Csak azt érzi, hogy szerencsétlen, nagyon szerencsétlen. A lecke túlkemény, túligazságtalan, de most már nem tehet egyebet, túl kell ezen is esni. A fővárosban nem ritkák ezek a számtól, uri mezbe öltözött szerelmi szédelgők, akik lelkiismeretfurdalás nélkül udvarolnak s ha nem sikerül behálózni szerelmi partnerüket, fűtyürészve állnak félre és más partner után vetik magukat. Ha a csalódásból magához tér, a fájdalmas tapasztalás megtanítja, hogy a szerelmes szavakban csak akkor lehet hinni, ha azok őszinték és olyan férfiakról hallja, akinek előbb jellembeli értékeit ismerte meg. A történetek természetes reakciója, hogy egyidőre tartózkodni fog az ilyen ismeretsegektől s főként a hasonló „dendiktől”. Az idegenkedő érzése is megszűnik, mert amennyire természetes az most, annyira természetellenes volna később. Jót tenne Önnek, ha magány helyett új környezetbe kerülhetne. Új arcok, új térség megnyugtató. Semmi kifogásunk nincs az ellen, hogy a Felvidékre menjen a nyáron. Abban a kedves környezetben lepartan lelkeről a szomorúság láncs s utána jót nyugtókodva felébred, szebb, boldogabb válóságra.

A Bulyovszky-utcai leánynevelő intézetben titkárnőképző egyéves diploma. Ruhában anyagtervezés. Idegennyelvű továbbképzés és diplomára való előkészítés. Továbbképző, zene és sportok. Egész és fél bentlakók, bejárók. Prospektus. Budapest, VI., Bulyovszky-utca 10. Telefon: 115–6193.

Dr. S. I-né. Elmények csodás szép virágai bontakoznak ki a lelkéből. Lehet-e meghatóbb érzés, mint szerető szívűnek lenni a szeretetlenség között? Tiszta sugár fénykévéjében fürdik és fürdetti meg azokat, akik közelében élnek. Nem reagál a rosszindulatú rokonság fátyolozott célzásaira. Őket is meg akarja tanítani a jószágra, az áldozatoságra, a szeretetből fakadó áldás megismerésére. A mult tanulásgaiból hozza fel a példákat, amelyeket szinte kivétel nélkül ma is alkalmazhat. Nem azt kérdi, hogy lehet-e még segíteni, lehet-e javítani szándékkal hatni, hanem a közönyösség ellenére kitarja a szívét. Egyetlen visszhang a legmélyebb örömmel tölti el, ami felemeli és új szándékkal gazdagítja a lelkét. A napról-napra súlyosbodó élet komor hátterre könnyel fátyolozója a szemét, de éppen ez hat rá memé: óként, hogy megsokszorozza segíteni vágyását. A terv nagyszerű. A népművészet fellendítése, ha megfelelő ambícióval és hozzáértéssel nyúlnak hozzá, értékes segítséi lehetőséget, kenyeret ad. A háziszöttesekből kedves nyári ruhák készíthetők. Néhány kész darab elhelyezésével meg kell ismertetni a közönséget, hogy milyen lehetőséget rejt a hölgyek ruházatkódásában a háziszöttek finom, népművészeti mintája és kitűnő, tartós szinte elpusztíthatatlan anyaga. Lelkesedéssel köszöntjük ezirányú tervét is.

**Gyors
lebarnuláshoz**

NIVEA

GYÓGYÍRT KERESŐ. Gondoljon arra, hogy három évig nagyon boldog volt és ennek a boldogságnak az illata elegendő, hogy édességgel töltsen meg az egész életét. Ami aztán következett, arról Ön nem tehet. Mintha valami idegen erő szakította volna szét a szerelmüket összetartó selyemszálat. Vágytól és gyűrelemtől megkínzott teste külön is szenved a betegség fájdalomtól. De akármilyen kemény és súlyos is a kereszt, amelynek hordozása a sors által elrendeltetett, hinnie kell, hogy a Mindenható leveszi válláról. Tudom, hogy könnytől fátyolos szemmel nézi a sors kegyetlenségét, de meggyőgyul mindkét sebe és újra szép lesz ez a világ.

Nem értem. Őszintén örülünk, hogy sok más olvasónkkal együtt el van ragadtatva lapunktól. Igen, ez a mi világunk. Tükör, amelyben annak arcát látja meg, aki a lap szellemét irányítja. Az örök probléma: a szerelem, Önnel is jelentkezett és olyan kérdésekkel nyugtalanítja, amelyekre nincs felelet. De nem is sürgős a válasz, még csak tizenhét éves. Ráér a házasság gondolatával foglalkozni. Amíg a döntő „igen”-re sor kerül, nagyon sokszor módosíthat, korigáljuk véleményünket a szerelemtől, későbbi megismerés alapján. Egy fiatal leány életének legérdekesebb és legszebb fejezete a tizennyolctól kezdődő szakasz, amely eltart pár évig. Nem vesztít semmit akkor sem, ha a szerelemből nem lesz házasság. Szép emlékként marad meg az emlékezetében. Majd minden fiatal leány őriz ilyen emléket a szívében. Bárhogy meghat bennünket is a szerelem romantikája, de igazat kell adjunk a fiúnak, aki realitásabban gondolkodik és még nem mer olyan ígérteket tenni, amelynek a beváltási időpontjában sem biztos. Afelől azonban bizonyos lehet, ha nem szeretné, nem keresné a társaságát. Ha Ön is szívesen fogadja, egyelőre kapcsolja ki a házasság gondolatát. Beláthatja, hogy nem nyilatkozhat. Ha bekövetkezne az az eset, hogy jön valaki, aki megkéri, akkor — ha barátságuk még tart — őszintén megmondja neki és meg tudja magatartásából: számíthat-e rá, vagy sem. Akkor végleg tisztázódik a kérdés: van-e olyan erős érzés szerelmük, hogy elbírja a házasság tényét. Megnyugtattuk, hogy a há-

**Nagymosás kifőzés nélkül
HYPO fehérítővel**

szereti Önt és nem a szabadságát félti, hanem egyikik számára sem érkezett el az idő, hogy komoly választ adhassanak egymásnak. Ne csináljon gondot magának ebből a problémából, ráér két-három év múlva foglalkozni vele, de akkor sem mint problémával, legfeljebb azért, mert akít szeret, olyan nagyon szereti, hogy a boldogság beteljesülése minden vágya. Örülünk, hogy nem „boldogtalan” s inkább csak azért írt, mert meg akart győződni, Önnek, vagy a fitúnak van-e igazsága. Tudjuk, nem fog haragudni, hogy neki adtunk igazat s Önnek azt ajánljuk, hogy várjon.

NORTHAM. A nők túlnyomó részének reggel annyira sietős a dolga, hogy képtelenek kellő időt fordítani az egészség- és szépségápolásra. Az önmagukra adó nők tudják, hogy egy bizonyos izzadás elleni folyadéknak hetenként egyszeri vagy kétszeri használata teljes garancia arra, hogy az izzadás kellemetlenségeit elhárítsák. A hónaljat száraz állapotban tartja s megátálja annak a nedvnek a keletkezését, amely beivódik a ruhába s amelynek eltávolítása úgyszólván ki van zárva. Nem probléma többé az izzadástól való szabadulás. A legújabb szagmentesítő krémek olyan sajátossággal rendelkeznek, hogy egy-egy alkalmazás után enyhén és biztonságosan elválik az izzadás keletkezését 2–3 napra. A legújabb krém nem zsíros és foltot nem hagyó kombináció, amelyet férfiak is alkalmazhatnak. Ezt az izzadáselleni szert mindenki vihethi és feltűnés nélkül használhatja. Rendszeresen kell használni, mert csak az állandó koncentráció eredményez teljes sikert. Megemlítjük, hogy az angoloknál valóságos jelszó, az „*Odor? O no!*”, magyarul: „Szagok? O, nem!” A magyar hölgyek a modern higiénia minden célszerű újítását szintén magukévá teszik.

PROBLÉMA. *Levele egy kicsit megdöbbenített. Az idegek nem egészen kiegyensúlyozott állapotba nemcsak a túlságos érzékenységben nyilatkozik meg, hanem a tehetetlenségben is. A szerelemről amit ír, mind elhiszük. Szenved, mert problémád nem egyszerű. Igaza van, a szenvedést súlyosbítja, hogy olyan valakit szeretted meg, aki ugyan viszont szereti, de nem bízik érzésük tartósságában. A férfi túljózan, túlhiggadt. Ismeri, túl van az érzések játékán. Vállalja a lemondást. Bágyadt szentimentalizmussal lehunyja szemét a szerelem ígéretei előtt. Forró, fiatal szíve ajándékát soknak, túlsoknak találja, amit nem tudna hasonlóval viszonzni. Lemondása olaj a tűzre, de arra gondol, hogy a leggyönyörűbb boldogító ígéret sem mentheti meg a megsemmisüléstől, ha a közöttek tönkötök évek szakadéka mélybebeek lesznek. Az ész jóansága elcsitítja a szenvedélyt is, főként, ha valaki már az öszeb jár. Az öszenk is van fénye, de a melege már nem hoz új virágot, nem termel gyümölcsöt. Ne hajszolja bele magát erőszakkal a boldogtalanságba. Ne keresse az alkalmat a találkozásra, sőt amennyire feltűnés nélkül teheti, kerülje is el. Ha lehet, utazzon el hosszabb időre. Most nagyon jót tenne a kikapcsolás. Tudom, nehéz elviselni, hogy akít szeret, az fél ettől a szerelemtől, nem bízik benne. De ne erre gondoljon, hanem arra, hogy neki lehet igazsága. Ó nem tudná boldogítani és ez tartja vissza, hogy magához kösse az életét. Az Ön szereleme lehet boldogítóan izgalmas, de keservesen megbűnhődhetne, ha erőszakolná. Mi is úgy látjuk, hogy ismerősének a saját szempontjából szintén igazsága van: nagy felelősséggel jár a ház-*

ság s ő mint agglegény, aki bizony már a delelő árnyékában lépdek, új életet kezdni nem mer. Előjön az idő, amikor megérti jobban őt és hálás lesz mostani magatartásáért.

Lapunk folyó évi első félévi bekötési táblája már megrendelhető kiadói hivatalunkban. Ára 2 pengő. Az összeg előre bekenkendő. Postafordultával portómentesen küldjük.

B. I. Köszönöm kedves sorait, a verseket, lelkének üzenetét. Köszönöm a szelíd, meleg érzést, a simogató szavakat, melyeket Önök sugallmaznak az írónak, aki hálás, hogy a szívén átszűrűt gondolatait a szívükbe fogadják. Kimondhatatlan boldog érzésem mélyül el bennem a tudat, hogy mint szerkesztő is úgy tölthetem be hivatásomat, hogy azért a lap olvasói részéről külön-külön is a szeretet és elismerés jutalmában részesülök. Verseit elolvastam. Kommentár nélkül, soron kívül — örmőszerezésül — hozom. Küldetek ebből a számból a megadott címekre. Szeretném, ha az előfizetőtábor Önhöz hasonló intelligenciájú, lelkes előfizetőkkel gyarapodna. Mentől intelligensebb az olvasó, annál könnyebb az író és a szerkesztő feladata. A többi versek között is találtam lapom szellemének megfelelő s amennyire a rendelkezésemre álló rengeteg versnagyt megengedi, időnként visszaterék ezeknek közlésére. Örülök, hogy személyesen is megismerhetem és megköszönhetem lapomat kitüntető szeretetét.

Mint a „*Magyar Nők Lapja*”-nak régi és hű leányolvasója, én is szeretnék hozzászólni a felvetett kérdéshez, hogy „*mit szerettek és kerestek a férfiben?*” Azok közé a lányok közé tartozom, aki bár külsőleg a legmodernebbnek látzom, ha közelebről megismernek, az a véleményem rólam, hogy túlszerény vagyok. Én úgy érzem, hogy az életben bárhol is jól tudom magam érezni és egyformán tudok gyönyörködni úgy a természetes, mint a mesterséges szépségekben. Kint a tanyán a fűben ülve órákhozatt elnézni az ezernyi fűszálat... és a nagyvárosok csillogó márványtermeiben is fellátalom magam... ennek dacára mégsem tudtam az életemet még senkire sem kötni, mert lelki igényeim vannak és vajjon a mai modern világban van-e férfi, aki ezt ki tudja élegetni? Még az eddigi ismerőseim közül senkiben sem találtam meg, mert mihely találmányok közelebről megismertem, mindajárt elfordultam. Mit kerestek és szeretnék megtalálni egy férfiben, akiben tökéletet látnék? Az a férfi, akibe az életemet hozzá tudnám fűzni egy életre: legyen műveltt, minden érdekjelje, ne legyen egyoldalú, komolygondolkodású és mégis jókedélyű, akivel az élet rögs útjait mindig együtt járjuk, mert nincs borzalmasabb látvány, mint az, ha a házastársaknak külön-külön útjaik vannak. Szeresse hivatását és hűen töltse is be, legyen erőszakos és öntudatos, de hozzám mindig gyöngéd. Kedvelje a művészetet és a társaságot, de legjobban az otthonában érezze magát, amit együtt, a saját izlésünk és kedvünk szerint rendezünk be. A külsejére nézve legyen csinos, pedáns, de a világrét se hiú, mert nincs visszataszítóbb látvány, mint a cíomázkodó férfi. Ilyen tulajdonságokkal kell rendelkeznie az én jövődöbelimnek, hiszen tudom, hogy én nem rendkívülit kívánok, csak olyan élettársat, akivel egy egész életen keresztül boldog tudnék lenni. Mert akkor inkább jobb egyedül, mint egy rossz házasságban sanyódni.

„*Tavasz.*“

ZS. J.-NÉ, NAGYKANIZSA. Nem tudok emberibb érzést elképzelnem, mint azt, ha valakinek a lelke mindig kész a szépség, jószág, öröm befogadására s ennek a Valakinek örömet szerezhetek. Ebben az örmőszerezési vágyban egy kis egyéni ünzés is rejlik: a boldogság valósága, a lélek megtermékenyülése által. Engedje meg, hogy a meggyőződés erejével tagadjam a „*tétlenségre kárhoztatás*” tényletét. Az Ön nagyszerűen működő szellemi frissesége, gyors, színes gondolatai, amiből kizérzem az alkotás becsavagát, nem merülhet el nyomtalanul, meddőn. A fizikum erőtlensége nem csökkentheti a lélek erejét. Akinek a lelke úgy tele van az élet pozitívásával, a szavakba formálás adottságával, annak színes meséket susognak a szél szárnyain hintázó lombok, a perc öröme élvező lépkek üléletétől megámorosodott virágok és minden-minden, aminek élet a neve. Írja meg czekek a lelkeiben rejtőzködő meséket és küldje ei nekem. Kicsi olvasóink, hálásak lesznek a mesélő néinek és mi is.

Volt-e gyermekszobája? Röviden: nem volt. És a szülőknek sem volt. Tapintatlan, gorma viselkedése, alantasaival való bánásmódja ezt bizonyítja. A gyermekszoba a szülői nevelésről ad bizonyítványt, amit nem tagadhat le, mert mélyebben gyökeredzik benne, mint hogy az iskola változtathatót volna rajta. Aki nem tud uralkodni idegen, gondolatain, annak minden gesztusa megdondolatlanságot áru el. Egész életén mint árnyék vonul keresztül és le nem tehető teherként nehezíti rá, mert az ilyen ember tökéletesen meg van elégedve magával. Milyen más lehetne a belső és külső élete, ha a durvaságot lecsiszolná, fegyelmézn gondolatait, cenzurálná szavait, mielőtt kimondaná. Hogyan lehetne hibáira figyelmeztetni? — kérdi Ön. Sajnos, felnött embert még a legközelebbi családtagok sem „nevelhetnek”, ha ő nem ismeri fel és nem igyekszik leküzdeni.

A MUL KÉZIMUNKABOLTJA (VI, Térézkörút 6) rendkívül olcsó, finom és szép kézimunkával díszített akció-terítőket, akcióhuzatgarnitúrákat és konyhagarnitúrákat hoz forgalomba, melyekre felhívjuk lapunk olvasói szíves figyelmét. Ezek az akciódarabok finom anyagból, izléses művészi hímzéssel készülnek, egyetlen otthonban sem nélkülözhetőek. Az akció-ár olyan kedvezményes, hogy a beszerzés nem okoz nagy megerhelést. Ha azonban az egyösszegben való fizetés mégis nehézséget jelentene, megvásárolható havi részletfizetés mellett is készpénzfizetés árért. Részletfizetés mellett az akciódarabok utólagosan, a teljes ár kifizetése után vehetők át, vagy postán küldi a MUL Kézimunkaboltja. Pénzt takarít meg és örömit szerez mindenki magának, aki az akciódarabokat megvásárolja!

Kíváncsi kislány. Türelmetlenségét megértjük és természetesnek találjuk. Megnyugtathatjuk, hogy az ügy fontosságához mérten jártunk el és a levelet a legközelebbi postával továbbítottuk. Ezzel a mi szerepünk befejezett nyert.

Mit szerettek a nőben? Válasz a Magyar Nők Lapja 1939. évi április 20-i számában hasonló cím alatt közölt hozzászólásra. Van-e ilyen lány a világon? Nos, van. Bizonyára több is, csak talán eddig rossz

helyen kereste. Mert ha egy kis komolyság van egy lánynak, nem „várja el”, hogy udvaroljanak neki, vagy leboruljanak szépsége előtt. Elég a lánynak, ha tudja és érzi, hogy a férfinak többet jelent minden más lánynál és becsüli őt. S ha a szimpátia, vagy szeretet, amit a férfi a lány iránt érez s aminek a kifejezésére száz és száz — más szemében talán jelentéktelen — mód van, a szeretet nemcsak a külsőnek szól, hanem meglátja a férfi a lány belső értékeit is, nem fog elolvadni a lány a boldogságtól, hanem nagyon fog örülni s nagyon fogja szeretni a férfit, sőt egész biztosan igyekezni fog, hogy lelki értékeit, amiket a férfi benne nagyrabecsül, minél jobban fejlessze, csiszolja, hogy még több örömet szerezhesen a szeretett férfinak. S az csak természetes, hogy külsőségekben is az ő ízléséhez igyekszik alkalmazkodni, hiszen azért nő. Ha a férfi a festett ajkakat szereti, miért ne festené be az ajkait s ha a férfi kívánja, hogy egy szem püder se legyen a bőrén, miért ne szerezné meg neki ezt az örömet? És nem hiszem, hogy nem lenne olyan lány a világon, aki nem állna meg dobogó szívvel egy rügyező bokor, fa előtt, aki nem szívna csukott szemmel magába az eketől szántott föld finom tavaszi illatát, aki nem tudna gyönyörködni a zöldelő s virágtól tarka rétbén, aki el tudna menni a nyári melegben izzó gabonaföldek mellett anélkül, hogy hálaimát ne rebegne, amiért ilyen szépet teremtet az Isten s nem küldené boldog fohászáat az ég felé fent a magasban kicsi szíve boldog himnuszát zengő pacsirtával. Nem hiszem, hogy lenne olyan lány, aki nem könyökölné ki örömmel az ablakon nyári este, hogy hallja a békák szerenádját. S hol van az a lány, aki nem tudna gyönyörködni az ősi erdő lombhullásában, a sok-sok szebbnél-szebb színi falevélben? Egyszóval, hol van olyan lány, aki nem tud gyönyörködni a természet száz és száz apró csodájában, aki nem tud alkalmazkodni a férfi kívánságaihoz? Nyitott szemmel járok én is a világban s eddig az volt a tapasztalatom, hogy a férfiak szimpátiának találják az ilyen nőket, kis libának s nekik nem ez kell. Joggal kérdezhetem tehát én is, hol van egy férfi, egy igazi, erős férfi, aki a nőhöz tisztelettel közelodik s aki nemcsak anyagi előnyöket keres, hanem tud ideálisan szeretni? Hol van ilyen férfi?

E. Ilona.

★

Nagy érdeklődéssel figyelem mindig nagybecsű lapjának szerkesztői üzeneteit. A Magyar Nők Lapja 1939. május 20-i számában így olvastam a „Mit szeretek a nőben” cím alatt fölvetett problémához a hozzászólást. Erre az értékes hozzászólásra szeretnék néhány szóval válaszolni. A mélyen tisztelt Hozzászóló legvégül felteszi a kérdést, hogy van-e olyan modern, komoly lány a világon, aki az idealista férfi lelki igényeit kielégítheti?! Egyszerűen az a válaszom erre, hogy van, nem egy s kettő, hanem sok! Csak körül kellene egy kicsit nézniük az idealista férfiaknak, keresniük kellene elsősorban a lelket, hogy meglássák, igenis vannak olyan idealista lányok is, akik elég intelligensen ahhoz, hogy a természet, művészet szépségeit értékelhessék, ebben társai lehessenek a komoly férfinak. Nem vetik meg az élet szépségeit s mindenben megtalálják az arany középutat, szeretik a komoly mun-

kát, de szívesen szórakoznak, táncolnak a maga idejében. Az ilyen lányok azonban szerények, nem hivalkodnak s éppen ezért nem is veszik őket észre, vagy ha kissé megismerik komolyságukat, a mélyen tisztelt férfiak — tisztelet a kivételnek — hamar kimondják az ítéletet; unalmas, hideg, nem érdemes velem foglalkozni. Ezek a lányok azonban komolyságuknál fogva ilyesim hamar túlélik magukat, mert számukra mindennél többet ér a lelki harmóniája és inkább lesznek unalmasak másoknál, minthogy a természetükkel ellenkező, túlmóderneket fölvéve próbálják meg az érvényesülést. Tehát vannak komoly, de amellett vidám, modern lányok, csak keresni kell őket és főképp kitartóan küzdeni kell értük, mert nem hódíthatók meg egykönnyen!

„Egy okleveles tanítónő.”

Szőke asszony. Az emberi élet sokféle titka között az is egyik megfjejtethetlen titok, hogy vannak emberek, akik életük egész tartama alatt csak egyszer szeretnek s ha elvesztik szerelmük tárgyát, velepusztul az érzésük is, míg mások az érzések kakaifóniáját hordozzák magukban és ebben a zűrzavarban elkallódik legtisztább érzésük. Nagyságos Asszony csodálkozással és némi kis megdöbbenéssel konstataulta magán, hogy rövid házassága után, ami férje elhalálózásával megszünt, új érzés született lelkében, pedig azt hitte, hogy a halál letarolta összes érzéseit. Ugy is van. A halál fagyos lehellete mindig rázumarásodik az igaz érzésekre és van úgy, hogy örök időre megdermed alatta az élet legesodásabb titka, de van úgy is, hogy az élet törvénye: két szív egymáshoz való vonzódása szétöri a jégkerget és új virágzásba borul a halottnak hitt éle. Ne döbbsentse meg Nagyságos Asszonyt az új érzése. Gondoljon erre az ismétlődő rejtelyme, ami olyan titokzatosá teszi életét, amit hiába kutat, ami után hiába tapogatózik, fennakad magán a gondolon és csak lelkével szárnyalhat fel abba a földfeletti életbe, amelynek csodás misztériumát észsel fel nem foghatjuk. Aki csak a szemével lát és a fülvél hall, annak a lelke üres sivatag, mert a föld nem nyújthat olyan szépségeket és értéket, ami az életföltölti vágyat kielégíthetné. Fogadja Nagyságos Asszony új érzését szomorúsága, fájdalma megváltásául. A lélek ajándéka, folytatása annak az érzésnek, mely úgy hitte: megszakadt.

Veronika. Ha valami szép, magasban szárnyaló dolgot olvassuk, az az érzésünk, hogy a mi gondolatunkat írta meg az író s hogy a nyomtatásban megjelent szavak olyanok, mintha a mi lelkünkől bugyborékkoltak volna föl. Soha máskor nincs meg ez az érzésünk, csak ha a tökéletes-ség síkját érintő gondolatokra hasonló hanggal rezonál egy másik ember lelke. A költészet birodalmába jószándékkal, akaratlanul nem lehet bejutni. A magasabbrendűséget megértő lélek felfogja, megérti a szárnyaló gondolatot, de utól nem éri. Ez a tragikum a költészet világát elhivatottság nélkül keresőknek, mert a taja sem halk, sem erőszakos döngölést nem nyílik ki. Aki meg akarná tanulni, az sohasem lehet mester, csak a mester utánzója. Ám ezért senki nem mondhatja tartalmatlannak az életét, mert a legesodáltosabb alkotások megértésének titkát

kivétel nélkül mindnyájan magunkban hordozzuk s a tökéletesség után vágyódó szikra parányi csillag bent parázslis lelkünkben. Ez a szikra néha lángra is lobban és fölrepülne a csodák régióiba, de mielőtt ezt a világot elérné, tüze kialszik. Tudjunk örülni azoknak a rendkívüli szépségeknek, amelyeknek közvetítésére egyesek választáltak. Mintha a legbőlcsebb akarat egyenként használt volna fel erre a célra. A legtitokzatosabb üzenet nem azért bizatott egyesekre, hogy megtartsák maguknak, hanem hogy leírják, szobrot véssenek belőle, vázsonra fessék.

Tanácsot kérnek

Pesti urileány vagyok és megkérem kedves olvasótársnőmet, ki tudna ajánlani ismerősei köréből Németországban családót, aki hajlandó lenne elvállalni, míg a nyelvet elsajátítanám és családtagként kezelnének. Vizsonzásul segítenék a háztartásban és jól varrok. Leveleket „Németül tanulni vágyó” jelígre szerkesztőségbe kérek.

Sok kedves asszonytársamnak probléma a nyári hovatuzás. Én júliusban tizenegyedikeszer utazom Máriazellbe. A Hotel Feichleggerben a teljes elsőrendű panzió naponta 6 márka. Szívesen állók rendelkezésére annak, aki velem akar jönni. Gyönyörű hely és más vallásúak is felkeresik. Leveleket „Ny. alezredesné” jelígre szerkesztőségbe kérek.

Hegyes vidéken lakó keresztény olvasótársnőim közül ki látna szívesen szerény igényű fiatal tisztviselőnt 2—3 heti nyaralásra. Vizsonzásképpen ugyanannyi időre szívesen látنام vendégül alföldi fürdővárosban. Szíves választ „Debrecen” jelígre kiadóba kérek.

Postamesternő olvasótársnőim közül ki volna szíves gyakorlatra elfogadni 18 éves, négy középiskolát végzett leányomat. Szó perzsazonyeget, háztartásban segít, kézimunkázik. Ajánlatokat feltételekkel „Postás” jelígre kiadóba kérem.

APRÓHIRDETESEK

Ezen rovatban közlendő hirdetés szavanként 10 fillér. Vastagabb betűkkel szedett első szó díja 30 fillér. Tíz szóan aluli szöveg hirdetési díja 1 pengő 50 fill. Jelígs hirdetésekre érkező levelek továbbítására hirdetési díjjal egyidejűleg külön 1 pengő utalandó át. Állást kereső hirdetések szavanként 10 fillér. A hirdetés díja előre beküldendő.

Rövid fektek gyakorlatzongora kettőszáz, külföldi négy száz, valódi Bisenorder ötszáz pengő. Garantiált, jó karban. Zongorák, pianinók feltűnő olcsón, tisztviselőknek előlegnélküli legcélszerűbb részletre. Rákóczi-út ötven, Zongoraterem, Erzsébet-körút sarok.

Női szabóság, plüss-üzem, mestervizsga, Kalocsay, Corvin-tér 1. Telefon: 167—478.

Zongorát vagy pianinót azonnali készpénzfizetésért sürgősen vennék. Telefon: 139—503. Zongoraterem.

Budapestre érkezőknek „Uri otthon!” nyujtok napi 2 pengőtől. Hajduné ny. MÁV főintéző neje. Erzsébet-körút 2. III. 19., Emke-ház. Lít. Telefon: 132—900.

Eladó Parádafürdőn 207 négy-szögletes villatelek összes közművekkel, Villasarban, a strandfürdő mögött. Érdeklődni lehet Tobias igazgatónál. Budapest, Thokly-út 74 sz., vagy Parádafürdőn, Tobias-villa cimen.

Gyermek nyári örmé: „Reménység” nevelőotthon, Budakeszi. Telefon: 164—547, 33-as mellék-állomás. Prospektus.

Zongorák, pianók előleghűtli, hűszenés részlete 350 pengőfő, legolcsóbban Fenyéző zongoratermben, Erzsébet-körút szonhat. **Bérgongorák** csoda olcsón!

Csilárüdü egész évben nyitva. Gyönyörű hegyvidék, kényelmes kastélyszobák, zart folyók, prima kósi, olcsó panzió. Prospektus. Csilárüdü, Mátrásöllös.

Z ALOGJEGYERT, ékszerért, fogaranyért, szőnyegert sok pénz fizetek. Baross ékszerház, VIII., Baross-utca 83. szám. Telefonáljon 134—770.

Fonyód Bélatelepen kétszobás, komfortos villa, zart verandával, terrasszal, mosókonyhával, pin-cével, villany, vízvezetékkel, furdjóggal, készizőtes gyümölcsös virágos kerttel eladó. Cim: dr. Rác Béla, Fonyód-Bélatelep.

Budapeste érkező úri személyeknek szép, kényelmes lakásomban 2 pengőért megszállás. Főjegyzőné, Orczy-út 40. I. 10.

Párizsban évekg vezetőlállásban levő szabász méltányosan vállal nőruhákat, kosztümöket. Höflinger, Kecskemélt-ú. 4.

Videkről Budapestre feljövő leányok lakást kaphatnak a főváros központjában fekvő családii jellegh Budapesti Reformatus Léányintézményekben. (IX., Ferenc-körút 12, III. em. és IX., Gönczy Pál-ú. 6, III. em.) Ugyanott átutazó hölgyek számára olcsó lakás (ágynemvel) P 1.50, anélkül P 1.—). Érdeklődni lehet fenti címeken. Telefon: 382—029 és 184—244.

MIMOZA világhírű csafolőségű analízis kézből. írásból és fényképről. Személyes részvétel nem szükséges. Meglepően tárja fel az élet minden titkát. Megállapítja a tiszta valóságnak meg-felének. Pontos szilésítési és személyi adatokat kér sajátkezdő írásból levélben. Válaszbellyeg csatolandó. Cim: Pécs, Szent Vince-út 50.

Keresek jobb családából árvát, fiatal özvegyt 30-ig, ki 2 személyes 3 szoba, hallos, modern háztartásomb ellátja. Mosónév nem, nagytakarításra segítsék. Fizetés megegyezés szerint. Szeretetteljes bánásmód. Levelet-kiadólivalat továbbít. „Othont keresek” jelleg alatt.

Keresek önálló perfect gyermekápolónőt 8 éves fiúcska mellé. Estelge pihénésre vágyó női július—augusztus hónapokra, ki kellemes nyaralásért a gyermek gondozását vállalja. Csakis hozzáértő, gyermekszerető, egészséges, lelkiismeretes nő ajánlatát kérem. Jurkovich János m. kir. erdőtanácsos, Rozsnyó, Gómör m. Andrassy út 910.

Üzveg házivarrónő ajánlókész nyaralókba. 4 P. G. R. Budapest, Üllői-út 34. földsz. 7.

Jakab Margit kozmetikája VIII., József-körút 52. Telefon: 17—798. Boda-kávéház felett. Szépségápolási szerszám, különösen szép olctíváltósza. Szépségápolószerek, kitűnő hatású ráncsimító vitaminos krém Széklühd vidékre is. Díjtalan tanácsadás válaszbellyeggel. Tanítványt elsőrangú kiképzéssel felveszek. Kerestény cég.

Mátrásöllösön ósparkban, kúriában fizetővendégeknek fozadók. Pormentes levegő, strand, olcsó ár. Nagyné.

3 éves kisfiúnk mollé keresek azonnalra jóvaló magyar nevetőnt, aki perieket német, Puszán lakunk. Kisbértől kocsin egy felőrára. Könnyebb házmunkában is segítené kell. Fényképpel és fizetés megjelölésével kérek ajánlatot. „Kisbér—Nádasd-puszta” jellegével ellátott leveleket kiadóba kérek.

Strancfürdő közepbe levő magányos házámban (Imaház u. 4.) 2 szoba, furdőszoza használati kiadó. Leveletet Farkas Lajosné, Esztergom, Budapesti-utca 2. sz. alá kérek.

Uri megaléteszt biztosító üzletház Pestkörnyéki vilányegyházban, nagyforgalmú útnál tizenölezerért, országváltás miatt eladó. Leveletet „Készpénz” jellegre kiadóba.

TANÁCSADÁS megjelhetési, lelki és családi problémákban, bármilyen természetű dolgaiban, társadalmi és társasági szokásokban, izéses és helyyrelvőli ölközökésben, háztartási kérdésekben, jövdelembecsesztásban, családi és egyéb ünnepek, fekt rendezésében, tapasztalatokkal rendelkező társaságbeli uriaszony írómólti. Általános művelési levelezésre is alkalmat nyujtok. — Küldjön egy pengő hetven fillért bélyegekekben, címmel ellátott, felbélyezett válaszboríték kiéretében „TANÁCSADÓ”, Újpest 1. Postafiók 27. címre.

Sopron vagy Kőszeg vidékéről alkalmaznék németül szépen beszélő, 16 éven felüli leányt 10 éves kisleányomb mellé. Háziteendőkg végzésében segídeknie kell. Fizetés megegyezés szerint. Családtagként tekintjük. B. Károlyné, Makó, Állomás-ért 5.

KÉZIMUNKALEIRÁS

4. OLDALON: Színes himzésű terítő. Fehér féllérvásvonból készítjük 140x140 cm. méretben. Előrajzolja P 9.50. Himzéséhez jól mosható színes gyöngyfonalat használunk szép virágszínekben, dekája 30 fill. A terítőhöz kb. 20 dkg szükséges. Szürtsablonya P 2.50. Hozott anyagra előrajzolja P 1.50. Megrendelhető más méretben is.

6. OLDALON: Modern terítőkészék. Angolos terítéshez használjuk. A nagyobb terítő mérete 60x60 cm. Előrajzolja fehér floridász anyagra P 1.60. A kisebb terítők (tányeralátélt) 35x35 cm. méretben előrajzolja darabonként 60 fillér. Kidalgozásához gyöngyfonalat dekája 30 fillér. Szürtsablonya a nagyobb terítőkhöz 80 f., a kisebb 40 f.

11. OLDALON: Himzett dísterítő. Színes indanthren pamutvásvonból készítjük, kék, zöld, frész vagy sárga színben. Himzéséhez gyöngyfonalat használunk, az alapszínhez megfelelő színárnyalatban. Előrajzolja 70x70 cm. méretben P 1.80. Szürtsablonya 80 fillér. Hozott anyagra előrajzolja 60 fillér.

13. OLDALON: Díszes ágypárna. Cspikszövet, tüllhímzés és varrottécsipke kombinációval készítjük. Szélén levő fodrozás finom tüllből készült. Összedállításához aszúrbe-tet használunk. A párnához szükséges összes anyag, az előrajzolt tüllrészt, cspikszövet, varrottécsipke vászonra, hozzá szükséges szalagok, aszúrbe-tet, fodorhoz és lét-laphoz tüll, valamint a himzőanyag, összesen P 18.50. A varrottécsipkéhez szükséges vászonminta és hozzávaló szalagok P 3.50. Teljesen készen a párna, tollal töltve, színes klottbéléssel P 45.—

14. OLDALON: Tüll függöny. Himzéssel és szálbehúzással készítjük. Középvastagszálú ekrűszínű tüllből. Aljára befejezésül 15 cm. széles, sodrott rojtot teszünk. A függöny szélessége 150 cm., hossza rojttal együtt 260 cm. Ára előrajzolja P 16.—. Himzéséhez

és a szálbehúzásához ekrű gyöngyfonalat használunk 3-as és 5-ös vastagságban. A virág és levelek széleit 1-es számú gyöngyfonnal kontúrozjuk. Gyöngyfonalat dkg 28 fillér. 15 cm. széles rojt métere P 1.25. A minta szürtsablonya P 3.—. Megrendelhető más méretben is, melyről külön árajánlatlalt szolgálunk.

15. OLDALON: Rátétes tüll tálcakendők. A szegletes méretű 40x60 cm. előrajzolja a tüllrátéttel együtt P 2.80. Az oval mérete 40x50 cm. Előrajzolja P 2.50. Szürtsablonya darabonként P 1.—. Hozott anyagra előrajzolja darabonként 60 fillér. Megrendelhető teljesen készen is.

18. OLDALON: Riselői zsúrkoosi takaró. Fehér aranyecokor pamutvásvonból készítjük 50x70 cm. méretben. Előrajzolja P 1.40. Szürtsablonya 80 fillér. Hozott anyagra előrajzolja 60 fillér. Himzéséhez 1 nagy motring himzőfonál 36 fillér.

19. OLDALON: Oltárcsipke. Varrott (klüni) csipke 50 cm. szélességben. Készítése egyszerű, mert a szalagokat és összedolgozásához szükséges pikkózsínőrt készen vesszük. A csipke rajzát molinó vászonra rajzoltatjuk elő, erre a szalagokat ráfe-celjük és a pikkózsínőrral összedolgozzuk. Amikor a munka elkészült, kissé nedvesen átvasaljuk és az anyagról lefejítjük. 1 méter molinó rajz P 2.50. Szalagok métere 16 fillértől 36 fillérig. Pikkózsínőrt métere 4 fillér. Szürtsablonya P 3.—. Rendelésnél a munkát megkezdjük.

CÍMLAP, HÁTSÓ KÜLSŐ OLDAL: Ovalis asztalterítő. Jöminőségű vastagszálú kendervásvonból készítjük, 5-ös számú gyöngyfonnal bronz árnyalatban. Mérete 90x140 cm. Ára előrajzolja P 6.50. Gyöngyfonalat dkg 30 fillér. Szürtsablonya P 2.50. Hozott anyagra előrajzolja P 1.50. Szélére horgolt csipkét vagy készen vett klöpli csipkét teszünk.

A MUL KÉZIMUNKABOLTJÁNAK (VI. TERÉZ-KRT. 6) ÁRAJÁNLTATA

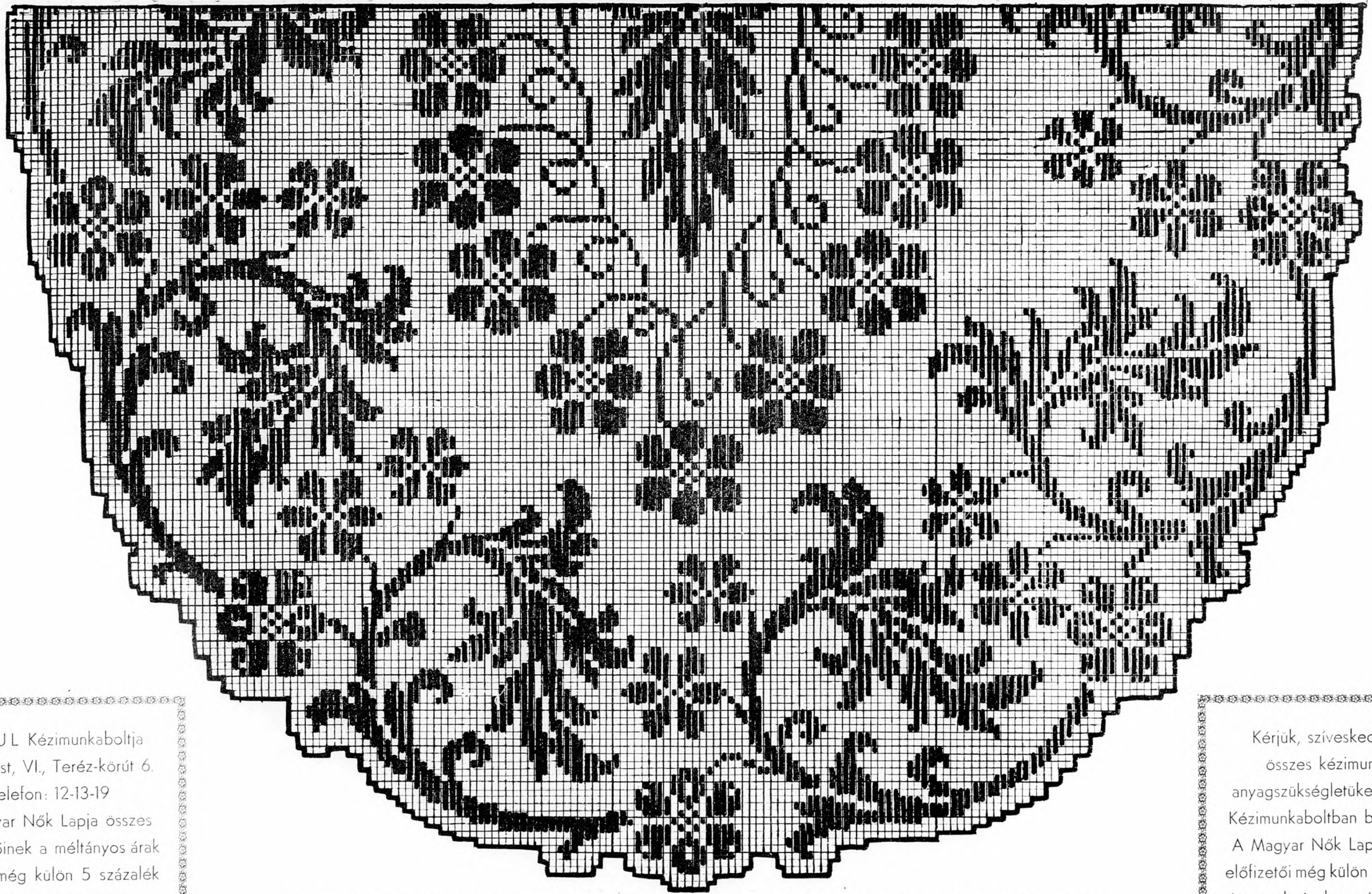
Gyermek-napozó fehér vagy színes pamutvásvonból, szép kézimunka díszítéssel	P
2—3 évesnek	3.80
Leányka lavale ruhácska 3—4 évesnek	8.—, 6.50
Leányka himzett magyaros ruhácska	4.50, 5.—
Női napozó és short szép fazonban, kézimunka díszítéssel	10.—, 12.—
Női strandtáska kézimunkával díszítve	4.50
Strandpárna kézimunkával díszítve, gyapottal töltve	1.50
Kerti asztal- és uszonnaterítő 6 szalvettával, kézi himzéssel	12.—
Géppel himzett madeira milió szép mintákban	7.—
Frottir törülköző, jó minőségben	2.80, 3.80, 4.80, 5.50
Frottir furdőlepedő	17.—
Klöplicsipke 6, 8, 10 méteres végekben	—40, —7.5, 1.75
Festett gobelinpárna szép virágos vagy modern mintákban	—80, 1.—, 1.20, 1.50
Festett kelim párnalap, szép mintákban	2.—, 2.20, 2.60
Festett kelim falvédő 80x170 cm. méretben	12.—
Aranyecokor pamutvásvon fehér 80 cm. széles métere	1.50
Aranyecokor pamutvásvon fehér 90 cm. széles métere	1.75
Aranyecokor pamutvásvon fehér 180 cm. széles métere	4.10
Aranyecokor, színes, 80 cm. széles 1.92, 180 cm. széles	5.50
Előrajzolt tálcakendő, szép mintákban, fehér vagy színes alapon	—30, —40, —50
Előrajzolt pamutvásvon-miló, madeira vagy színes himzésintával	1.90
Gyapjufonál csipkeruha készítéshez, dekája	—20
Gyapjufonál kosztüm készítéshez, dekája	—36
Gyapjufonál furdőruha kötéshez, dekája	—36
Indanthren függönyanyag, szép virágos vagy pettyes minta, 150 cm. széles, m.-re	5.80
Cspikszövet, 180 cm. széles, métere	6.40
Gitteranyag, 180 cm. széles, métere	5.50
Cspikszövet, 300 cm. széles, métere	7.50, 8.20
Indanthren gitteranyag, sárga színben, 300 cm. széles, métere	10.50
Szürtsablonek olcsó árban.	
Kézimunkák, függönyanyagok, tüllök, klölipanyagok nagy választékban, olcsó árban.	

Felölös szerkesztő és kiadó: PAPP JENŐ.

Kéziratokat, klijéket, fényképeket nem adunk vissza és nem őrzünk meg. A lap cikkeinek és képeinek átvétele és leközlése tilos. A Magyar Nők Lapján nyoma: a Hungaria Hirlapnyomda R. T. Budapest, V., Vilmos császár-út 34. szám. 1936.39. Felelős: vitéz BANO LEHEL.

A Magyar Nők Lapja 1939. évi július havi kézimunkamelléklete

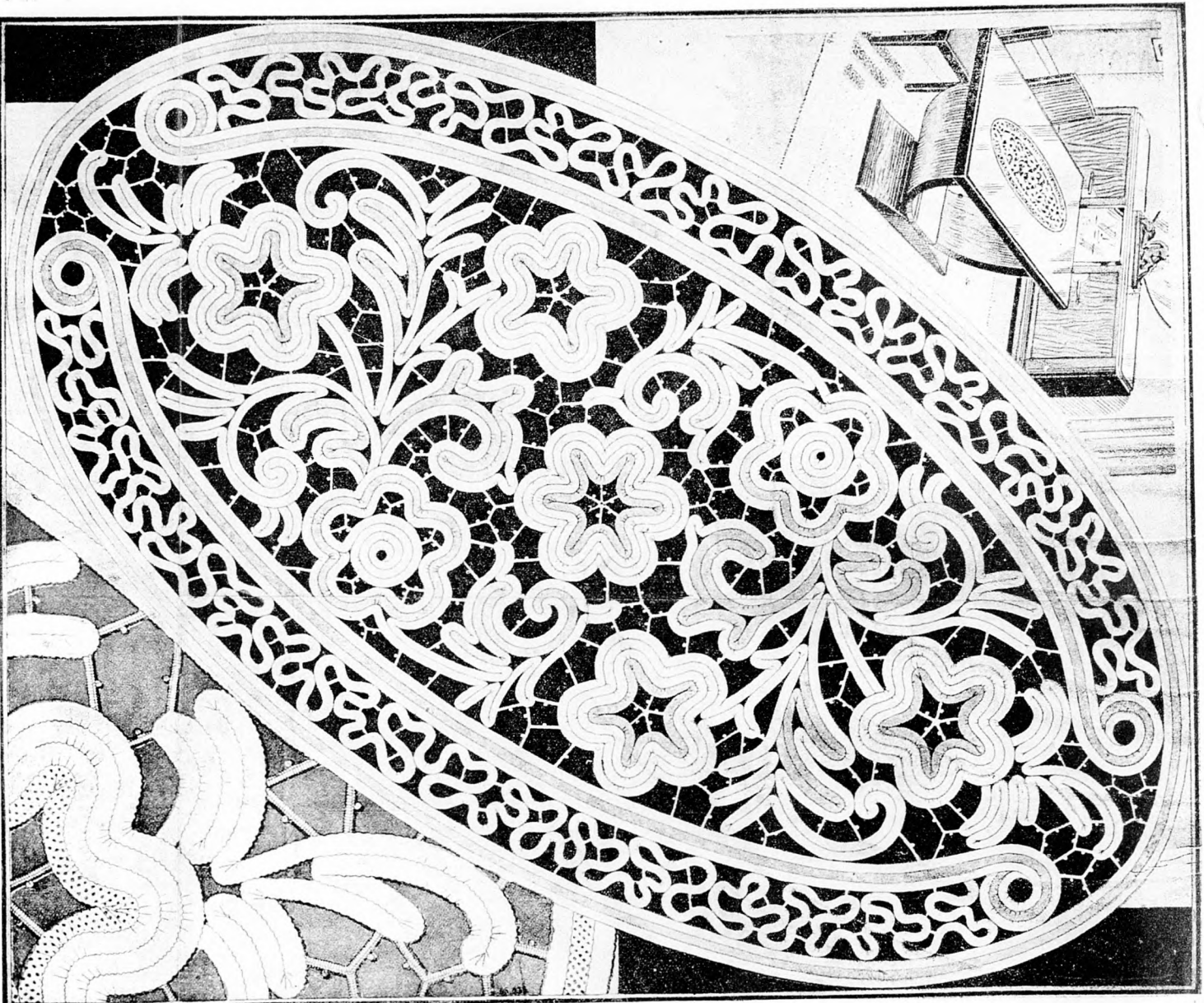
(Állandó havi melléklet)

A MUL Kézimunkaboltja
Budapest, VI., Teréz-körút 6.
Telefon: 12-13-19
a Magyar Nők Lapja összes
előfizetőinek a méltányos árak
mellett még külön 5 százalék
árkedvezményt nyújt.

1. OVALIS ASZTALTERÍTŐ 125 × 190 KOCKA. Ebédloasztalra 10 mm-es kockákkal készítjük, így 125 × 190 cm. méretű terítőt kapunk. Horgolásához 5-ös MUL-gyöngyfonalat használunk, melyből egy motring (5 deka) 60 fillér. Fehér és ekrü színben kapható. Recének készítése, az alapanyagot készen vesszük. Fehér vagy ekrü színben a fenti méretben P 12.—. Kitöltéséhez 5-ös gyöngyfonalat használunk. A terítő megrendelhető készen is. Amberg József iparművész terve.

Kérjük, szíveskedjenek
összes kézimunka-
anyagszükségletüket a MUL
Kézimunkaboltban beszerezni.
A Magyar Nők Lapja összes
előfizetői még külön 5 százalék
árengedményben részesülnek.

**A Magyar
Nők Lapja
1939. évi
július
havi
kézimunka-
melléklete**
(Állandó havi melléklet)

**A
M U L**

kézimunka-

boljia

szívesen várja

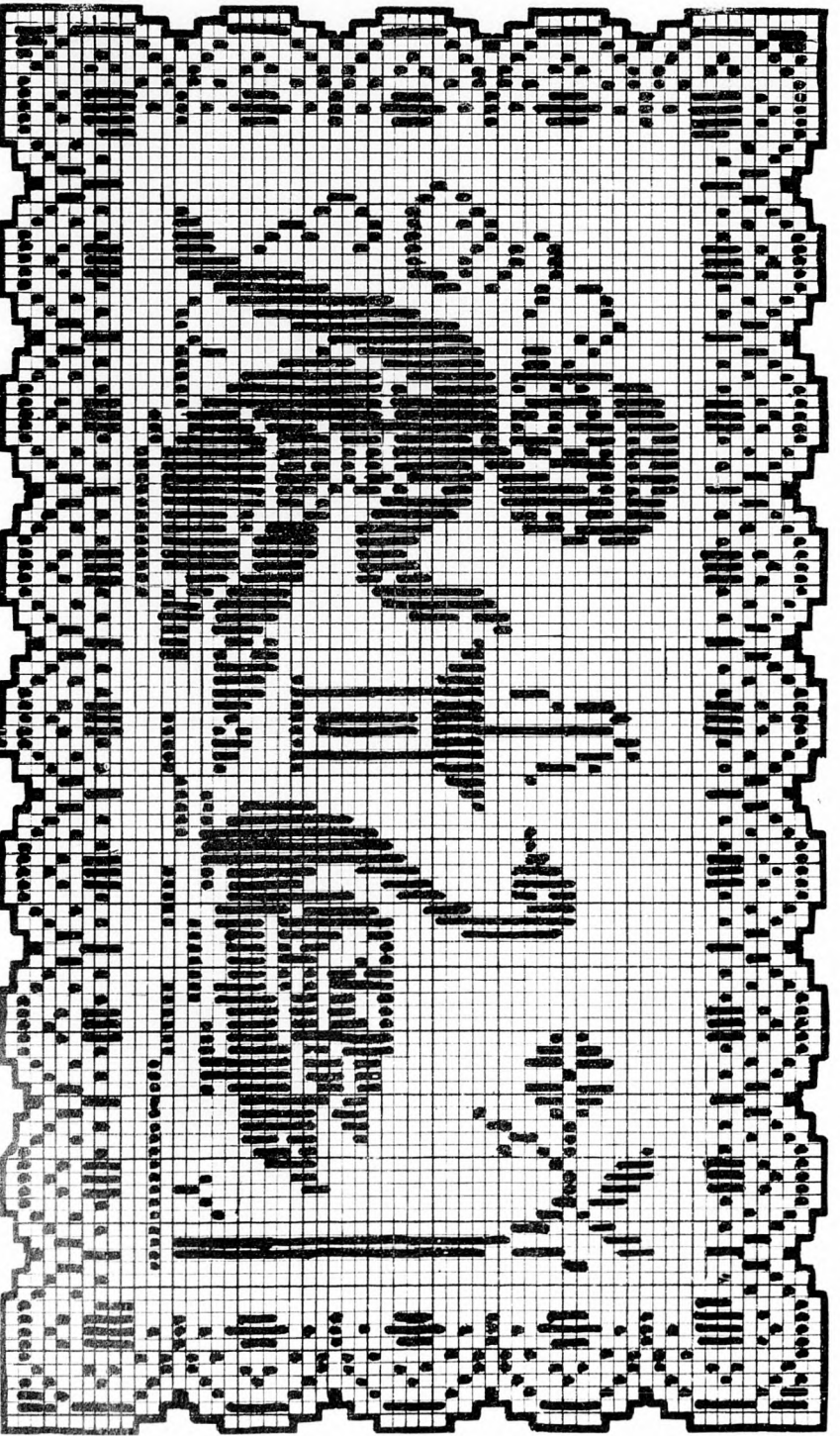
lapunk kedves

előfizetőit

VI., Teréz-körút

6

2. VARROTT CSIPKE ASZTAL-
KOZEP. 45x70 cm. méretben
készítjük. A mintát molinó-
anyagra előszörólva vesszük,
melyre a keszen velt szelogo-
kat ráferecelük és pikóval ósz-
szedolgozzuk. Amikor a kézi-
munka elkészült, medvesen le-
vasaljuk és a fereket kihoz-
zuk. A minta molinó-anyagra
ábrázolva a fenti méretben
2— P. Szalagok métere 16-tól
36 fillerig, pikószinor métere
4 filler. Rendelésnél a munkát
megkezdve szállítjuk.

3. RECE VAGY HORGOLT TALCATERITÓ. Nagysága 63x11 kocka. 4 mm-es kockával készíve 25x44 cm. méretet kapunk. Horgolásához 100-as horgolécémet használunk, melyből 1 gombolyag 1.10 P. Recének készíve az alaphoz 40-es, kitöltéshez 20-as cémet használunk. Készíthetjük nagyobb méretben is nagyobb kockákkal.

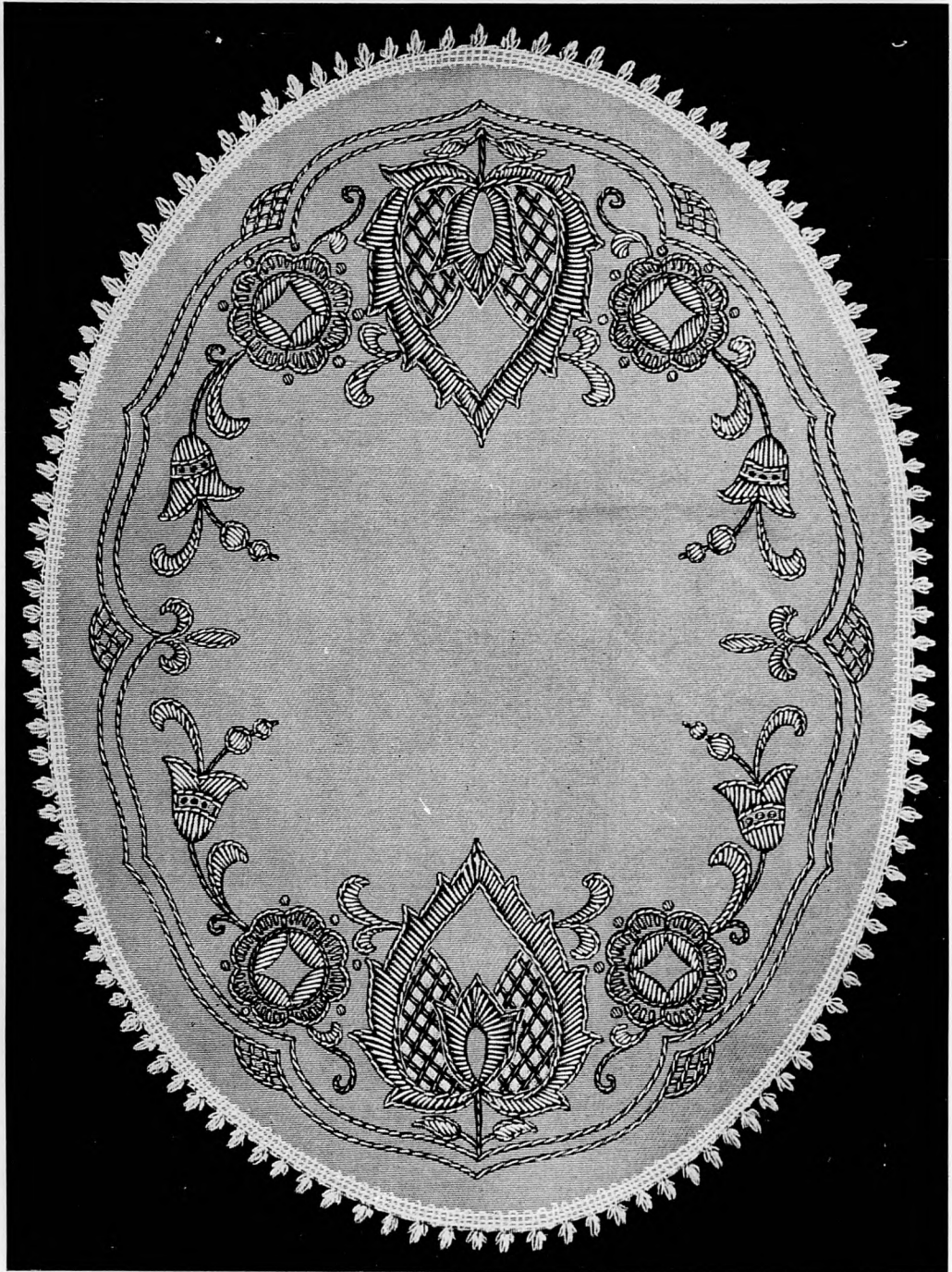
A MUL Kézimunkaboltjának rendkívüli kedvezményes asztalterítő akciója

(E terítő zongoraterítőnek is használható)

A fenti ábrán bemutatott asztalterítőre felhívjuk lapunk mélyen tisztelt Előfizetőinek figyelmét. Ez a divatos terítő finom, tartós, ekrűszínű klóplicsipkeanyagból készül. A szélét 10 cm széles azonosszínű rojt díszíti. Az asztalterítő mérete, a rojtot is beleszámítva: 160×160 cm. A fenti ábra ne tévesszen meg senkit, mert a terítő téglalakú asztalon van s ezért látszik egyik oldalon kisebb oldalrész, mint a másik oldalon. Pl. egy 120×120 cm átmérőjű asztalra terítve, minden oldalon egyenlően 20 cm széles anyag lóg le. A terítő nemcsak négyszögletű, hanem ovális vagy kerek asztalra is használható, úgyszintén zongoraterítőnek is. E terítő akár lapunk útján, akár a MUL kézimunkaboltjában (Budapest, VI., Teréz-körút 6) ELŐLEGES RÉSZLETEKBEN VALÓ FIZETÉSSSEL P 19.—ért beszerezhető. Ebben az összegben benne van a postán való hazaszállítás díja, szállítólevél, illetve teljes portómentesség. A terítő P 19.— beszerzési ára 2—3—4—5-pengős részletekben is fizethető, vagy készpénzért megvásárolható. Az utolsó előleges részlet kiegyenlítése után a terítőt bérmentesen küldi meg lapunk előfizetőinek a MUL kézimunkaboltja. A terítő praktikusságánál fogva nélkülözhetetlen minden otthonban és mint kelengyedarab, vagy mint menyasszonyi ajándék, igen értékes és nagyon ajánlható. A teljesen kész terítő megtekinthető a MUL kézimunkaboltjában, vagy kívánatra budapesti előfizetőinknek h á z h o z is kiküldjük bemutatás céljából.

MAGYAR NŐK LAPJA

Ovális asztalterítő fél, vagy egész lenvászonra, bronzsínű magasöltéssel. Beszerezhető a «MUL» kézimunkaboltjában. Budapest, VI. ker., Teréz-körút 6. sz. Telefonszám: 12—13—19.